

Bundel - Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Brabant-Noord van 1 oktober 2025

- 0 16:00 - AGENDA
 - 0. Agenda Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Brabant-Noord
- 1 OPENING EN VASTSTELLEN AGENDA
- 2 VERSLAG EN BESLUITENLIJSTEN
 - 2.a Concept verslag Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Brabant-Noord 3 juli 2025
 - 2a Concept verslag Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Brabant-Noord 3 juli 2025
 - 2.b Besluitenlijst DB 22 juli 2025
 - 2b Besluitenlijst DB 22 juli 2025
- 3 MEDEDELINGEN
 - Terugkoppeling Bestuurlijk overleg Bevolkingszorg 17 september*
 - Terugkoppeling Bestuurlijke adviescommissie GHOR 17 september*
 - Terugkoppeling Bestuurlijke adviescommissie Brandweer 19 september*
 - Terugkoppeling Bestuurlijke adviescommissie Informatievoorziening 19 september*
 - Terugkoppeling Bestuurlijke adviescommissie Crisisbeheersing 22 september*
- 4 POST IN/UIT
 - 4.a Post in, Post uit t/m 15-9-2025
 - 4a Post in, Post uit tm 15-9-2025
- 5 16:10 - TER BESLUITVORMING
 - 5.a Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029
 - 5a.0 Voorstel Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029
 - 5a.1 Beleidsplan Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029
 - 5.b Jaarverslag Seveso en aanwijkstrajecten 2024
 - 5b.0 Voorstel jaarverslag Seveso en aanwijkstrajecten 2024
 - 5b.1 Jaarverslag Seveso en Aanwijkstrajecten 2024
 - 5.c Strategisch informatiebeveiligings- en privacybeleid
 - 5c.0 Voorstel Strategisch informatiebeveiligings- en privacybeleid
 - 5c.1 Strategisch informatiebeveiligings- en privacybeleid
 - 5.d Hoofddlijnen programma IGW
 - 5d.0 Memo Hoofddlijnen programma IGW
- 6 TER BESPREKING
 - 6.a 16:20 - Regionale raadsavond 8-10-'25 thema maatschappelijke weerbaarheid
 - 6a.0 Informatie Regionale raadsavond 8-10-'25 thema maatschappelijke weerbaarheid
 - 6.b Weerbare Samenleving
 - 6b.0 Memo Weerbare Samenleving
 - 6b.1 BO-BZ Concept Bestuurlijke Afspraken weerbaarheid versie 0.8
 - 6.c 16:30 - Risk Factory
 - Nazending*
 - 6.d 16:45 - Beleidsambities brandweer 2025-2027
 - 6d.0 Beleidsambities brandweer 2025-2027
 - 6d.1 Brandweer 2025-2027
 - 6d.2 Infographic
- 7 16:50 - TER INFORMATIE
 - 7.a Onderzoek inspectie, voorbereiding Veiligheidsregio's op stroomuitval
 - 7a.0 Memo, Onderzoek inspectie, voorbereiding Veiligheidsregio's op stroomuitval
 - 7a.1 brief inspectie, Toezicht preparatie op (langdurige) stroomuitval
 - 7.b Planning AB-vergaderingen 2026
 - 7b.0 Planning AB-vergaderingen 2026
- 8 16:55 - RONDVRAAG EN SLUITING

Agenda Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Brabant-Noord

Datum 01-10-2025
Tijd 16:00 - 17:00
Locatie TEAMS
Voorzitter Jack Mikkers

0 16:00	AGENDA
1	OPENING EN VASTSTELLEN AGENDA
2	VERSLAG EN BESLUITENLIJSTEN
2.a	Concept verslag Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Brabant-Noord 3 juli 2025 <i>Bijlagen:</i> 2a Concept verslag Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Brabant-Noord 3 juli 2025
2.b	Besluitenlijst DB 22 juli 2025 <i>Bijlagen:</i> 2b Besluitenlijst DB 22 juli 2025
3	MEDEDELINGEN • Terugkoppeling Bestuurlijk overleg Bevolkingszorg 17 september • Terugkoppeling Bestuurlijke adviescommissie GHOR 17 september • Terugkoppeling Bestuurlijke adviescommissie Brandweer 19 september • Terugkoppeling Bestuurlijke adviescommissie Informatievoorziening 19 september • Terugkoppeling Bestuurlijke adviescommissie Crisisbeheersing 22 september
4	POST IN/UIT
4.a	Post in, Post uit t/m 15-9-2025 <i>Bijlagen:</i> 4a Post in, Post uit tm 15-9-2025
5 16:10	TER BESLUITVORMING
5.a	Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029 <i>Bijlagen:</i> 5a.0 Voorstel Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029 5a.1 Beleidsplan Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029
5.b	Jaarverslag Seveso en aanwijkstrajecten 2024 <i>Bijlagen:</i> 5b.0 Voorstel jaarverslag Seveso en aanwijkstrajecten 2024 5b.1 Jaarverslag Seveso en Aanwijkstraecten 2024
5.c	Strategisch informatiebeveiligings- en privacybeleid

	<i>Bijlagen:</i> 5c.0 Voorstel Strategisch informatiebeveiligings- en privacybeleid 5c.1 Strategisch informatiebeveiligings- en privacybeleid
5.d	Hoofdpijnen programma IGW <i>Bijlagen:</i> 5d.0 d. Memo Hoofdpijnen programma IGW
6	TER BESPREKING
6.a 16:20	Regionale raadsavond 8-10-'25, thema maatschappelijke weerbaarheid <i>Bijlagen:</i> 6a.0 Informatie Regionale raadsavond 8 oktober 2025 6a.1 Uitnodiging Regionale Raadsavond (Nazending)
6.b	Weerbare Samenleving <i>Bijlagen:</i> 6b.0 Memo Weerbare Samenleving 6b.1 BO-BZ Concept Bestuurlijke Afspraken weerbaarheid versie 0.8
6.c 16:30	Risk Factory <i>Bijlagen:</i> 6c.0 Memo Risk Factory (Nazending)
6.d 16:45	Beleidsambities brandweer 2025-2027 <i>Bijlagen:</i> 6d.0 Beleidsambities brandweer 2025-2027 6d.1 Brandweer 2025-2027 6d.2 Infographic
7 16:50	TER INFORMATIE
7.a	Onderzoek inspectie, voorbereiding Veiligheidsregio's op stroomuitval <i>Bijlagen:</i> 7a.0 Memo, Onderzoek inspectie, voorbereiding Veiligheidsregio's op stroomuitval 7a.1 brief inspectie, Toezicht preparatie op (langdurige) stroomuitval
7.b	Planning AB-vergaderingen 2026 <i>Bijlagen:</i> 7b.0 Planning AB-vergaderingen 2026
8 16:55	RONDVRAAG EN SLUITING

Concept verslag Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Brabant-Noord

Datum 03-07-2025
Tijd 9:00 - 11:00
Locatie Zeeland, Voederheil 14B, vergaderzaal 1.01
Voorzitter Jack Mikkers
Aanwezigen Mw. Van den Elsen, Mw. Hellings, Mw. Hofstra, Dhr. Jacobs, Mw. De Jonge, Dhr. De Man, Dhr. Van Maren, Dhr. Van Meygaarden, Mw. Moorman, Dhr. Van der Pas, Dhr. Peeters, Dhr. Pors, Dhr. Van Rooij, Mw. Van Schaijk.

0 AGENDA

1 OPENING EN VASTSTELLEN AGENDA

Notulen:

Dhr. Mikkers opent de vergadering.

Berichten van verhindering zijn ontvangen van Mw. Van Hees, Mw. Nijkerken en Dhr. Bijl.

De burgemeester van Oss, Froukje de Jonge wordt welkom geheten, ze is voor het eerst aanwezig bij dit overleg. Daniëlle Hofstra vervangt Thérèse Claassen.

Sinds 19 juni jl. is kolonel P.F. (Peter) van Iersel de opvolger van Peter Kemna in de functie van plv. commandant 13 Lichte Brigade, tevens Regionaal Militair Commandant Zuid-Nederland. Dhr. Van Iersel is helaas verhinderd en wordt vervangen door Paul Peeters.

2 VERSLAG EN BESLUITENLIJSTEN

Besluit:

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. Het verslag van het Algemeen Bestuur van 3 april 2025 ongewijzigd vast te stellen.

3 MEDEDELINGEN

9:00

Notulen:

BO Bevolkingszorg 26-5-25

- *Voortgang Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (UKB)*

Dhr. Van Meygaarden vertelt dat 20 maart jl. een voortgangsrapportage is opgeleverd en dat een programmamanager aan de slag gaat met de implementatie.

BAC Crisisbeheersing 5-6-25

- *Weerbaarheid en uitgangspunten noodsteunpunten*

De taakverdeling landelijk, regionaal en lokaal was aan de orde. Verder is er een projectgroep opgericht voor de aanpak en inrichting van noodsteunpunten.

- *Landelijk Crisisplan Militaire Dreiging*

De stukken van defensie waren niet openbaar. Wat volgt is een plan dat wel gedeeld kan worden t.b.v. regionale implementatie.

Gezamenlijk overleg BAC Brandweer en Crisisbeheersing 5-6-'25

- *Samenwerkingsagenda Veiligheidsregio's*

De staatssecretaris van Justitie en Veiligheid heeft de veiligheidsregio's verzocht om gezamenlijk opdracht te geven om versneld collectiviteit in de brandweer(zorg) te organiseren. Dit mede in het licht van de toenemende en

veranderende risico's en dreigingen die steeds meer van de veiligheidsregio's vragen. Vervolgens is besloten om te komen tot een samenwerkingsagenda voor de 25 veiligheidsregio's. Op basis van de samenwerkingsagenda informeert het Veiligheidsberaad de staatsecretaris over de wijze waarop de veiligheidsregio's samenwerken o.b.v. nut/noodzaak en logica. De staatssecretaris kan vervolgens op haar beurt een visie over de toekomstige invulling van de brandweezorg opstellen om te delen met de Tweede Kamer. Doel is dat deze samenwerkingsagenda houvast biedt bij de verdere uitwerking door de RCDV en bijdraagt aan commitment op deze samenwerking vanuit de besturen van de veiligheidsregio's.

Veiligheidsberaad 2-6-'25 (extra) en 27-6-'25 (regulier)

- *Voortgang bestuurlijke opdracht weerbaarheid / landelijk netwerk van noodsteunpunten*
Besproken bij agp 7c.
- *Ontwikkelingen voorjaarsnota (Impuls weerbaarheid en BDuR-bezuiniging)*
Dhr. Mikkers laat weten dat de BDuR-bezuiniging niet ongedaan zal worden gemaakt. De impuls weerbaarheid van 70 mln. komt vanaf '27 beschikbaar, hierbinnen komen 2 pijlers met geldstromen naar de Veiligheidsregio's. Eén gericht op noodsteunpunten en één gericht op stevig en paraat georganiseerd blijven. Dit betekent dat we in 2026 financieel de BDUR-korting moeten overbruggen, daar is in de begroting 2026 rekening mee gehouden. I.h.k.v. weerbaarheid kan ook gekeken worden naar de 1,5% bbp die is toegezegd bij de NAVO-top bestemd voor defensie-gerelateerde zaken, iets waar we als VR's en gemeenten ook bij kunnen aanhaken.
- *Ontwikkelingen Spoorgoederenvervoer*
Het voorgestelde Robuust Basisnet zal leiden tot grotere veiligheidsrisico's op het spoor. Veiligheidsregio's en gemeenten kunnen in het voorgenomen beleid geen invloed meer uitoefenen op de aard en omvang van de risico's, maar ondervinden wel de (negatieve) gevolgen hiervan, namelijk grotere veiligheidsrisico's en kosten om daarop voor te bereiden.
- *Aanwijzen veiligheidsregio als vitale aanbieder*
De minister van JenV gaat de processen van de veiligheidsregio's aanmerken als vitaal. Het betreft drie processen: inzet brandweer (repressieve taken), crisiscoördinatie en besluitvorming op centraal en decentraal niveau, communicatie en informatievoorziening (ondersteunend aan de andere vitale processen). Het is de verwachting dat de minister in juli een brief zal versturen waarin hij aangeeft dat hij deze processen vitaal verklaart.

Stand van zaken collegebesluitvorming bluswaterovereenkomsten

Alle colleges hebben positieve besluitvorming doorlopen om de bluswaterovereenkomst met Brabant Water te ondertekenen. Dat betekent dat Brabant Water nu in heel onze regio kan gaan starten met het beheer en onderhoudsprogramma en dat dit jaar al het lagere tarief voor brandkranenhuur wordt gerekend.

Mw. Moorman informeert naar de stand van zaken rondom het beleid van Brabant Water, waar er sprake is van de afname van het aantal beschikbare brandkranen en

het terugbrengen van de diameter van leidingen waardoor er minder bluswater beschikbaar is.

Dhr. Pors laat weten dat Brabant Water dit proces al in 2014 heeft ingezet en dat de brandweer daar in haar bluswaterconcept dus ook rekening mee heeft gehouden.

Dagdienstbezetting Rosmalen vervallen

De vrijwilligers van post Rosmalen nemen sinds 5 mei jl. de brandweezorg 24/7 voor hun rekening.

De dagdienstbezetting, zoals die er was vanaf 2005, is vervallen. Uit onderzoek is gebleken dat er geen reden is om de post Rosmalen anders te organiseren dan de andere posten. In de afgelopen jaren zijn in Rosmalen succesvol nieuwe brandweervrijwilligers geworven die ook overdag beschikbaar zijn voor de brandweer. In de periode tot 1 januari 2026 wordt gemonitord of er ook daadwerkelijk voldoende vrijwilligers beschikbaar zijn of dat aanvullende acties nodig zijn.

Deze aanpassing heeft gevolgen voor het dekkingsplan en wordt verwerkt bij de volgende actualiseringsslag.

Convenant aanpak drugslocaties Oost-Brabant '25-'30

Het convenant is inmiddels door alle betrokken partijen ondertekend. Het is op 10-3-25 vastgesteld door de Bestuurlijke Regiegroep Oost-Brabant en op 1-4-25 in werking getreden.

Dit convenant is de opvolger van het convenant Hennep Oost-Brabant waar VRBN al eerder deelnemer in was.

Rodedradenanalyse multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing 2024

Voor het onderzoek Operationele Prestaties van de Inspectie JenV stellen we jaarlijks een [Rodedradenanalyse multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing](#) op (zie link).

Systeemtest 2025

Eind van het jaar wordt er wederom een systeemtest gehouden voor de gehele crisisorganisatie (opschaling tot GRIP 3 of 4). De systeemtest wordt door de regio georganiseerd en extern waargenomen. Deze test vormt input voor de verantwoording aan de Inspectie.

NAVO-Top

Op basis van de onderlinge verbinding tussen de Veiligheidsregio en de politie-eenheid Oost-Brabant is vanaf begin dit jaar samengewerkt in een gezamenlijke beeldvorming in de aanloop naar de NAVO-Summit. Daarbij is een multidisciplinaire risicoanalyse gemaakt en zijn de dreigingsthema's gemonitord. Tijdens de NAVO-Summit is intensief samengewerkt door onze afdeling crisisbeheersing en het SGBO van de politie Oost-Brabant om te kijken wat effecten van de activiteiten in de Randstad waren voor ons gebied. Daarbij is meerdere keren gebruik gemaakt van het netwerk dat we als Veiligheidsregio hebben binnen de crisisbeheersing van Nederland. De samenwerking is positief ervaren. De komende tijd wordt geëvalueerd op effectiviteit en worden vervolgspraken gemaakt.

Raadsinformatie-avond 8 okt '25

Op 8 oktober staat een regionale raadsavond gepland, georganiseerd door de griffierskring. Ambtelijk is voorgesteld om stil te staan bij twee onderwerpen:

- Weerbaarheid: Bewustzijn over nationale, regionale en lokale uitdagingen en ontwikkelingen. In gesprek gaan over wat we verstaan onder een weerbare en veerkrachtige samenleving en wat de raden daarin belangrijk vinden. Wat dat betekent voor de inwoners en ondernemers in Brabant-Noord. (voorbereiding vanuit programma weerbare samenleving)
- Veiligheid bij ruimtelijke ontwikkelingen: het belang van timing en inhoudelijk rol van de veiligheidsregio/brandweer bij het ontwikkelen van omgevingsvisies en -plannen. De rol van gemeenteraden bij het stellen van kaders en het bewaken van de balans tussen ontwikkeling en veiligheid.

4

POST IN/UIT

Besluit:

1. Het Algemeen Bestuur besluit de ingekomen en uitgegane stukken t/m 17-6-2025 voor kennisgeving aan te nemen.

5

TER BESLUITVORMING

9:20

5.a

Programmabegroting 2026

Besluit:

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. Kennis te nemen van de uitgebrachte zienswijzen op de Programmabegroting 2026;
2. De Programmabegroting 2026 ongewijzigd vast te stellen;
3. In te stemmen met de voorgestelde reactie van het Bestuur op de uitgebrachte zienswijzen.

Notulen:

Dhr. Mikkers geeft aan dat uit de ontvangen zienswijzen is gebleken dat 2 gemeenten niet instemmen met de voorgenomen indexering.

Mw. de Jonge vertelt dat er in de gemeenteraad Oss een amendement was ingediend om toch in te stemmen met de voorgenomen indexering. Deze is niet aangenomen.

Mw. Moorman vertelt dat de gemeente LvC graag had gezien dat alle GR-en consequent de nullijn hadden aangehouden. Ze kan zich vinden in de reactiebrief op de zienswijzen.

Daarnaast sloot het afstemmingsproces GR-en met de brief van de wethouders financiën dit keer niet goed aan bij het begrotingsproces. Mw. Van den Elsen geeft aan dat de meicirculaire daar ook al niet aan bijdroeg.

Dhr. De Man wil naar aanleiding hiervan benadrukken dat de nullijn niet door de gemeente Bernheze wordt ondersteund en er inhoudelijk steun is voor de afwegingen.

Dhr. Van Rooij meldt als coördinerend burgemeester GR-en, dat er in het komende afstemmingsproces is gekozen voor twee gescheiden sporen. Spoor 1 heeft betrekking op procesplanning tussen gemeente en gemeenschappelijke regelingen. Spoor 2 betreft de financiële positie van gemeenten in relatie tot de gemeenschappelijke regelingen.

Dhr. Mikkers vindt het vooral belangrijk dat er ook straks weer een goed afgewogen besluit wordt genomen.

5.b **Eerste begrotingswijziging 2025**

Besluit:

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. De eerste begrotingswijziging (incl. investeringskredieten) 2025 vast te stellen.

5.c **Kosten nieuwbouw kazerne Oss**

Besluit:

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. Akkoord te gaan met het verhogen van het investeringsbudget van de kazerne Oss naar € 7,75 miljoen, opdat de voorbereidingen van de bouw verder kunnen plaatsvinden;
2. Een principe besluit te nemen ten aanzien van het overboeken van het saldo van de reserve Kapitaallasten Materieel en Materiaal per eind 2025 naar de reserve Kapitaallasten Huisvesting ter dekking van het hogere investeringsbudget voor Huisvesting;
3. In te stemmen dat bij de Bestuursrapportage 2025 de definitieve besluitvorming wordt voorgelegd.

Notulen:

Dhr. Smid informeert naar het gemelde risico op grondsanering i.h.k.v. PFAS en vraagt zich tevens af of deze nieuwe kazerne ook iets zou kunnen betekenen voor de noodsteunpunten.

Mw. Van Schaijk laat weten dat er op dit moment geen nieuwe informatie is over de grond. Maar dat dit een punt van aandacht blijft gedurende het traject. De suggestie voor noodsteunpunt zal zeker in het vervolgproces worden meegenomen.

Mw. Van den Elsen vraagt of het inzetten van deze reserve geen problemen geeft. Mw. Van Schaijk geeft aan dat hier geen andere knelpunten door ontstaan en deze reserve eind van het jaar zal kunnen worden ontmanteld, bij de vaststelling van de Bestuursrapportage 2025.

Dhr. Van Rooij wil graag weten hoe met de investering van de nieuwbouw in 'sHertogenbosch is, hoe staat het met dat budget en blijft de VR daarbinnen.

Mw. Van Schaijk geeft aan dat het project inhoudelijk, qua planning en financieel op koers ligt. En dat de kosten in de pas lopen ten opzichte van het budget. De verwachting is dat we op 1 december kunnen verhuizen en dat op 17 december de officiële opening zal plaatsvinden.

5.d **Voortgangsbericht Veiligheidsregio eerste helft 2025**

Besluit:

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. Kennis te nemen van het voortgangsbericht over de beleidsambities en financiën van VRBN.

Notulen:

Dhr. Mikkers wil weten wat de AB-leden vinden van het voortgangsbericht.

Dit voortgangsbericht wordt door de aanwezigen op prijs gesteld.

5.e **Aanpassingen operationele uitwerking Regionaal Crisisplan**

Besluit:

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. Kennis te nemen van de 'GRIP-procedure en Opschaling';
2. Kennis te nemen van de 'Richtinggevende adviezen rondom alarmering';
3. Kennis te nemen van de Rampbestrijdingsprocessen;

4. In te stemmen met het intrekken van 'GRIP 2016' (vastgesteld AB 13 april 2017).

Notulen:

Mw. Moorman vraagt zich n.a.v. het Regionaal Crisisplan en procedures af, hoe het staat met de inzet van de gemeenten op het gebied van Bevolkingszorg. De coördinerend gemeentesecretaris heeft eerder in het bestuur de gemeenten opgeroepen om de gevraagde gemeentelijke inzet te leveren, leveren we allemaal nog?

Mw. Van Schaijk geeft aan dat dit zeker een uitdaging is en blijft, maar dat op dit moment geen bestuurlijke aandacht behoeft.

Dhr. Mikkers informeert naar de geoefendheid en beschikbaarheid van de burgemeesters als (plv.) voorzitter van het Regionaal BeleidsTeam (RBT).

Mw. Van Schaijk geeft aan dat dit in 1^e instantie de DB-leden betreft en er extra effort wordt gezet in on-boarding.

5.f Actualisatie Rampbestrijdingsplan Aspen, locatie De Geer

Besluit:

Het Dagelijks Bestuur besluit:

1. In te stemmen met het Rampbestrijdingsplan Aspen, locatie De Geer;
2. Het Rampbestrijdingsplan Aspen, locaties Moleneind en de Geer in te trekken.

5.g Leden Dagelijks Bestuur en aandachtsgebieden bestuurders

Besluit:

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. Mw. De Jonge aan te wijzen als lid, tevens plaatsvervangend voorzitter, van het dagelijks bestuur;
2. Mw. De Jonge aan te wijzen voor het aandachtsgebied maatschappelijke weerbaarheid.

Notulen:

Mw. De Jonge wil het aandachtsgebied weerbaarheid op termijn oppakken en gaat onderzoeken hoe dit voldoende kan worden ondersteund.

Mw. Moorman constateert dat de Stuurgroep Convenant brandveiligheid Stg. Dichterbij op z'n eind loopt, eind dit jaar kan deze uit het overzicht van Aandachtsgebieden/Overleggen worden geschrapt.

6 TER BESPREKING

6.a Voortgang haalbaarheidsonderzoek Risk Factory

9:45

Besluit:

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. Het haalbaarheidsonderzoek Risk Factory te vervolgen;
2. Een verkennend locatieonderzoek te starten;
3. In te stemmen met de bredere governance op het haalbaarheidsonderzoek;
4. Een oproep aan partners te ondersteunen om capaciteit ter beschikking te stellen voor uitvoering van het haalbaarheidsonderzoek.

Notulen:

Dhr. Van der Pas vertelt dat het bezoek aan de Risk Factory in Venlo zeer interessant was en roept de bestuurlijke uitgangspunten (AB mrt 2025) in herinnering. De financiën zijn een belangrijk aandachtspunt. Dhr. Jacobs (waterschap) en Dhr. Knoops (RIEC) zijn beide geïnteresseerd in wat dit kan betekenen voor hun beider organisaties en wat zij op hun beurt voor de Risk Factory kunnen betekenen. De Risk Factory is duidelijk gekoppeld aan het thema weerbaarheid. We staan voor de uitdaging om een locatie te vinden, en middelen te vinden voor de investeringen en de toekomstige exploitatie.

De kwartiermaker Risk Factory schetst aan de hand van een presentatie de voortgang van het project.

Dhr. Mikkers vraagt of we er rekening mee kunnen houden dat VR Zuidoost op termijn aanhaakt. De kwartiermaker geeft aan dat we gezien de omvang van twee regio's dan nu al moeten gaan van een grotere locatie en acht dat niet zinvol.

Dhr. Smid oppert samenwerking met Limburg-Noord, maar deze zit nu al aan de grenzen van haar capaciteit.

Dhr. De Man vraagt om een goede discussie over de financiële kaders.

Dhr. Van Maren zegt dat de Politie graag wil meedenken. Maar stelt dat de uitvoering echt een dilemma is, organisatorisch en financieel is daar weinig ruimte voor.

Mw. Moorman vertelt dat de GGD HvB zeker kansen ziet, maar ook kritisch is. Het verzorgingsgebied groter dan Brabant-Noord, maar de GGD wil graag meedenken t.b.v. het haalbaarheidsonderzoek.

Dhr. Van de Pas zegt dat het goed is te kijken naar hetgeen je organisatie nu al doet op het gebied van educatie/voorlichting en wat het kan opleveren om de Risk Factory daarvoor in te zetten. Door dingen anders te organiseren kunnen we financiële ruimte vinden. Dhr. Mikkers roept de aanwezigen op om dat nu al te inventariseren.

Dhr. Smid vindt het fijn dat er ook gekeken wordt naar de markt voor financiering. De kwartiermaker geeft aan dat banken i.v.m. bankfraude ook een belang hebben.

Mw. De Jonge stelt dat gezien dit belang de financiële bijdrage voor banken niet vrijblijvend zou moeten zijn.

Mw. Van den Elsen pleit voor toezeggingen vanuit het onderwijsveld. Mw. Van Schaijk onderschrijft dat dit een aandachtspunt is. De hoofdreactie vanuit het veld is, dat een Risk Factory voor het onderwijs verlichtend kan werken.

Dhr. Van Rooij houdt rekening mee een no-go en blijft kritisch. En vraagt ook om aandacht voor de langere termijn. Hij ziet ook een relatie met de Programmaraad digitalisering en het RIEC trainings- en belevingscentrum LOODS12, kan dat er ook allemaal in.

Dhr. Van Meygaarden ziet kansen i.h.k.v. weerbaarheid. Hij pleit voor iets nieuws, verandering van spijs doet eten.

Mw. De Jonge stelt dat het versterken van weerbaarheid een noodzakelijk iets is. De vraag is doe je dat met de Risk Factory.

Dhr. De Man ziet dat we inzetten op groep 8 van het basisonderwijs, maar dat is een krimpende bevolkingsgroep. Inzetten op weerbare ouderen is belangrijk.

De kwartiermaker gaat uit van een gefaseerde aanpak.

Dhr. Smid wil graag weten of de Risk Factory alleen een onderdeel van de VR wordt of dat er nog andere ideeën zijn.

De kwartiermaker geeft aan dat de input van het AB zal worden meegenomen bij de verdere uitwerking van het haalbaarheidsonderzoek. Het AB heeft hier graag een inhoudelijke bespreking over om de afwegingen en de impact goed te kunnen bespreken en doorgronden.

6.b

10:00

Uitwerking beleidsambities Brandweer 2025-2027

Besluit:

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. De toekomstvisie Brandweer 2025-2027 aan te houden.

Notulen:

Het sectorhoofd Brandweezorg geeft een toelichting op de toekomstvisie van de Brandweer.

Dhr. Van der Pas vindt dat een taakverbreding een bewuste keuze van het bestuur dient te zijn en zoekt nog gesprek over de handvaten daarbij. Mw. Van den Elzen snapt dat veranderende risico's vragen om een andere rol, maar vraagt zich af of de genoemde voorbeelden van een QRT of verwarde personen hierin passen? Wat kost dat en wat betekent dat voor de rol van de brandweer. Dhr. Van Rooij ziet een rol voor het leegpompen van kelders voor de eigenaren zelf of voor verzekeraars en niet speciaal voor de brandweer. Het is goed om eventuele taakverbreding te onderzoeken, maar kijk ook naar wat je los zou kunnen laten.

Dhr. Van de Pas vindt een risico dat het er (in het land) op lijkt dat iedere kolom (politie, GGD, etc.) z'n eigen keuzes maakt over taken. Gevaar van over de schutting gooien. Waar zit de regie, is geregeld de vraag?

Dhr. Mikkers ziet die regie ook bij onze gemeenten, een GR is tenslotte verlengd lokaal bestuur.

Dhr. Mikkers vindt dat deze toekomstvisie passie en ambitie en doe-kracht uitstraalt, maar wil dat we ook explicieter nadenken over wat we van de samenleving mogen verwachten. We willen de brandweer niet belasten als duizend-dingen-doekje. We moeten niet per definitie ingaan op alles wat er door de samenleving van ons wordt gevraagd. Deze toekomstvisie wil hij graag wat steviger maken, door meer afweging toe te voegen op ambities, prioriteiten en strategie.

7

TER INFORMATIE

7.a

10:15

Presentatie natuurbrandbeheersing

Notulen:

De presentatie wordt gegeven door de specialist natuurbranden van VRBN en de Beleidsmedewerker openbare orde en veiligheid van Provincie Noord-Brabant.

Natuurbrandbeheersing blijft een actueel thema. In het AB van juni 2024 hebben we bij dit onderwerp stil gestaan. Ook in de afgelopen RBT-doorleefsessies is een scenario van een grote natuurbrand behandeld in relatie tot de benodigde bestuurlijke besluitvorming en dilemma's.

In deze presentatie wordt het AB bijgepraat over de actualiteiten rondom natuurbrandbeheersing. Er wordt ingegaan op:

- Het actuele droogte- en risicobeeld;
- Leerpunten van de natuurbrand in Drunen van april dit jaar;
- Gebiedscommissies in Brabant-Noord;
- Landelijke ontwikkelingen en vorming van het Nationaal convenant natuurbrandbeheersing.

Als een gebiedsplan is vastgesteld staat de mogelijkheid voor subsidie open. Het ministerie LNV is stelselverantwoordelijk natuurbrandbeheersing geworden.

De AB-leden wordt geadviseerd om de planning te volgen, zodat ze tijdig hun gebiedsplannen vaststellen. Daarnaast is het een idee om bij het vaststellen van bestemmingsplannen deze te toetsen aan natuurbrandbeheersing in relatie tot huisvesting van kwetsbare doelgroepen.

Verder wordt geconstateerd het goed is de bevolking te informeren (campagnes) over het risico's en handelingsperspectief rondom natuurbranden.

7.b Regionale Procesbeschrijving Evenementenveiligheid Oost-Brabant

10:35

Besluit:

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. Kennis te nemen van De Regionale Procesbeschrijving Evenementenveiligheid Oost Brabant.

7.c Memo Ontwikkelingen versterken Weerbare Samenleving

10:50

Besluit:

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. Kennis te nemen van de landelijke en regionale ontwikkelingen op het gebied van het versterken van een Weerbare samenleving.

Notulen:

Mw. Moorman vraagt zich af of wij achterlopen op andere regio's als het gaat om noodsteunpunten. Mw. Van Schaijk geeft aan dat VRBN goed is aangehaakt en zeker in de middenmoot zit, wij zitten in de opstartfase. Er is nog veel onduidelijkheid over hetgeen precies van ons verwacht wordt. Hoofdpijnen en uitgangspunten worden nu besproken. Hopelijk komt er in het najaar meer duidelijkheid vanuit het Kabinet.

Dhr. Mikkers geeft aan dat het goed is om daar nog even op te wachten, zodat we, waar mogelijk, meer uniformiteit in de noodsteunpunten kunnen brengen.

Dhr. De Man informeert het AB over de Raadsbijeenkomst over weerbaarheid en veerkracht in Bernheze. De raad verwachtte een soort masterplan, maar zien dat dat niet gaat gebeuren. Het leverde een heel goed gesprek met de raad op. Dhr. De Man bedankt de Veiligheidsregio voor de inhoudelijke bijdrage.

Het AB constateert dat raden meer willen weten over wat we gaan doen. De geplande raadsinformatiebijeenkomst op 8 oktober zal daar invulling aan moeten geven.

Dhr. Mikkers vraagt de Veiligheidsregio om een handelingsperspectief voor de komende maanden.

7.d Voortgangsrapportage archief- en informatiebeheer 2024

Besluit:

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. Kennis te nemen van de voortgangsrapportage archief- en informatiebeheer.

8 RONDVRAAG EN SLUITING

10:55

Notulen:

Dhr. Mikkers sluit de vergadering.

Besluitenlijst Dagelijks bestuur

Datum : 22 juli 2025

Steller : BMA

TER BESLUITVORMING

1. Wijzigingen in het FLO-overgangsrecht CAR(-UWO) Veiligheidsregio's

Besluit	De Portefuillehouder P&O van het Dagelijks Bestuur besluit: 1. De aanpassingen CAR(-UWO) Veiligheidsregio's (ingangsdatum 1 juli 2025) vast te stellen overeenkomstig LOAV-circulaire 25/02..
Toelichting	-

Aldus vastgesteld na schriftelijke consultatie bij de portefeuillehouder P&O van het Dagelijks Bestuur Veiligheidsregio Brabant-Noord, d.d. 22 juli 2025,

de secretaris
Veiligheidsregio Brabant-Noord

de voorzitter
Veiligheidsregio Brabant-Noord

drs. M.J.H. van Schaijk

drs. J.M.L.N. Mikkers

Bestuursvoorstel

Vergaderdatum 1 oktober 2025

Afdeling BMA

Onderwerp

Post in, Post uit t/m 15-9-2025 (vanaf 17 juni)

Voorgesteld besluit

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om:

Kennis te nemen van de van de ingekomen en uitgegane stukken en dat deze stukken worden afgehandeld door de ambtelijke organisatie.

INGEKOMEN STUKKEN

INGEKOMEN STUKKEN			
Datum document	Documentnr.	Onderwerp	Achter- / Bedrijfsnaam
2-9-2025	2025-I16736	Beoordeling Provincie Begroting 2026	Provincie Noord-Brabant
18-7-2025		Toezicht preparatie op (langdurige) stroomuitval (Zie agp)	Inspectie Justitie en Veiligheid 18 juli 2025
30-6-2025		Wetsvoorstel herziening Wet Veiligheidsregio's en Veiligheidswet BES	Directoraat-Generaal Politie en Veiligheidsregio's (JenV) aan VB
25-6-2025	2025-I16665	Junibrief 2025 Rijksbijdrage Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) prijsbijstelling 2025 en bijdrage over 2026	Minister van Justitie en Veiligheid

UITGEGANE STUKKEN			
Datum document	Documentnr.	Onderwerp	Achter- / Bedrijfsnaam
24-7-2025	2025-U15189	Uitvraag potentiële locatie Risk Factory Brabant-Noord	College van B&W 's-Hertogenbosch
24-7-2025	2025-U15188	Uitvraag potentiële locatie Risk Factory Brabant-Noord	Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant
18-7-2025	2025-U15185	Weerbare Samenleving voor Gemeenten - Bestuurlijke Routekaart	Aan de colleges van B&W van de aangesloten gemeenten
18-7-2025	mail	Bestuurlijke routekaart Weerbare Samenleving voor gemeenten	Leden AB-VRBN, gemeentesecretarissen, strategisch adviseurs en kwartiermakers
7-7-2025	2025-U15175	Aanbieding vastgestelde programmabegroting VRBN 2026	Provincie Noord-Brabant
3-7-2025	2025-U15174	Aanbieding jaarverantwoording 2024	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksre
3-7-2025	2025-U15173	Verantwoording IV Jaarrekening 2024	CBS Centraal Bureau voor de Statistiek
26-6-2025		Regionaal en lokaal perspectief betreffende invoering landelijk vuurwerkverbod	VNG, VB, NGvB aan Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Bestuursvoorstel

Vergaderdatum 1 oktober 2025

Afdeling Risicobeheersing

Onderwerp

Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029

Voorgesteld besluit

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om:

1. In te stemmen met de Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029 en deze ter vaststelling voor te leggen aan de colleges van burgemeesters en wethouders;
2. In te stemmen met het voorstel aan de colleges van burgemeesters en wethouders om de strategie op te nemen in de beleidsplannen voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), specifiek voor de uitvoering van het onderdeel brandveiligheid.

Aanleiding

Op grond van artikel 10b van de Wvr is Veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN) verantwoordelijk voor het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden. De brandweer kan daarom ook risicogericht adviseren over onveilige situaties naar aanleiding van toezicht.

Sinds 2017 hanteren de aangesloten gemeenten en Brandweer Brabant-Noord een gezamenlijk ontwikkelde en vastgestelde *Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid*. Deze strategie is gericht op het behalen van maximale veiligheidswinst op regionaal niveau, met als centrale bestuurlijke doelstelling: het voorkomen van slachtoffers. Het gaat bijvoorbeeld om toezicht bij horecagelegenheden, zorginstellingen, scholen en bijeenkomstgebouwen. Op deze wijze worden in een cyclus van vier jaar de meest risicovolle gebouwen in onze regio gecontroleerd.

Kernboodschap

De Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029 geeft richting aan de inzet van de brandweer in het kader van toezicht op brandveiligheid. De toezichtstrategie sluit aan bij de bestuurlijke doelen die zijn gesteld voor risicobeheersing: primair gaat de aandacht uit naar het voorkomen of beperken van slachtoffers bij brand, secundair naar het voorkomen van onherstelbare schade bij brand en het voorkomen van grootse maatschappelijke ontwrichting.

De risicogerichte aanpak leidt tot een transparante, effectieve en efficiënte inzet van de beschikbare middelen. De inzet van capaciteit wordt bepaald op basis van risico's: hoe hoger het risico, hoe groter de inzet.

De toezichtstrategie 2026–2029 bouwt voort op de ervaringen en inzichten uit de eerdere toezichtscycli (2017-2021 en 2022-2025). Analyse van data uit deze perioden laat zien dat menselijk gedrag en cultuur een belangrijke oorzaak zijn van overtredingen. Daarom wordt, naast toezicht en handhaving, ook ingezet op het creëren van bewustwording en gedragsverandering via diverse interventies. Met het vaststellen van deze strategie wordt voortgebouwd op de volgende uitgangspunten:

- De toezichtstrategie zorgt voor uniformiteit in het toezicht binnen de veiligheidsregio Brabant-Noord.
- De risicogerichte prioritering draagt bij aan een effectieve aanpak van brandveiligheid in panden in de gemeenten.
- Naast toezicht en handhaving worden er ook interventies ingezet die bijdragen aan het creëren van bewustwording van de risico's en stimuleren tot gedragsverandering. Waaronder:
 - Systeemtoezicht bij grotere organisaties;
 - Voorlichting op maat;
 - Digitale zelfscan brandveiligheid
 - Een specifieke interventie gericht op woongebouwen.

Communicatie

De totstandkoming van de toezichtstrategie is tussentijds afgestemd met de VTH-afdelingen van de gemeenten tijdens periodieke gesprekken en evaluaties en er zijn mogelijkheden georganiseerd door de brandweer om geïnformeerd te worden over de toezichtstrategie. Tevens worden er communicatiemiddelen ontwikkeld die ondersteunen bij de uitvoering van de toezichtstrategie.

Vervolg

Na behandeling in het Algemeen Bestuur op 1 oktober 2025 wordt de Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029 doorgeleid naar de colleges van B&W. Zij worden verzocht de strategie vast te stellen, te publiceren en op te nemen in de gemeentelijke VTH-plannen.

Bijlagen

1. Beleidsplan Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029

Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029

Gericht toezicht op brandveiligheid

COLOFON

Uitgave en redactie

Veiligheidsregio Brabant-Noord en Brandweer Brabant-Noord, augustus 2025

In Veiligheidsregio Brabant-Noord wonen, werken en recreëren ruim 670.000 inwoners in 11 gemeenten. Binnen de Veiligheidsregio werken brandweer, GHOR, politie, meldkamer en gemeenten samen op het gebied van brandweertzorg, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen & rampen en rampenbestrijding.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Samenvatting.....	4
1. Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Doelstelling	8
1.3 Afbakening	8
1.4 Leeswijzer	8
2. Achtergrond en uitgangspunten	10
2.1 Beïnvloeding van gedrag en cultuur	10
2.2 Risicogerichte methode	12
2.3 Prioritering.....	12
2.4 Gebouwvoorraad	13
2.5 Overige uitgangspunten.....	14
3. Interventies toezichtstrategie.....	15
3.1 Combinatie van interventies.....	15
3.1.1 Fysieke controle	16
3.1.2 Systeemtoezicht	17
3.1.3 Voorlichting op maat.....	18
3.1.4 Woongebouwen / Vereniging van Eigenaren.....	18
3.1.5 Zelfscan brandveiligheid	19
3.2 Overzicht prioritering en instrumenten per risicocategorie	21
4. Uitvoering en monitoring.....	23
4.1 Uitvoeringsprogramma.....	23
4.2 Uniforme werkafspraken	23
4.3 Monitoring	23
Bijlagen	24
Bijlage 1 - Indicatoren	25
Bijlage 2 – Naleefgedrag.....	26
Bijlage 3 - Prioritering.....	28
Bijlage 4 – Geconstateerde gebreken	32

Samenvatting

Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029

Aanleiding en achtergrond

Sinds 2017 werken de Veiligheidsregio Brabant-Noord en de gemeenten met een Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid voor gebouwen. Hiervoor was het toezicht op brandveiligheid per gemeente verschillend en gebaseerd op historische afspraken. Ook had de provincie in haar rol als Interbestuurlijk Toezichthouder aanbevelingen gedaan over brandveiligheidstoezicht bij zorginstellingen. Met de Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid kwam er eenheid in het toezicht op brandveiligheid binnen de regio, werden de gemeenten ontzorgd en werd er tegemoetgekomen aan de aanbevelingen van het Interbestuurlijk Toezicht.

Eén van de bestuurlijke kaders die gemeenten hebben meegegeven aan Veiligheidsregio Brabant-Noord is “het voorkomen van slachtoffers bij brand”. De toezichtstrategie is dan ook vormgegeven rond dit doel. De brandweer heeft een adviserende en toezichthoudende rol, met mandaat van de gemeenten. Binnen de strategie heeft de brandweer, door middel van toezicht en handhaving op de naleving van brandveiligheidsvoorschriften, een belangrijk instrument in handen om minder branden, slachtoffers en schade te realiseren. Omdat we weten dat toezicht en handhaving alleen niet voldoende zijn om dit te bereiken, worden er ook andere interventies ingezet binnen de toezichtstrategie.

De toezichtstrategie 2026–2029 bouwt voort op de twee eerdere cycli (2017-2021 en 2022-2025).

Risicogerichtheid

De kern van de strategie is het risicogericht inzetten van toezichtcapaciteit. Gebouwen worden geprioriteerd op basis van risico's, zoals gebruiksfunctie, aanwezigheid van kwetsbare personen, bouwkundige kenmerken en naleefgedrag. De objecten worden ingedeeld in risicocategorie A t/m E, waarbij A het hoogste risico vertegenwoordigt.

Naast fysieke risico's wordt ook gekeken naar gedrag en cultuur. Menselijk handelen blijkt vaak een bepalende factor bij het ontstaan en verloop van branden. Daarom wordt naast toezicht ook ingezet op bewustwording en gedragsverandering.

Interventies

De Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029 bestaat uit een mix van interventies:

- **Fysieke controle:** Toezicht en handhaving door middel van fysieke controle blijven de kern van de toezichtstrategie. Tijdens een controle wordt getoetst of voldaan wordt aan wet- en regelgeving. De inspectieonderwerpen zijn gebaseerd op het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) en de Landelijke Handhavingstrategie Omgevingsrecht (LHSO) wordt toegepast voor het bepalen van de interventie bij overtredingen.
- **Systeemtoezicht:** Systeemtoezicht richt zich op organisaties met meerdere objecten en de objecten in de hoogste risicocategorie. Het systeemtoezicht richt zich op de organisatie als geheel en de focus ligt bij het bezoek op het beoordelen van het brandveiligheidsbeleid, procedures en interne borging. Doel is het bevorderen van structurele brandveiligheid en bewustwording binnen de organisatie.
- **Voorlichting op maat:** Voorlichting op maat is een specifieke voorlichting en volgt na een bezoek vanuit het systeemtoezicht. De voorlichting is afgestemd op de specifieke risico's van het object en de doelgroep. Doel is het vergroten van bewustzijn en het stimuleren van brandveilig gedrag.
- **Zelfscan brandveiligheid:** De zelfscan is een digitale vragenlijst waarin eigenaren of gebruikers van een gebouw gevraagd worden zelf een aantal controlepunten met betrekking tot brandveiligheid in hun gebouw na te lopen. Hierdoor worden zij op een laagdrempelige manier gestimuleerd om zelf na te denken over brandveiligheid en wordt beoogd bewustwording te creëren. In de nieuwe cyclus wordt de zelfscan verbeterd met het aanleveren van onderbouwingen en gerichtere vraagstelling.

- **Specifieke aanpak woongebouwen:** Vanwege problematiek met brandveiligheid bij woongebouwen, de vergrijzing en kwetsbaarheid van ouderen wordt extra aandacht besteed aan woongebouwen met een hoog aandeel 65-plussers. Als veiligheidsregio ondersteunen we eigenaren en beheerders met het toepassen van de 'Leidraad brandveilig beheer van woongebouwen' van het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) om o.a. een beheersplan op te stellen.

Afspraken voor uitvoeringsfase

Zodra alle colleges binnen de Veiligheidsregio Brabant-Noord akkoord geven op de Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid voor de periode 2026-2029, maken we met de VTH-afdelingen werkafspraken over o.a. inhoud en kwaliteit van rapporteren, aanleveren van dossiers en het rapporteren van het toezicht. Hiervoor worden de huidige werkafspraken geactualiseerd naar de nieuwe strategie.

1. Inleiding

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De Omgevingswet en het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) stellen regels ten aanzien van de opzet en kwaliteit van het gemeentelijke toezichts- en handhavingsbeleid op het gebied van omgevingsrecht. Brandveiligheid maakt hier onlosmakelijk onderdeel van uit. Daarnaast heeft het Interbestuurlijk Toezicht van de provincie in 2014 aanbevolen aan gemeenten om de veiligheidsregio te betrekken bij het opstellen van een risicogerichte probleemanalyse en prioritering om de brandveiligheid te verbeteren. Dit heeft in 2017 geleid tot een uniforme toezichtstrategie brandveiligheid tussen Brandweer Brabant-Noord en de gemeenten in de regio Brabant-Noord, welke elke vier jaar¹ herzien wordt.

In deze toezichtstrategie staan de risico's aan de basis van de in te zetten capaciteit. Dat wil zeggen dat de prioritering het hoogst ligt daar waar de risico's het hoogst zijn, en daar waar de risico's het hoogst zijn, wordt de meeste capaciteit ingezet. Deze risicogerichte aanpak verhoogt de effectiviteit van toezicht op brandveiligheid en leidt tot een betere balans tussen beschikbare capaciteit en veiligheidswinst.

Totstandkoming

Bestuurlijk is afgesproken dat de focus binnen Risicobeheersing primair ligt op het voorkomen of beperken van slachtoffers bij brand. Secundair gaat de aandacht uit naar het voorkomen van onherstelbare schade bij brand en het voorkomen van grootse maatschappelijke ontwrichting. Deze bestuurlijke doelen vormen het uitgangspunt bij de prioritering van het toezicht binnen de toezichtstrategie.

In 2016 heeft Brandweer Brabant-Noord aan Efectis Nederland BV gevraagd om te ondersteunen bij het opzetten van een uniforme toezichtstrategie door gezamenlijk de gemeenten en de brandweer in geleide groepssessies prioriteiten op te stellen tussen gebouwfuncties en binnen de gebouwfuncties. De prioriteiten worden bepaald op basis van de risico-reductie die met het toezicht verwacht mag worden. Deze prioritering is voor elke gebruiksfunctie uitgedrukt in een pakket brandveiligheidsonderwerpen die deels jaarlijks en deels cyclisch meerjarig te inspecteren zijn. Deze prioritering vormt de basis voor de Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid.

Met de toezichtstrategie 2022-2025 is er gestart met gedrag beïnvloedende instrumenten naast de fysieke brandveiligheidscontroles, door kennissessies te geven en een digitale zelfscan brandveiligheid in te zetten. De interventies uit de toezichtstrategie 2022-2025 zijn tussentijds geëvalueerd en de inzichten en data voortkomend uit het toezicht zijn geanalyseerd. De prioritering van gebouwfuncties in risicocategorieën is op basis van de evaluatie opnieuw gevalideerd. De inzichten van de evaluatie en de herziene validering hebben geleid tot een nieuwe toezichtstrategie 2026-2029. De toezichtstrategie is gebaseerd op de actuele gebouwenvoorraad, de beschikbare middelen en de beleidsdoelstellingen.

Wettelijke grondslag

Op basis van de Wet veiligheidsregio's heeft de veiligheidsregio de wettelijke taak om te zorgen voor een gecoördineerde voorbereiding op en bestrijding van rampen en crises binnen haar gebied. Dit omvat onder meer het organiseren van brandweertzorg, geneeskundige hulpverlening, risicobeheersing en crisisbeheersing. Een belangrijke verantwoordelijkheid binnen deze taak is het adviseren van gemeenten over brandveiligheid en het ondersteunen bij toezicht en handhaving.

¹ Met uitzondering van de cyclus 2017-2021 i.v.m. COVID

In artikel 25 (lid 1, onder e) Wvr is gesteld dat de door het bestuur van de veiligheidsregio ingestelde brandweer de taak heeft om andere overheden en organisaties te adviseren op het gebied van brandpreventie, brandbestrijding en het voorkomen, beperken en bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen.

Daarnaast stelt artikel 10b van de Wet veiligheidsregio's dat de veiligheidsregio het bevoegd gezag adviseert over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald. In het beleidsplan VRBN 2024-2027² is in de bijlage met wettelijke bepalingen opgenomen dat het toezicht op brandveilig gebruik onderdeel is van het takenpakket van de sector Risicobeheersing van Brandweer Brabant-Noord.

Aanwijzing toezichthouders

In het verlengde van deze bij wet bepaalde taken hebben de colleges van burgemeesters en wethouders van de deelnemende gemeenten bepaald dat de Regionaal Commandant Brandweer van Brandweer Brabant-Noord de bevoegdheid heeft om medewerkers als toezichthouder aan te wijzen voor het toezicht op brandveiligheid en brandveilig gebruik³. De Regionaal Commandant Brandweer heeft de vakinhoudelijke medewerkers en specialisten van de sector Risicobeheersing van Brandweer Brabant-Noord aangewezen als toezichthouder⁴.

1.2 Doelstelling

De Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029 geeft richting aan de activiteiten van de brandweer in het kader van toezicht op brandveiligheid. De risicogerichte aanpak leidt tot een transparante, effectieve en efficiënte inzet van de voor dit taakveld beschikbare middelen.

1.3 Afbakening

Deze toezichtstrategie heeft betrekking op het toezicht brandveiligheid in het kader van het Bbl. Volgens artikel 10b van de Wvr is Veiligheidsregio Brabant-Noord verantwoordelijk voor het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden. De brandweer kan daarom ook risicogericht adviseren over onveilige situaties naar aanleiding van toezicht. Dit gebeurt naast een advies over het voldoen aan het Bbl.

1.4 Leeswijzer

Dit document is opgebouwd uit vier hoofdstukken. In het eerste hoofdstuk zijn de aanleiding, totstandkoming, doelstelling, wettelijke grondslag en afbakening beschreven. Hoofdstuk 2 gaat in op de achtergrond en uitgangspunten. In hoofdstuk 3 worden de interventies beschreven. Tot slot wordt in hoofdstuk 4 ingegaan op de uitvoering van de toezichtstrategie en de monitoring en evaluatie daarvan.

² [Beleidsplan Veiligheidsregio Brabant-Noord 2024-2027](#)

³ Mandaatbesluit aanwijzing toezichthouders brandveiligheid (2022, per gemeente verschillend wanneer deze is vastgesteld)

⁴ Besluit aanwijzing toezichthouders brandveiligheid en brandveilig gebruik Veiligheidsregio Brabant-Noord (5 september 2022)

2. Achtergrond en uitgangspunten

2. Achtergrond en uitgangspunten

Brandweer Brabant-Noord heeft als doel om te komen tot minder branden, minder slachtoffers en minder schade. De brandweer heeft door middel van toezicht en handhaving op de naleving van brandveiligheidsvoorschriften een belangrijk instrument in handen om dit te kunnen bewerkstelligen. Maar is toezicht en handhaving in alle gevallen wel het juiste instrument om te kunnen komen tot minder branden, minder slachtoffers en minder schade?

De maatschappij om ons heen is voortdurend in beweging. Maatschappelijke trends maken het noodzakelijk om andere keuzes te maken, nieuwe wegen in te slaan en meer te kijken naar de risico's die er echt toe doen. Inzichten vanuit de gedragswetenschap laten zien dat gedrag en cultuur, naast technologie en systemen, grote impact hebben op het ontstaan van een incident. Het menselijk falen, de macht van de gewoonte, onwetendheid of onverschilligheid zijn vaak (mede) oorzaak van het ontstaan van het incident. Het direct of indirect beïnvloeden van gedrag kan dus een grote bijdrage leveren aan het voorkomen van incidenten. Daarnaast wordt het risicogericht werken steeds vaker toegepast binnen veiligheidsregio's, waarbij de focus ligt op het proactief identificeren, beheersen en beïnvloeden van risico's om de veiligheid en continuïteit in de leefomgeving te waarborgen.

2.1 Beïnvloeding van gedrag en cultuur

Toezicht is in de eerste plaats bedoeld om na te gaan of er volgens de regels wordt gehandeld. Om ervoor te zorgen dat de regels worden nageleefd, staan verschillende instrumenten ter beschikking. Daarbij gaat het niet alleen om instrumenten waarmee daadwerkelijk handhavend kan worden opgetreden, maar ook om instrumenten en manieren die tot het gewenste resultaat leiden zonder dat feitelijk handhavend opgetreden hoeft te worden. Dit gewenste resultaat gaat verder dan het voldoen aan wet- en regelgeving. We streven immers naar een (brand)veilig bouwwerk. Hierin speelt het gedrag van de mens een belangrijke rol. Dat vele factoren bepalend zijn voor de brandveiligheid wordt door middel van het denkraam voor brandveiligheid⁵ duidelijk (zie Figuur 1a). Het denkraam voor brandpreventie is een modelmatige aanpak die kan dienen voor brandbeveiliging van gebouwen. Het zogenaamde kenmerkenschema (zie Figuur 1b) speelt een centrale rol in het denkraam. Bij het kenmerkenschema gaat het om de benadering van de brandveiligheid vanuit brand-, gebouw-, mens-, interventie- en omgevingskenmerken. Het schema duidt de onderlinge samenhang en beïnvloeding van de kenmerken en daarmee ook van de gebeurtenissen die tijdens een brand plaatsvinden.

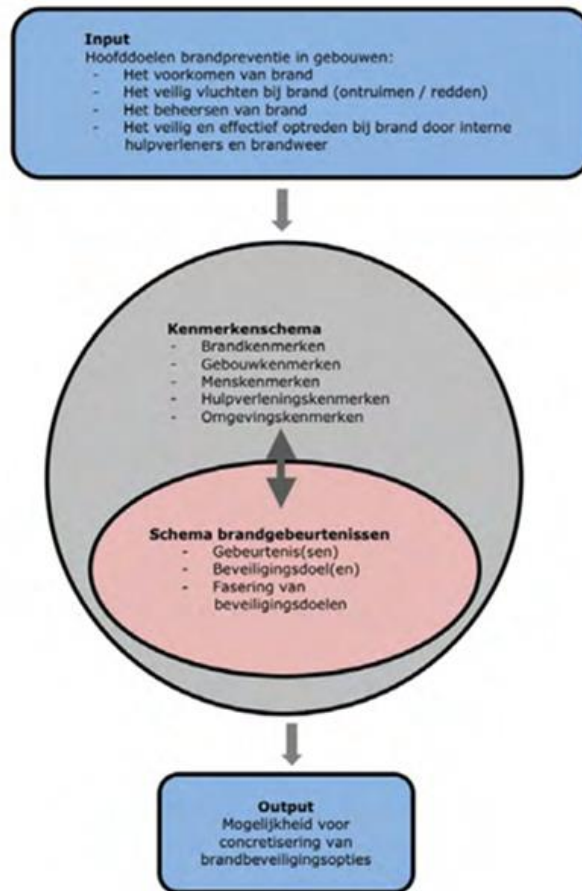
In het kenmerkenschema wordt brandveiligheid beoordeeld op:

- Fysische brandveiligheidskunde – brandkenmerken: het ontstaan, de ontwikkeling en effecten van brand.
- Bouwtechnische brandveiligheidskunde – gebouwkenmerken: het architectonische, bouwkundige en installatietechnische gebouwontwerp in relatie tot het ontstaan, de ontwikkeling en de effecten van brand en het vluchten bij brand.
- Psychonomische brandveiligheidskunde – menskenmerken: de interactie tussen de omgeving en het gedrag van mensen in deze omgeving.
- Brandinterventiekunde – interventiekenmerken: de interventie bij brand door de respons van de brandweer en van de BHV-organisatie.
- De invloed van de omgeving op de brandveiligheid – omgevingskenmerken: de ligging van het gebouw in relatie met de brandveiligheid in het gebouw.

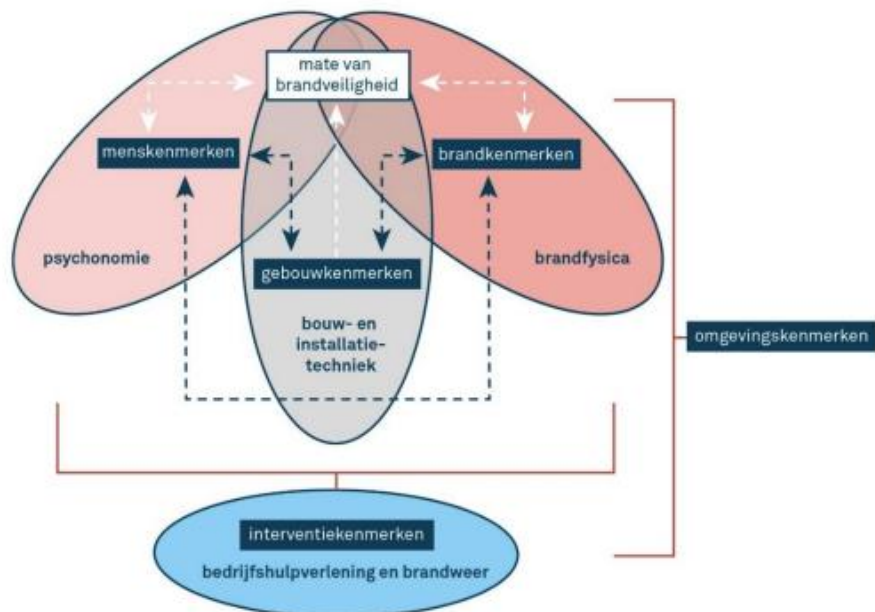
Uit het kenmerkenschema blijkt dat de verschillende aspecten elkaar beïnvloeden. De mens staat echter centraal in het samenstel van gebouw en brandveiligheid. De mens is hierin zowel de

⁵ IFV (2017). Basis voor Brandveiligheid "De onderbouwing van brandbeveiliging in gebouwen".

veroorzaker als de drager van risico's. Als veroorzaker spelen zij een rol bij het ontstaan van brand. Zoals bijvoorbeeld door brandstichting, maar ook het nalaten van onderhoud van installaties kan ertoe leiden dat er brand ontstaat.



Figuur 1a: Denkraam voor brandveiligheid



Figuur 1b: Kenmerkenschema

Het Bbl gaat uit van een scherpe scheidslijn tussen goed en fout, en dus veilig en onveilig. Het is veilig als aan de regels wordt voldaan. De deterministische benadering kijkt niet naar de grootte van het brandrisico of de kans op een brand. De eisen uit het Bbl zijn voor het belangrijkste deel gericht op het beperken en het beheersen van een ontstane brand. De eisen zijn, met uitzondering van een zeer beperkt aantal, niet gericht op het voorkomen van brand.

Op grond van het Bbl worden brandveiligheidsvoorzieningen voorgeschreven. Als deze brandveiligheidsvoorzieningen volgens de geldende wet- en regelgeving worden aangebracht en onderhouden mag worden verwacht dat deze voorzieningen hun bedoelde aandeel in brandveiligheid leveren. Met het functioneren van deze voorzieningen in een werkelijke brandsituatie wordt geen rekening gehouden. Uit onderzoek naar branden in Nederland⁶ blijkt dat bij een groot deel van de onderzochte branden de aangebrachte brandveiligheidsvoorzieningen niet goed hebben gewerkt. De oorzaken hiervan zijn te wijten aan menselijk handelen of juist het gebrek aan handelen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het in geopende stand vastzetten van (brand)deuren, waardoor een brandcompartiment niet meer als zodanig werkt. Hoe een brandrisico door een individu wordt beleefd is afhankelijk van hoe deze de kans dat een brand ontstaat inschat en wat de (nadelige) gevolgen kunnen zijn van een brand. Het is daarom van belang dat de mensenmerken meer aandacht krijgen in het voorkomen en beheersen van risico's, door in te zetten op bewustwording van de aanwezige risico's.

2.2 Risicogerichte methode

Bij risicogericht werken staan de risico's centraal en wordt er nagedacht over de wijze waarop die risico's beïnvloed kunnen worden. Het gaat om een integrale, proactieve aanpak, waarbij de veiligheidsregio's oplossingsgericht meedenken met maatschappelijke opgaven in de leefomgeving en de risico's die deze opgaven beïnvloeden. Daarbij wordt gebruik gemaakt van kaders in de bestaande regelgeving, maar ook van andere werkwijzen, zoals gedragsverandering, bewustwording en kennisdeling.⁷

Het toepassen van risicogericht werken bij toezicht op brandveilig gebruik van objecten betekent dat toezichthouders hun inspanningen prioriteren op basis van de risico's die specifieke objecten of situaties met zich meebrengen. In plaats van generiek en routinematig toezicht te houden, richt men zich op gebouwen of gebruiksvormen met een verhoogd risico op brand of waar de gevolgen van een brand ernstig kunnen zijn, bijvoorbeeld zorginstellingen, slaapvoorzieningen of gebouwen met een hoge bezettingsgraad. Hierbij worden factoren zoals gebruiksfunctie, bouwkundige staat, aanwezigheid van kwetsbare personen en eerdere overtredingen meegewogen. Het toezicht wordt vervolgens afgestemd op de specifieke risico's van het object: bij een hoog risicoprofiel kan dit leiden tot een intensiever toezichttraject, terwijl objecten met een laag risicoprofiel minder frequent of zelfs steekproefsgewijs worden gecontroleerd. Deze aanpak verhoogt niet alleen de effectiviteit van het toezicht, maar draagt ook bij aan een betere bewustwording en naleving van brandveiligheidsvoorschriften door eigenaren en gebruikers.

2.3 Prioritering

Aansluitend op de risicogerichte werkwijze en om de beschikbare middelen en toezichtcapaciteit van de brandweer zo effectief en efficiënt mogelijk in te zetten, is een prioritering binnen de verschillende gebouwfuncties noodzakelijk. Deze gebouwfuncties kunnen op veel manieren worden ingedeeld. Voor

⁶ Rapport Miljoenenbranden in Nederland, Nederlands Instituut voor Brandweer en Rampenbestrijding (Nibra) in opdracht van het Verbond van Verzekeraars en het Nationaal Centrum voor Preventie (NCP)

⁷ Brandweer Nederland: <https://brandweernederland.nl/onderwerpen/landelijk-programma-risicogerichtheid/>

brandveiligheid wordt hiervoor meestal de indeling van de technische bouwwetgeving (Bbl) gebruikt, waarin een aantal gebruiksfuncties en sub-gebruiksfuncties zijn opgenomen. Onder leiding van Efectis en in samenspraak met gemeenten in de regio is er in het verleden een prioritering in gebruiksfuncties vastgesteld. De prioritering van de gebruiksfuncties is uitgevoerd op basis van een aantal aspecten die mogelijk de omvang van de gevolgen van een brand beïnvloeden. Het betreft de volgende aspecten:

- Gevaarsaspecten
- Sociaal/maatschappelijke effecten
- Afwijkingen in het toezicht
- Gebouwgebonden risicofactoren

De volledige tabel van te onderscheiden niveaus en de toegekende scores voor de indicatoren die de mogelijke omvang van de gevolgen van een brand beïnvloeden is weergegeven in Bijlage 1.

De gebouwgebonden risicofactoren worden in deze cyclus 2026-2029 voor het eerst meegenomen in de weging. Dit is nu mogelijk omdat er toegang is tot informatie over gebouwkenmerken, bijvoorbeeld over de hoogte en de omvang.

De prioritering heeft geresulteerd in een indeling van de objectcategorieën in risicocategorie A t/m E, waarbij A de categorie is waar het risico op slachtoffers bij brand het grootst is en bij E het kleinst. De objectcategorieën woongebouwen en het voortgezet onderwijs zijn nieuw opgenomen in de toezichtstrategie.

Aanvullend op de voorgaande strategieën is naast de indicatoren voor de omvang van de gevolgen van een brand, nu ook het rendement van het toezicht meegewogen. Analyse van de data uit het toezicht van de periode 2022-2025 geeft per (sub)gebruiksfunctie en objectcategorie een goed beeld van het naleefgedrag. Een samenvatting van de analyse van het naleefgedrag is terug te vinden in Bijlage 2. Door het naleefgedrag mee te wegen in de prioritering van de gebruiksfuncties vindt er voor een aantal objectcategorieën een verschuiving plaats naar een hogere of lagere risicocategorie. Een compleet overzicht van de resultaten van de prioritering zijn in Bijlage 3 weergegeven.

2.4 Gebouwvoorraad

Om tot een strategie te komen zijn naast de prioritering ook gegevens nodig over de actuele gebouwvoorraad binnen de regio. Om de gebouwvoorraad in kaart te brengen maken we gebruik van de Kernregistratie Objecten (KRO)⁸, welke wordt beheerd door het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV). De KRO combineert objecten uit diverse landelijke registraties zoals:

- Basisregistraties Adressen en Gebouwen
- Waardering Onroerende Zaken
- Basisregistratie Topografie
- Nationaal Handelsregister
- Landelijk Register Kinderopvang en Peuterspeelzaal
- Register Risicovolle Gevaarlijke Stoffen

Door gebruik te maken van diverse databronnen ontstaat er een overzicht van de te controleren objecten binnen onze regio. Uit ervaring blijkt echter dat dit overzicht niet volledig dekkend is. We verrijken het objectenbestand steeds verder door het toevoegen van nieuwe gebruiksmeldingen en overige input vanuit het bevoegd gezag van waaruit aanvullingen komen.

⁸ De KRO is géén open data en wordt door het NIPV alleen beschikbaar gesteld voor gebruikers in de veiligheidsregio's.

De digitale bouwvoorraad is gekoppeld aan het risicomodel van Efectis. Samen leiden deze tot een gecombineerde object-risico-database. Op basis van deze database wordt per gemeenten het aantal objecten in de verschillende risicocategorieën bepaald. Dit objectenbestand vormt het uitgangspunt voor de uitvoeringsprogramma's welke jaarlijks in samenwerking met de gemeenten worden vastgesteld. Het aantal gegeven objecten en daarmee uit te voeren controles moeten gezien worden als inspanningsverplichting.

2.5 Overige uitgangspunten

Buiten de scope van de toezichtstrategie vallen:

- Het toezicht op evenementen;
- Het toezicht op vuurwerkopslagen;
- Seveso toezicht;
- Toezicht op risicorelevante bedrijven;
- Vanwege een convenant met Stichting Dichterbij, wordt bij panden van deze zorginstelling toezicht gehouden volgens de bepalingen in het convenant.

Toezicht op evenementen

Het toezicht op evenementen maakt geen onderdeel uit van de Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029. Voor het toezicht op brandveiligheid bij evenementen wordt er voornamelijk toezicht gehouden op de naleving van het Besluit Brandveilig Gebruik en Basishulpverlening Overige Plaatsen (BBGBOP).

Toezicht op vuurwerkopslagen

Het toezicht op vuurwerkopslagen maakt geen onderdeel uit van de Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029. Deze controles worden in de regel uitgevoerd door de omgevingsdienst. Op verzoek kan de brandweer gevraagd worden om mee te gaan of om advies te geven

Seveso toezicht

Het toezicht op Seveso-inrichtingen maakt geen onderdeel uit van de Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029. Het toezicht op Seveso-inrichtingen wordt gezamenlijk uitgevoerd met Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost en Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.

Risicorelevante bedrijven

Het toezicht op risicorelevante bedrijven (bedrijven die met een grote hoeveelheid gevaarlijke stoffen werken, maar niet onder de Seveso-drempel vallen) maken geen onderdeel uit van de Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029. Het toezicht op risicorelevante bedrijven wordt gezamenlijk uitgevoerd door VRBN en Omgevingsdienst Brabant-Noord (ODBN) volgens de interventiestrategie risicorelevante bedrijven. In de regio Brabant-Noord hebben we ongeveer 50 risicorelevante bedrijven (ongeveer omdat er jaarlijks risicorelevante bedrijven bij komen of af gaan).

De werkwijze bij risicorelevante bedrijven kent gelijkenissen met de nieuwe interventie systeemtoezicht binnen de Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029. Toezicht op risicorelevante bedrijven vindt plaats op auditmatige basis en richt zich naast het naleven van wettelijke regels op het verhogen van het veiligheidsbewustzijn en het verbeteren van de veiligheidscultuur bij de bedrijven. Deze audits vinden door VRBN plaats in een cyclus van 3 jaar op basis van risico's en kijkend naar waar we de meeste veiligheidswinst kunnen behalen binnen de capaciteit (ODBN gaat jaarlijks). Jaarlijks wordt er in gezamenlijkheid met de ODBN een toezichtplanning gemaakt. Naast audits op locatie, worden er ook andere activiteiten georganiseerd voor de bedrijven in het netwerk, zoals netwerkbijeenkomsten en table top oefeningen. Het veiligheidsnetwerk verbindt overheid en bedrijven. De focus op het voorkomen en beheersen van risico's staat binnen het veiligheidsnetwerk centraal.

3. Interventies toezichtstrategie

3.1 Combinatie van interventies

Toezicht en handhaving zijn goede instrumenten om te toetsen of voldaan wordt aan wet- en regelgeving (Bbl). Wanneer niet wordt voldaan, kan er door middel van sancties worden afgedwongen dat toch aan de regelgeving wordt voldaan. Men kan zich echter afvragen wanneer een bouwwerk voldoet aan wet- en regelgeving of deze dan ook automatisch veilig is.

Cultuur, gedrag, risicoperceptie en –acceptatie zijn factoren die erg bepalend zijn voor de brandrisico's in een bouwwerk. Deze factoren zijn moeilijker te vangen in regelgeving en zitten meer in de mores en cultuur van mensen en bedrijven en instellingen. Door middel van bewustwording en doelgericht veiligheid stimuleren kan hier verandering in worden gebracht. Het toezicht uit de periode 2022-2025 heeft data opgeleverd over o.a. de geconstateerde gebreken. De hoofdonderwerpen en inspectieonderwerpen waar de meeste gebreken op geconstateerd zijn, zijn weergegeven in Bijlage 4. Uit een analyse van deze gebreken kan worden geconcludeerd dat een groot deel van de gebreken te wijten is aan gedrag en cultuur.

Toezicht en handhaving blijft de kern van de toezichtstrategie, maar het inzetten van alleen toezicht en handhaving is niet toereikend. Daarom bestaat de toezichtstrategie uit verschillende type interventies die zich richten op het controleren van branden het stimuleren van bewustwording en gedragsverandering.

De fysieke controles waarbij er op meerdere inspectieonderwerpen wordt gecontroleerd, wordt aangevuld met systeemtoezicht bij geselecteerde organisaties met meerdere objecten. Bij het systeemtoezicht is er meer aandacht voor de veiligheidssystemen en -processen binnen een organisatie. Daarnaast wordt er bij geselecteerde objecten ook een zelfscan brandveiligheid ingezet en wordt er voorlichting op maat gegeven.

Hiermee ontstaat een palet aan instrumenten waarmee niet alleen kan worden getoetst of voldaan wordt aan wet- en regelgeving, maar waarmee ook gedrag wordt beïnvloed en bewustwording wordt vergroot. Met het toepassen van instrumenten, naast toezicht en handhaving, die gericht zijn op bewustwording en doelgericht veiligheid stimuleren is door de brandweer tijdens de vorige cyclus van de Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid (2022-2025) en het programma Risicorelevante Bedrijven al ervaring opgedaan. De ervaring is dat gebruikers en eigenaren zich bewuster worden van de risico's en ook zelf aan de slag gaan met het herkennen en beheersen van risico's.

Toetskader en referentieniveau

Het toetskader waaraan voldaan moet worden is de regelgeving uit het Bbl. Voor het niveau van eisen wordt het rechtens verkregen niveau gehanteerd. Het rechtens verkregen niveau is het actuele kwaliteitsniveau van een bouwwerk in zoverre dat legaal is verkregen en heeft als ondergrens het niveau bestaande bouw en als bovengrens het nieuwbouwniveau zoals gesteld in het Bbl.

3.1.1 Fysieke controle

Fysieke controle a.d.h.v. inspectieonderwerpen Bbl

Door middel van een fysieke controle wordt getoetst of voldaan wordt aan de geldende wet- en regelgeving (Bbl). De controle vindt plaats aan de hand van onderstaande inspectieonderwerpen:

- Actualiteit dossier;
- Interne organisatie;
- Draagconstructie;
- Materialen;
- Compartimentering;
- Vluchtroutes;
- Hulpverlening;
- Melden en alarmeren;
- Brandveilig gebruik;
- Veilig vluchten;
- Vangnet en zorgplicht.

De inspectieonderwerpen zijn afgeleid van het Bbl. Naast bovenstaande inspectieonderwerpen zijn ook enkele inspectieonderwerpen toegevoegd die niet afgeleid zijn van het Bbl, maar wel bijdragen aan de borging van brandveiligheid. Deze hebben vooral te maken met de interne organisatie binnen een object in relatie tot brandveiligheid en zijn bijvoorbeeld gerelateerd aan andere wetgeving zoals de Arbeidsomstandighedenwet.

Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht

De brandweer houdt toezicht volgens de zogenaamde Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO). Hierbij bepaalt de controleur van de brandweer in welk segment van de interventiematrix (zie Figuur 3) hij de gedane tekortkoming(en) positioneert. De positionering van de bevinding in de interventiematrix is afhankelijk van de gevolgen van de bevinding voor milieu, natuur, water, veiligheid, gezondheid en/of maatschappelijke relevantie en het "gedrag" van de overtreder.

DE (MOGELIJKE) GEVOLGEN ZIJN:	Aanzienlijk, dreigend en/of onomkeerbaar 4	A4	B4	C4	D4
	Van belang 3	A3	B3	C3	D3
	Beperkt 2	A2	B2	C2	D2
	Vrijwel nihil 1	A1	B1	C1	D1
		A	B	C	D
		Goedwillend: € Onbedoeld € Proactief	Moet kunnen: € Onverschillig	Calculerend: € Bewust belemmerend en/of risico nemend	Bewust en structureel I Crimineel: € Fraude € Oplichting € Witwassen

Figuur 3: Interventiematrix Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht

3.1.2 Systeemtoezicht

Uit analyse van de resultaten van het fysieke toezicht van voorgaande jaren komt naar voren dat veel van de gebreken gerelateerd kunnen worden aan de manier waarop brandveiligheid binnen een organisatie is geborgd en hoe deze wordt beleefd. Veel van de geconstateerde gebreken hebben dan ook te maken met brandveilig gebruik, het niet of onvoldoende onderhouden van brandveiligheidsvoorzieningen zoals brandscheidingen en brandbeveiligingsinstallaties en het ontbreken van vereiste (actuele) vergunningen en meldingen. Een nadeel van fysiek toezicht is dat dit vaak reactief is. De tekortkoming bestaat al en wordt pas gesignaleerd tijdens het toezicht. Om te voorkomen dat tekortkomingen pas bij een toezichtmoment aan het licht komen, moet het toezicht meer proactief worden. Idealiter worden tekortkomingen of ongewenste situaties al in een vroeg stadium gesignaleerd en tenietgedaan, bij voorkeur door de eigen organisatie. Systeemtoezicht is een instrument dat hiervoor ingezet kan worden.

Het doel van het systeemtoezicht is het bevorderen en borgen van een structureel hoog niveau van brandveiligheid binnen organisaties. Dit wordt bereikt door te toetsen of organisaties zelf voldoende maatregelen nemen om brand te voorkomen en de gevolgen ervan te beperken. In essentie gaat systeemtoezicht verder dan alleen het controleren van de fysieke brandveiligheid. Het richt zich op de organisatorische en procedurele aspecten van brandveiligheid, met als doel een duurzame en integrale aanpak van brandrisico's. Concreet richt het systeemtoezicht zich op:

- **Het beoordelen van het managementsysteem voor brandveiligheid:** Worden er procedures, instructies en protocollen gehanteerd die voldoen aan de wet- en regelgeving en de specifieke risico's van de organisatie?
- **Het stimuleren van zelfredzaamheid en verantwoordelijkheid:** Organisaties worden aangezet om zelf na te denken over brandveiligheid en maatregelen te treffen.
- **Het vroegtijdig signaleren van risico's:** Door het analyseren van documenten en procedures en het stellen van verdiepende vragen, kunnen potentiële brandrisico's in kaart worden gebracht.
- **Het bevorderen van continue verbetering:** Door middel van aanbevelingen en terugkoppeling worden organisaties gestimuleerd om hun brandveiligheid continu te verbeteren.

Verder wordt met systeemtoezicht een bijdrage geleverd aan:

- **Het voorkomen van brand:** Door organisaties te stimuleren om preventieve maatregelen te nemen.
- **Het beperken van de gevolgen van brand:** Door te zorgen dat er adequate procedures zijn voor ontruiming, bestrijding en nazorg.
- **Het verhogen van de brandveiligheidscultuur:** Door bewustwording te creëren en medewerkers te betrekken bij brandveiligheid.

Als brandweer hebben we ervaring met systeemtoezicht, vanuit het toezicht op Seveso-bedrijven en risicorelevante bedrijven, waar ook met een vorm van systeemtoezicht wordt gewerkt. De ervaring is dat gebruikers en eigenaren zich bewuster worden van de risico's en ook zelf aan de slag gaan met het herkennen en beheersen van risico's.

Toepassing systeemtoezicht bij objectcategorieën

Systeemtoezicht is niet geschikt voor alle objectcategorieën binnen de toezichtstrategie. Een groot verschil ten opzichte van het reguliere fysieke toezicht, is dat systeemtoezicht zich niet richt op

individuele objecten, maar op de overkoepelende organisatie.

Voor de cyclus 2026-2029 is in beeld gebracht bij welke organisaties er verwacht kan worden dat systeemtoezicht geschikt is. In eerste instantie richt het systeemtoezicht op de overkoepelende organisatie van organisaties met meer dan twee objecten die binnen de toezichtstrategie vallen, en op losse objecten uit risicocategorie A. Naast systeemtoezicht gericht op de organisatie worden de afzonderlijke locaties ook fysiek gecontroleerd.

Voorafgaand aan het bezoek bij het bedrijf/organisatie wordt een self-assessment opgestuurd, waarbij van het bedrijf/organisatie gevraagd wordt deze vooraf in te vullen. Er worden vragen gesteld over het brandveiligheidsbeleid, BHV-organisatie, interne communicatie over brandveiligheid en onderhoud en beheer. Vervolgens wordt er tijdens het bezoek o.a. verder in gegaan op de onderwerpen en antwoorden uit het self-assessment.

3.1.3 Voorlichting op maat

Organisaties van objecten waar systeemtoezicht plaats vindt, krijgen ook een voorlichting op maat aangeboden. Tijdens dit moment wordt een voorlichting specifiek afgestemd op de betreffende objecten, de doelgroep en de organisatie.

Tijdens de voorlichtingen wordt er gericht ingegaan op de situatie ter plaatse: o.a. welke risico's kunnen zich voordoen, hoe kan men deze risico's en kwetsbaarheden herkennen, wat kan men zelf doen om risico's te beperken en hoe moet men handelen bij een calamiteit. Door de gerichte aanpak sluit de boodschap beter aan bij de praktijk, is de informatie relevanter voor de ontvanger en wordt de kans groter dat het brandveilig gedrag daadwerkelijk wordt toegepast. De uitkomsten van de fysieke controle en het systeemtoezicht zullen worden gebruikt als input voor de voorlichtingen.

Vanuit Brandveilig Leven is de afgelopen jaren al veel ervaring opgedaan met het geven van voorlichtingen, zowel in het algemeen als ook gericht op een specifieke doelgroep. Hierbij is geconstateerd dat deze voorlichtingen een grote bijdrage leveren aan het vergroten van het brandveiligheidsbewustzijn.

3.1.4 Woongebouwen / Vereniging van Eigenaren

De toenemende vergrijzing en de trend dat ouderen langer zelfstandig wonen (bijvoorbeeld in woongebouwen), vragen om verhoogde aandacht voor brandveiligheid in woongebouwen. Onderzoeken van het NIPV⁹ tonen aan dat ouderen een kwetsbare doelgroep vormen met een significant verhoogd risico op brandletsel en overlijden. Veel ouderen wonen in reguliere woongebouwen die oorspronkelijk niet zijn ontworpen voor bewoners met specifieke behoeften en vaak geen speciale brandveiligheidsvoorzieningen kennen, wat een groeiend risico vormt wanneer de bewonerspopulatie veroudert.

Hoewel het Bbl minimeisen stelt aan brandveiligheid en de verantwoordelijkheid bij de gebouweigenaar (vaak de Vereniging van Eigenaren) legt, blijkt uit onderzoek dat deze regels niet altijd goed worden nageleefd in wooncomplexen met ouderen. Onderzoeken van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OvV) en het NIPV naar aanleiding van de flatbrand in Arnhem in 2020¹⁰ toont aan dat er veel misgaat: zo worden vluchtroutes vaak geblokkeerd door spullen van bewoners, zijn er bouwkundige gebreken zoals slechte rookscheidingen, en krijgen bewoners te weinig informatie over brandgevaar en wat ze moeten doen bij brand. Per 1 juli 2024 zijn de regels in het Bbl aangescherpt, vooral over het vrijhouden van vluchtroutes. Toch blijft er een kloof tussen de regels en de praktijk.

⁹ NIPV – Vergrijzing en brandveiligheid: [Vergrijzing en brandveiligheid - Nederlands Instituut Publieke Veiligheid](#)

¹⁰ Onderzoeksraad voor Veiligheid (2021): [fatale flatbrand in arnhem lessen voor brandveiligheid.pdf](#)
NIPV – Vluchtveiligheid van woongebouwen: [Onderzoeken naar vluchtveiligheid](#)

Daarom is er niet alleen beter toezicht nodig, maar ook een cultuur waarin brandveiligheid serieus wordt genomen, zowel technisch als in gedrag.

Volgens de OvV en het NIPV is een integrale aanpak nodig: meer bewustzijn en actie van gebouweigenaren, goed toezicht door gemeenten, advies van de brandweer en duidelijke voorlichting aan bewoners, vooral aan kwetsbare groepen. Alleen door samen te werken kunnen we ervoor zorgen dat ouderen veilig zelfstandig kunnen blijven wonen.

Interventie

Om hier invulling aan te geven worden eigenaren en beheerders van woongebouwen door middel van de 'Leidraad brandveilig beheer van woongebouwen'¹¹ door de brandweer (Risicobeheersing) ondersteund bij het opstellen van een beheersplan een plan om het woongebouw brandveilig te houden tijdens het gebruik. Het is geen kant-en-klaar plan, maar een hulpmiddel om een maatwerkplan te maken. De leidraad biedt inzicht in:

- **Wettelijke kaders en verantwoordelijkheden:** Een duidelijke uitleg van de wet- en regelgeving en wie waarvoor verantwoordelijk is.
- **Risicoanalyse:** Handvatten om de specifieke risico's van een woongebouw in kaart te brengen, rekening houdend met de bouwkundige staat, de aanwezige installaties en het gedrag van bewoners.
- **Opstellen van een beheersplan:** Een stapsgewijze aanpak voor het opstellen van een concreet beheersplan waarin maatregelen op bouwkundig, installatietechnisch en organisatorisch vlak worden vastgelegd.
- **Onderhoud en actualisatie:** Richtlijnen om het beheersplan actueel en effectief te houden
- **Ondersteunende webpagina:** Naast de leidraad is er ook een ondersteunende webpagina met o.a. een digitale leeromgeving, voorbeeldtemplate van een beheersplan, checklist voor toezicht, veelgestelde vragen etc.

De leidraad richt zich op het brandveilig beheer van woongebouwen om de kans op brand en effecten daarvan zo veel mogelijk te beperken. Er staan geen adviezen in over wat te doen als er brand uitbreekt. Naast de ondersteuning bij het opstellen van een beheersplan worden eigenaren en beheerders van woongebouwen en hun bewoners geïnformeerd over de nieuwe regelgeving met betrekking tot brandgevaarlijke objecten in een vluchtroute voor woongebouwen (artikel 6.15a Bbl) en indien relevant over de problematiek rondom brandveiligheid in relatie tot de energietransitie en/of de problematiek rondom bestaande parkeergarages onder woongebouwen.

Doelgroep en drempelwaarde

In de regio Brabant-Noord, waar de vergrijzing in de toekomst sterk toeneemt (21% 65+ in 2023, stijgend naar 25,5% in 2040) en met name de groep 75-plussers het sterkst groeit, is een gerichte aanpak essentieel. We richten onze aandacht in eerste instantie, specifiek op reguliere woongebouwen, met meer dan 10 wooneenheden en waar meer dan 50% van de bewoners ouder is dan 65 jaar. Het gaat hierbij om woongebouwen die qua (brandveiligheids)voorzieningen vaak niet zijn voorbereid op de huidige bewonerssamenstelling en/of -behoeften. We richten ons met de interventie op gebouweigenaren, gebouwbeheerders, VvE's en bewoners.

3.1.5 Zelfscan brandveiligheid

Met de zelfscan brandveiligheid wordt de eigenaar of gebruiker van een object gevraagd om zelf een aantal controlepunten met betrekking tot brandveiligheid in hun object na te lopen. Door het invullen

¹¹ NIPV (2023) – Leidraad brandveilig beheer van woongebouwen: [20231116-NIPV-Leidraad-brandveilig-beheer-van-woongebouwen.pdf](#)

van een digitale vragenlijst worden eigenaars en gebruikers van een object op een laagdrempelige manier gestimuleerd om zelf na te denken over de brandveiligheid in hun bouwwerk. Hiermee wordt beoogd de bewustwording te vergroten. Bovendien geven de uitkomsten van de zelfscan op een snelle manier inzicht in of er voldaan wordt aan wet- en regelgeving.

Onderwerpen en aanpak zelfscan

De vragen uit de zelfscan brandveiligheid zijn gebaseerd op onderstaande inspectieonderwerpen (afgeleid vanuit Bbl):

- Actualiteit dossier;
- Interne organisatie;
- (Brand)compartimentering;
- Vluchtroutes;
- Melden en alarmeren;
- Brandveilig gebruik;
- Veilig vluchten;
- Vangnet en zorgplicht.

Als een zelfscan niet wordt ingevuld wordt er éénmalig een herinnering verstuurd. Als na deze herinnering nog geen respons heeft plaatsgevonden kan dit aanleiding zijn voor het inplannen van een fysieke controle. Ook als na analyse van de zelfscan blijkt dat deze (bewust) onjuist is ingevuld, kan een fysieke controle worden ingepland. Ook kan het zijn dat de antwoorden op de vragen van de zelfscan aanleiding geven voor het nemen van vervolgstappen.

Ervaringen zelfscan 2022-2025

Tijdens de vorige cyclus 2022-2025 is er ervaring opgedaan met de zelfscan. De zelfscan is een efficiënte manier om bewustwording te creëren, maar de ervaring leert ook dat de zelfscan soms te algemeen en te vrijblijvend was waardoor het onduidelijk was of het doel van bewustwording ook daadwerkelijk bij de eigenaar en/of gebruiker wordt bereikt.

Door de zelfscan voor de cyclus 2026-2029 specifiek te maken, onderbouwing zoals foto's, gegevens of documentatie te vereisen en vragen te verduidelijken, kan de effectiviteit worden verbeterd. Om dit te bereiken worden een aantal aanpassingen in de zelfscan doorgevoerd zoals:

- De mogelijkheid tot het uploaden van onderbouwingen (foto's, gegevens, documentatie)
- Verbeteren en verdiepen van de vraagstelling.

Daarnaast wordt de beoogde effectiviteit van de zelfscan bij instanties en organisaties met meerdere objecten niet gehaald. Bij deze categorie is vaak één persoon belast voor brandveiligheid die dan ook voor alle objecten de zelfscan invult. Hierdoor wordt het doel om het brandveiligheidsbewustzijn bij de specifieke locatie en de gebruikers ervan te beïnvloeden niet behaald. Daarom wordt de zelfscan tijdens de cyclus 2026-2029 niet meer generiek voor alle gebruiksfuncties ingezet. De zelfscan wordt alleen nog ingezet bij organisaties, eigenaars of gebruikers met maximaal twee objecten vallend binnen risicocategorie B, C of D.

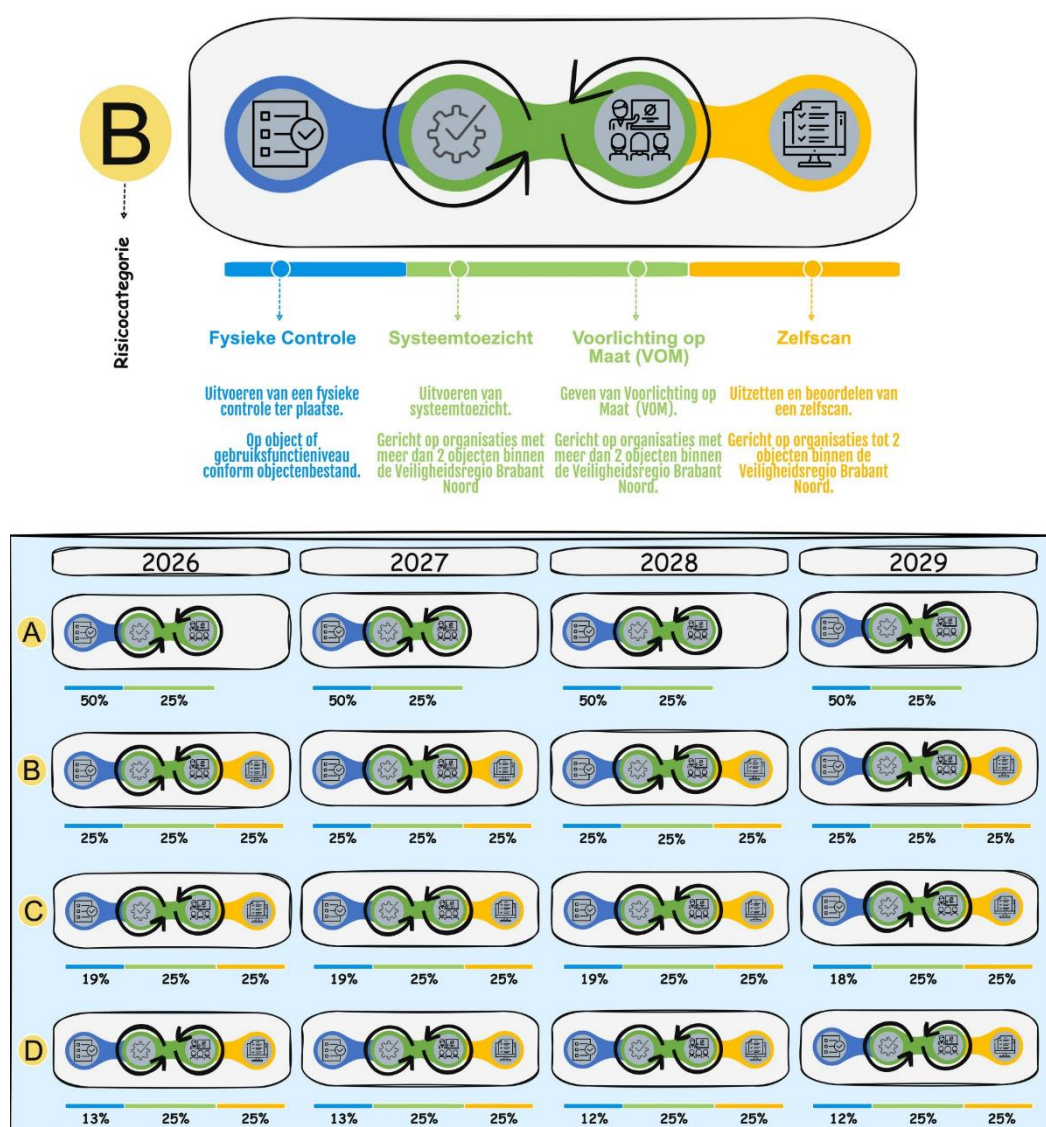
3.2 Overzicht prioritering en instrumenten per risicocategorie

Door de interventies te combineren ontstaat een gevarieerde vierjarige cyclus waarin zowel toezichthoudende instrumenten als gedrag beïnvloedende instrumenten worden ingezet. In Figuur 4 is per risicocategorie (A t/m D) weergegeven hoe de vierjarige cyclus eruit gaat zien. De uitkomsten van een fysieke controle, systeemcontrole en zelfscan zullen worden gebruikt als input voor de voorlichtingen.

De interventie voor de woongebouwen is niet in dit overzicht meegenomen omdat deze interventie zich op één specifieke objectcategorie richt.

Naast de prioritering op basis van risico's geldt dat de gemeente ook op basis van onvoorziene omstandigheden een verzoek om toezicht moet kunnen doen, mits het veiligheidswinst oplevert.

Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029



Figuur 4: Vierjarige cyclus van toe te passen instrumenten per risicocategorie

Op basis van de categorie-indeling en het aantal objecten wordt de volgende prioritering en frequentie van interventies aangehouden:

Controle intensiteit per interventie 2026-2029				
	Fysieke controle 	Systeemcontrole 	Voorlichting Op Maat 	Zelfscan 
A	200 %	100 %	100 %	0 %
B	100 %	100 %	100 %	100 %
C	75 %	100 %	100 %	100 %
D	50 %	100 %	100 %	100 %

Figuur 5: controle intensiteit per interventie

Risicocategorie A

In de vierjarige cyclus worden alle objecten twee keer fysiek gecontroleerd. Daarnaast wordt er bij alle objecten één keer systeemtoezicht uitgevoerd en wordt er één keer een voorlichting op maat gegeven.

Risicocategorie B

In de vierjarige cyclus worden alle objecten één keer fysiek gecontroleerd. Daarnaast wordt bij organisaties met meer dan 2 objecten één keer systeemtoezicht uitgevoerd en wordt er één keer voorlichting op maat gegeven. Organisaties met 2 of minder objecten krijgen één keer een zelfscan.

Risicocategorie C

In de vierjarige cyclus wordt 75% van de objecten één keer fysiek gecontroleerd. Daarnaast wordt bij organisaties met meer dan 2 objecten één keer systeemtoezicht uitgevoerd en wordt er één keer voorlichting op maat gegeven. Organisaties met 2 of minder objecten krijgen één keer een zelfscan.

Risicocategorie D

In de vierjarige cyclus wordt 50% van de objecten één keer fysiek gecontroleerd. Daarnaast wordt bij organisaties met meer dan 2 objecten één keer systeemtoezicht uitgevoerd en wordt er één keer voorlichting op maat gegeven. Organisaties met 2 of minder objecten krijgen één keer een zelfscan.

Risicocategorie E (ADHOC)

Voor de objecten die vallen binnen risicocategorie E (ADHOC) vallen geldt dat deze alleen op verzoek van het bevoegd gezag worden gecontroleerd, mits een controle veiligheidswinst oplevert en er voldoende capaciteit beschikbaar is.

4. Uitvoering en monitoring

4.1 Uitvoeringsprogramma

Per jaar zal een uitvoeringsprogramma met de bevoegde gezagen worden vastgesteld. In deze programma's wordt per jaar geconcretiseerd waar en wanneer welke interventie bij een object wordt toegepast. Zoals eerder gesteld is er ruimte gereserveerd voor onvoorziene zaken. Wanneer zich een onvoorziene zaak voordoet, vindt er overleg plaats tussen de brandweer (regisseur) en gemeente om te beoordelen of een interventie via toezicht het meest passend is. Uitgangspunt daarbij is het risico op slachtoffers. Bestuurlijke risico's worden in dit kader ook meegenomen als afwegingscriteria.

4.2 Uniforme werkafspraken

Uitgaande van positieve besluitvorming door alle colleges binnen de veiligheidsregio Brabant-Noord over deze toezichtstrategie, ontstaat er binnen Brabant-Noord voor de periode 2026-2029 opnieuw één uitvoeringsbeleid voor toezicht op brandveiligheid. Sluitstuk hiervan is om met de gemeenten werkafspraken te maken over inhoud en kwaliteit van rapporteren, aanleveren van dossiers, etc. Hiervoor worden de huidige werkafspraken geactualiseerd naar de nieuwe strategie.

4.3 Monitoring

Brandweer Brabant-Noord zal eenmaal per jaar in samenspraak met de gemeenten het jaarlijkse uitvoeringsprogramma vaststellen. De voortgang en resultaten van het uitvoeringsprogramma worden driemaandijks aan de gemeenten besproken en jaarlijks geëvalueerd. Ook zal driemaandijks de stand van zaken met betrekking tot de opvolging van verzoeken tot handhaving met het bevoegd gezag worden besproken.

Bijlagen

Bijlage 1 - Indicatoren

Indicatoren voor omvang en gevolgen van brand

Gevaarsaspecten	Mate van zelfredzaamheid	Zelfredzaam	1
		Beperkt zelfredzaam	4
		Niet zelfredzaam	16
	Mate van alertheid	Wakend	1
		Enigszins wakend	4
		Slapend	8
	Aantal personen	B4-B5	1
		B3	2
		B2	4
		B1	8
B0		16	
Mate van bekendheid	Bekend	1	
	Enigszins bekend	2	
	Niet bekend	4	
Sociale aspecten	Sociaal/maatschappelijk	Laag	1
		Gemiddeld	2
		Hoog	16
	Imagoschade	Klein	1
		Gemiddeld	2
Groot		8	
Afwijking	Naleving	Slecht	4
		Gemiddeld	2
		Goed	1
	Impact handhaving	Klein	1
		Gemiddeld	2
Groot		4	
Gebouwgebonden risicofactoren	Hoogte	> 50 m	+ 2 cat
	Omvang	>20.000 m2	+ 1 cat
	Omvang + hoogte		+ 2 cat
	Gemeentelijk		+ 2 cat

A	>	10000
B	>	1000
C	>	100
D	>	20
E	>	0

Figuur 6: Indicatoren voor omvang en gevolgen van brand

Bijlage 2 – Naleefgedrag

Analyse naleefgedrag 2022-2024¹²

Het naleefgedrag van objecten zegt iets over de mate waarin objecten zich aan de brandveiligheidseisen en –regels houden. Door controles uit te voeren kan worden nagegaan of objecten zich ook daadwerkelijk aan deze eisen en regels houden. Bij deze controles kunnen een aantal acties ondernomen worden:

- **Akkoord:** Er zijn tijdens de controle geen overtredingen geconstateerd. Het object voldoet aan de gecontroleerde brandveiligheidsvoorschriften.
- **Aanwijzing:** Er zijn lichte overtredingen geconstateerd. De brandweer maakt mondeling een afspraak met de overtreder en gaat ervan uit dat de overtreding(en) worden opgelost. Er wordt geen hercontrole uitgevoerd.
- **Waarschuwing:** Er zijn 'zwaardere' overtredingen geconstateerd. De brandweer stuurt een brief met waarschuwing naar de overtreder en er wordt een hercontrole ingepland.
- **Handhaven:** Bij ernstige overtredingen of wanneer blijkt dat er na een hercontrole de gebreken nog niet zijn opgelost wordt het bevoegd gezag verzocht om handhavend op te treden.
- **Afgebroken / Niet controleren:** De acties 'Afgebroken' en 'Niet controleren' betekenen dat tijdens de controle is geconstateerd dat het object op dat moment niet gecontroleerd kan/hoeft te worden. Dat kan voorkomen wanneer er sprake is van bijvoorbeeld een verbouwing, verhuizing, object definitief gesloten etc. Er is daarom geen inhoudelijk resultaat toegekend aan de controle.

Het naleefgedrag is onderverdeeld in goed, gemiddeld en slecht naleefgedrag. Om deze verdeling te maken zijn de volgende aannames gedaan:

- Er is sprake van **goed naleefgedrag** wanneer er bij controles binnen de objectcategorie in 2/3 (66,67%) of meer gevallen een akkoord of aanwijzing is gegeven.
- Er is sprake van **slecht naleefgedrag** wanneer er bij controles binnen de objectcategorie in 2/3 (66,67%) of meer gevallen een waarschuwing is gegeven of er overgegaan is tot handhaving.
- Er is sprake van **gemiddeld naleefgedrag** wanneer er geen 2/3 meerderheid is voor akkoord of aanwijzing en waarschuwing of handhaven.

Naleefgedrag reguliere controles risicogericht toezicht

Het naleefgedrag is gebaseerd op de reguliere risicogericht toezicht controles. De ADHOC-controles zijn niet meegenomen omdat deze vaak worden uitgevoerd nadat er een signaal is geweest dat er sprake is van een onveilige situatie op het gebied van brandveiligheid of omdat het gaat om een nieuw object of een object waarvan het gebruik gewijzigd is. De hercontroles zijn niet meegenomen in het naleefgedrag, omdat er dan al in een eerdere controle een waarschuwing of verzoek tot handhaving is afgegeven.

In Tabel 1 is het naleefgedrag van alle uitgevoerde reguliere controles risicogericht toezicht 2022-2024 weergegeven. Het algemene beeld over de controles is, is dat er sprake is van een goed naleefgedrag. In 2022-2024 werd 7 van de 10 objecten tijdens een controle direct goedgekeurd. Bij 3 van de 10 objecten is bij een controle ofwel een waarschuwing gegeven (gevolgd door een hercontrole) of wordt het bevoegd gezag geadviseerd een handhavingstraject te starten. Dit is vergelijkbaar met het naleefgedrag in de cyclus 2017-2021.

¹² De data van 2025 is nog niet beschikbaar op het moment dat dit beleidsplan wordt opgesteld

Tabel 1: Naleefgedrag reguliere controles risicogericht toezicht 2022-2024

Actie	Aantallen 2022-2024	Percentage	Percentage goedgekeurd / niet goedgekeurd:
Akkoord	405	36%	Goedgekeurd: 70,67%
Aanwijzing	390	34,67%	
Waarschuwing	313	27,82%	Niet goedgekeurd: 29,33%
Handhaven	17	1,51%	
Totaal	1125	100%	100%
Afgebroken / niet controleren / schriftelijke aanvulling / ADHOC	93		

Naleefgedrag per risicocategorie en objectcategorie

Bij de risicocategorie B, C en D wordt meer dan 70% van de objecten tijdens een controle direct goedgekeurd. Bij risicocategorie A is dat ook een meerderheid en gaat het om 57% van de objecten die direct worden goedgekeurd.

Tabel 2: Naleefgedrag controles risicogericht toezicht per risicocategorie 2022-2024

Risico-categorie	Aantal controles 2022-2024	Akkoord + Aanwijzing	Waarschuwing + Handhaven	Goed/gemiddeld/slecht naleefgedrag
A	264	57,20% (151)	42,8% (113)	Gemiddeld
B	537	75,05% (403)	25,74% (134)	Goed
C	198	76,77% (152)	23,23% (46)	Goed
D	125	71,2% (89)	28,8% (36)	Goed
E	1	0%	100% (1)	Slecht
Totaal	1125	795	330	

Kijkend naar de objectcategorieën is er geen zorgwekkend naleefgedrag geconstateerd. Bij de objectcategorieën waar een tweederde meerderheid niet is goedgekeurd en waar dus sprake is van slecht naleefgedrag, gaat het om een beperkt aantal controles dat is uitgevoerd (0-5), waardoor er geen duidelijke constatering te maken is.

Tabel 3: Naleefgedrag controles risicogericht toezicht per objectcategorie 2022-2024

Objectcategorie	Risicocategorie	Aantal controles
Bed & Breakfast	D	1
Niet basisonderwijs	E	1
Opvangcentrum (korte termijn)	A	4
Zorghotel	A	4

Bijlage 3 - Prioritering

Prioritering 2026-2029 (incl. weging naleefgedrag)

Nr.	Gebruiks- functie	Sub- gebruiksfunctie	Objectcategorie	Risicocategorie Strategie 2022-2025	Risicocategorie Strategie 2026-2029
1	Woonfunctie				
1a	Woonfunctie	Grondgebonden woning	Grondgebonden woning	E	E
1b	Woonfunctie	Woongebouw	Woongebouw	E	C NIEUW
1c	Woonfunctie	Woongebouw met zorgvraag	Woongebouw met zorgvraag	C	C
1d	Woonfunctie	Kamerverhuur (algemeen)	Kamerverhuur arbeidsmigranten	C	≡ D
1e	Woonfunctie	Kamerverhuur (algemeen)	Kamerverhuur studenten	C	≡ D
1f	Woonfunctie	Woonfunctie voor zorg (intramuraal)	Intramurale woonfunctie voor zorg	A	A
1g	Woonfunctie	Opvangcentra (lange termijn)	Opvangcentra (lange termijn)	A	A
1h	Woonfunctie	Woonfunctie voor zorg (extramuraal)	Begeleid wonen verstandelijk gehandicapten	C	C
1i	Woonfunctie	Woonfunctie voor zorg (extramuraal)	Begeleid wonen overig	C	C
2	Bijeenkomstfunctie				
2a	Bijeenkomstfunctie	Kinderdagverblijf / peuterspeelzaal	Kinderdagverblijf / peuterspeelzaal	B	B
2b	Bijeenkomstfunctie	Bijeenkomstfunctie (groot)	Stadion / sport kijken	C	C

2c	Bijeenkomstfunctie	Bijeenkomstfunctie (groot)	Gebedshuis	D	D
2d	Bijeenkomstfunctie	Bijeenkomstfunctie (groot)	Horeca bij sportaccommodatie	D	D
2e	Bijeenkomstfunctie	Bijeenkomstfunctie (klein)	Buurthuis / wijkcentrum	D	⚡ C
2f	Bijeenkomstfunctie	Uitgaansgelegenheid	Café / Bar	B	⚡ C
2g	Bijeenkomstfunctie	Uitgaansgelegenheid	Discotheek / Dancing	B	B
2h	Bijeenkomstfunctie	Uitgaansgelegenheid	Zalen / partycentrum	B	B
2i	Bijeenkomstfunctie	Bijeenkomstfunctie (groot)	Bibliotheek	D	⚡ C
2j	Bijeenkomstfunctie	Bijeenkomstfunctie (groot)	Museum (expositieruimte / kunstgalerie)	D	D
2k	Bijeenkomstfunctie	Bijeenkomstfunctie (groot)	Bioscoop	D	⚡ C
2l	Bijeenkomstfunctie	Bijeenkomstfunctie (groot)	Schouwburg / theater	D	D
2m	Bijeenkomstfunctie	Uitgaansgelegenheid	Restaurants	D	D
2n	Bijeenkomstfunctie	Bijeenkomstfunctie (klein)	Crematorium	D	D
3	Celfunctie				
3a	Celfunctie	Penitentiaire inrichting / cellencomplex	Penitentiaire inrichting / cellencomplex	A	A
4	Gezondheidszorgfunctie				
4a	Gezondheidszorgfunctie	Niet bedgebonden gezondheidszorg	Dagverblijf voor verstandelijk gehandicapten	D	⚡ C
4b	Gezondheidszorgfunctie	Bedgebonden gezondheidszorg	Ziekenhuis	A	A
4c	Gezondheidszorgfunctie	Bedgebonden gezondheidszorg	Psychiatrisch ziekenhuis	A	A
4d	Gezondheidszorgfunctie	Bedgebonden gezondheidszorg	Beschermd wonen	A	A
4e	Gezondheidszorgfunctie	Bedgebonden gezondheidszorg	Psychiatrische noodopvang	A	A
4f	Gezondheidszorgfunctie	Bedgebonden gezondheidszorg	Zorghotel	A	A

4g	Gezondheidszorgfunctie	Bedgebonden gezondheidszorg	Hospice	A	A
5	Industriefunctie				
5a	Industriefunctie	Seveso bedrijven	Seveso bedrijven	C	C
5b	Industriefunctie	Aanwezigheid gevaarlijke stoffen	Risicorelevante bedrijven	D	D
5c	Industriefunctie	Industrie algemeen	Industrie algemeen	E	E
5d	Industriefunctie	Industrie agrarisch	Lichte industrie veestallen	E	E
6	Kantoorfunctie				
	Kantoorfunctie	Kantoorfunctie	Kantoorgebouw	E	E
7	Logiesfunctie				
7a	Logiesfunctie	Logiesgebouw	Hotel / Motel / Pension	C	C
7b	Logiesfunctie	Losse logiesfunctie	Bed & Breakfast	D	⚡ C
7c	Logiesfunctie	Losse logiesfunctie	Groepsaccommodatie	D	D
7d	Logiesfunctie	Opvangcentra (korte termijn)	Opvangcentra (korte termijn)	A	A
8	Onderwijsfunctie				
8a	Onderwijsfunctie	Basisonderwijs (incl. BSO)	Basisschool (incl. BSO)	C	⇒ D
8b	Onderwijsfunctie	Niet basisonderwijs	Voortgezet onderwijs	E	D ^{NIEUW}
9	Sportfunctie				
9a	Sportfunctie	Sportfunctie	Gebouw met sportfunctie	E	E
10	Winkelfunctie				
10a	Winkelfunctie	Losse winkel	Winkel	E	E
10b	Winkelfunctie	Winkelcentrum (gesloten passage)	Winkelcentra (besloten passage)	D	D
10c	Winkelfunctie	Zeer grote winkel	Groot en complex winkelpand	D	D
11	Overige gebruiksfunctie				

11a	Overige gebruiksfunctie	Parkeergarage	Parkeergarages (besloten, combi met andere GF)	E	E
11b	Overige gebruiksfunctie	Stations (openbaar vervoer)	Stations	C	C
12	Bijzondere objecten				
	Bijzondere objecten	Bijzondere objecten	Nader te bepalen		

Bijlage 4 – Geconstateerde gebreken

Meest voorkomende geconstateerde gebreken

In onderstaand overzicht zijn de meest voorkomende geconstateerde gebreken per hoofdonderwerp en inspectieonderwerp aangegeven. Naast deze onderwerpen vormt ook de actualiteit van het dossier een veel voorkomend gebrek (9%).

1. Compartimentering	24%
• Brandcompartimentering • De WBDBO van de scheidingsconstructie tussen de brandcompartimenten voldoet niet aan 20/30/60 minuten. • De beweegbare constructieonderdelen in een brandcompartimentscheiding zijn niet zelfsluitend uitgevoerd. • Subbrandcompartiment en vluchten daaruit • De WBDBO van de scheidingsconstructie van een beschermd subbrandcompartiment naar een andere ruimte voldoet niet aan 30 minuten. • De beweegbare constructieonderdelen in een beschermde subbrandcompartimentscheiding zijn niet zelfsluitend uitgevoerd.	
2. Melden en Alarmeren	21%
• Melden • De brandmeldinstallatie is niet voorzien van een (geldig) inspectiecertificaat. • De brandmeldinstallatie wordt niet onderhouden, beheerd en gecontroleerd conform NEN 2654-1. • Alarmeren • De ontruimingsalarminstallatie is niet voorzien van een (geldig) inspectiecertificaat. • De ontruimingsalarminstallatie wordt niet onderhouden, beheerd en gecontroleerd conform NEN 2654-2.	
3. Vangnet en Zorgplicht	15%
• Vangnet artikelen • Restrisico brandgevaar en ontwikkeling van brand. • Restrisico veilig vluchten bij brand. • Zorgplicht • De geëiste installaties worden niet adequaat beheerd, onderhouden en/of gecontroleerd. • De geëiste installatie functioneert niet volgens de van toepassing zijnde voorschriften.	
4. Veilig vluchten	12%
• Verlichting • De vereiste noodverlichting is niet aanwezig. • De noodverlichting voldoet niet aan de voorschriften. • Vluchtvoorzieningen -capaciteit- • De deur in de vluchtroute is niet, zonder gebruik te maken van een sleutel, onmiddellijk over de ten minste vereiste breedte te openen. • De vereiste vluchtrouteaanduiding is niet aanwezig of voldoet niet aan de voorschriften.	
5. Brandveilig gebruik	10%
• Bestrijding van brand door aanwezigen. • De blusmiddelen zijn niet op een adequate wijze onderhouden en gecontroleerd. • De blusmiddelen zijn niet duidelijk zichtbaar, gemarkeerd en/of gebruiksklaar. • Voorkomen brandgevaar en ontwikkeling -kwaliteit fysieke objecten- • De aankleding (versiering) is brandgevaarlijk.	
TOTAAL	
82%	

Ter informatie

Vergaderdatum 1 oktober 2025

Afdeling Risicobeheersing

Onderwerp

Jaarverslag Seveso en Aanwijstrajecten 2024

Kennisnemen van

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om kennis te nemen van:

1. Het Jaarverslag Seveso en Aanwijstrajecten 2024

Aanleiding

We hebben in Brabant-Noord 16 hoog risico bedrijven: bedrijven die activiteiten uitvoeren waarbij relatief grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen betrokken zijn en daarom moeten voldoen aan de Seveso-richtlijnen (naar de Europese Seveso III-richtlijn). Bij een incident kan een gevaar ontstaan voor de omgeving. De veiligheidsregio controleert samen met andere inspectiepartners, zoals de Omgevingsdienst en de Nederlandse Arbeidsinspectie, om dit risico te voorkomen en te beperken. Het bestuur van de veiligheidsregio is verantwoordelijk voor het houden van toezicht op deze bedrijven.

In Brabant kennen we een nauwe samenwerking binnen de veiligheidsregio's om het Seveso-toezicht vorm te geven. Vanuit het vastgestelde Seveso-beleid door de drie besturen van de Brabantse veiligheidsregio's worden de besturen jaarlijks geïnformeerd over het uitgevoerde toezicht. Hieronder volgt een samenvatting van de Seveso-inspectieresultaten 2024 en het toezicht op bedrijfsbrandweren in Brabant-Noord. In de bijlage is het complete jaarverslag opgenomen.

Seveso inspectieresultaten

Alle Seveso-bedrijven gecontroleerd

In Brabant-Noord waren in 2024 16 Seveso-bedrijven actief. Al deze bedrijven zijn minimaal één keer gepland of ongepland gecontroleerd. Hiermee voldoen we in Brabant aan de wettelijke verplichtingen vanuit de Seveso-richtlijnen.

In Brabant-Noord hebben we 4 hogedrempelinrichtingen en 12 lagedrempelinrichtingen. Beide type inrichtingen zijn Seveso-bedrijven, maar hogedrempelinrichtingen kennen zwaardere risico's dan lagedrempelinrichtingen.

Geen overtredingen met direct gevaar

Het aantal overtredingen in Brabant-Noord betreft geen van allen een overtreding met onmiddellijk gevaar (cat.1). Het aantal overtredingen in cat. 2 (geen onmiddellijke dreiging, wel onvoldoende maatregelen getroffen) en cat. 3 (zeer geringe dreiging, lichtere tekortkomingen) past in de lijn met het aantal overtredingen van voorgaande jaren. Onze regio kent geen zogenaamde 'zorgbedrijven'¹ in 2024.

¹ Bedrijven die langere tijd onder een acceptabel niveau presteren en waar geen verbetering zichtbaar is.

Handhaving

Iedere inspectiepartner zijn eigen handhavingsbevoegdheid

Tijdens een inspectie kan iedere inspectiepartner handhaven op het deel waar diegene wettelijk voor aangewezen is. Welke dienst de handhaving op zich neemt en wat de zwaarte is van de overtreding wordt bepaald op basis van de Landelijke Handhavingsstrategie Seveso.

Geen handhaving gestart door de veiligheidsregio's tegen bedrijven in Brabant-Noord

Voor Seveso-bedrijven in Brabant-Noord is er vanuit de veiligheidsregio's geen handhaving opgestart. Dit is in lijn met het aantal handhavingsacties van de voorgaande jaren.

Wel zijn er door inspecteurs van de veiligheidsregio's meerdere overtredingen geconstateerd waarbij de handhavingsactie is ingezet door de Omgevingsdienst of de Nederlandse arbeidsinspectie vanwege de handhavingsbevoegdheden.

Aanwijsbeschikkingen art. 31 bedrijfsbrandweer

Een bedrijfsbrandweeraanwijzing bij specifieke risico's

Sommige risicobedrijven hebben dusdanige bijzondere risico's dat het bedrijf een eigen brandweer moet hebben; de overheidsbrandweer is niet voorbereid op deze bijzondere risico's. De veiligheidsregio is bevoegd gezag om een bedrijfsbrandweer aan te wijzen. Dit betekent dat wij zowel de aanwijzing verrichten als ook een toezichthoudende taak hebben op de naleving van de aanwijsbeschikking. Dit toezicht wordt separaat uitgevoerd van de Seveso-inspecties. Hierbij wordt gekeken naar alle onderdelen van de aanwijsbeschikking bedrijfsbrandweer, inclusief het bijwonen van een praktijkoefening.

Bedrijfsbrandweerplichtig bedrijf in Brabant-Noord voldoet aan regelgeving

In Brabant-Noord is één bedrijf aangewezen als bedrijfsbrandweerplichtig. Hier is zowel een inspectie gedaan als een oefening bijgewoond. Hierbij zijn geen overtredingen geconstateerd.

Twee bedrijfsbrandweertrajecten in Brabant-Noord in 2024 afgerond

Tijdens een bedrijfsbrandweertraject wordt beoordeeld of er een bedrijfsbrandweer nodig is. Dit traject wordt gestart na een vergunningsaanvraag waarbij een bepaalde drempel uit het Besluit Veiligheidsregio's overschreden wordt. In 2024 zijn er in Brabant-Noord twee bedrijfsbrandweertrajecten afgerond. Voor beide trajecten is vastgesteld dat het hebben van een bedrijfsbrandweer niet aan de orde is.

Conclusie

Alle Seveso-bedrijven in Brabant-Noord zijn in 2024 bezocht. Geen van die inspecties heeft geleid tot de constatering van zware overtredingen met een onmiddellijke dreiging. Onze regio kent geen zogenoemde 'zorgbedrijven' in 2024.

Bijlagen

1. Jaarverslag Seveso en Aanwijstrajecten 2024

2024

Jaarverslag Seveso en aanwijstrajecten





Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag Seveso 2024, waarin we terugblikken op de gezamenlijke inzet van de drie Brabantse veiligheidsregio's op het gebied van industriële veiligheid. Al meer dan tien jaar werken we samen in een sterk en deskundig team dat de grenzen van de individuele regio's overstijgt. Door kennis te bundelen en elkaar te versterken, kunnen we complexe risico's effectief en met hoge kwaliteit aanpakken.

De omgeving waarin Seveso-bedrijven zich begeven is continu in beweging. Veranderende bedrijfsactiviteiten, nieuwe risico's en aangescherpte of nieuwe regelgeving vragen om flexibiliteit en samenwerking. Onze inspectiemethodiek rust op drie pijlers: techniek, organisatie en cultuur. Daarbij speelt het analyseren van gedrag en het omgaan met weerstand een steeds grotere rol. Ook zijn we als veiligheidsregio's bevoegd gezag voor het aanwijzen van bedrijfsbrandweren. Ook dit is een taak die specialistische kennis vereist.

In 2024 hebben we een belangrijke stap gezet met de werving van een nieuwe coördinator, waarmee we de integratie van drie taakvelden verder vormgeven: Seveso, aanwijstrajecten bedrijfsbrandweer en advisering brandveiligheid milieu. Door inzichten tijdig te delen, maken we het voor bevoegd gezag en bedrijven overzichtelijker en effectiever om risico's te beheersen.

Ook in 2025 kijken we kritisch naar onze werkwijze en blijven we ons ontwikkelen richting het risicogericht werken. Als lezer van dit verslag hoop ik dat u een goed beeld krijgt van de inspanningen en resultaten van het afgelopen jaar.

Met vriendelijke groet,

Frank van Krieken

Sectorhoofd Risicobeheersing – Veiligheidsregio Brabant-Noord

Inhoud

Voorwoord.....	2
Inleiding	5
Seveso-toezicht	6
Bedrijfsbrandweer	10
Landelijke werkzaamheden	12
Organisatie en personeel.....	13
Bijlage 1 Overlegstructuren	14

Inleiding

In dit jaarverslag geven we een terugkoppeling van de belangrijkste werkzaamheden welke zijn verricht door het samenwerkingsverband in 2024.

Het team Industriële Veiligheid is in Brabant een samenwerkingsverband van de 3 Brabantse veiligheidsregio's. De hoofdtaken van het team Seveso zijn het uitvoeren van de wettelijke bevoegdheid van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio op het uitvoeren van bedrijfsbrandweertrajecten en het toezicht op de Seveso-bedrijven (voorheen BRZO).

Daarnaast zijn er landelijk afspraken gemaakt over de inspanningsverplichting die Seveso-samenwerkingsverbanden hebben om op landelijk niveau taken uit te voeren welke de taakvelden Bedrijfsbrandweertrajecten, Seveso-toezicht en Advisering Brandveiligheid Milieu ondersteunen.

Seveso-toezicht

Achtergrond

De vergunningverlening en het toezicht op Seveso-inrichtingen vindt zijn grondslag in Europese regelgeving in de Seveso III-richtlijn. Tot 2024 was deze Europese richtlijn in de Nederlandse wetgeving vastgelegd in het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015) en de Regeling risico's zware ongevallen (Rrzo). Op 1 januari 2024 kwamen het Brzo 2015 en het Rrzo te vervallen en werd de Europese Seveso-regelgeving opgenomen in de Omgevingswet (Ow), het Omgevingsbesluit (Ob) en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Brzo-bedrijven heten sindsdien Seveso-bedrijven of -inrichtingen.

De op Seveso-inrichtingen van toepassing zijnde regels hebben tot doel:

- preventie van zware ongevallen bij inrichtingen waar grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen aanwezig zijn;
- bescherming van het milieu en de gezondheid en veiligheid van werknemers en de bevolking tegen rampen en zware ongevallen;
- beperking van de gevolgen voor de menselijke gezondheid en het milieu als zich een zwaar ongeval voordoet;
- lering trekken uit zware ongevallen;
- internationale uitwisseling van informatie over zware ongevallen.

SEVESO+

In Nederland werken we de Seveso III-richtlijn uit in een samenwerkingsverband. Deze samenwerking door en met de inspectiediensten, veiligheidsregio's, Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA), Rijkswaterstaat, waterschappen, Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), Openbaar ministerie (OM) en Staatstoezicht op de Mijnen, wordt landelijk gecoördineerd door het programmabureau SEVESO+. Dit bureau stuurt aan op versterking van de samenwerking tussen de verschillende inspectiediensten. De twee hoofddoelen zijn het werken als één overheid en het creëren van een level playing field voor Seveso-inrichtingen.

In 2024 is de BRZO+-organisatie overgegaan naar de SEVESO+-organisatie en is de kernboodschap 'Veilige industrie, een zaak van ons allen' toegevoegd aan het logo.

Het SEVESO+ organiseert overleg en afstemming op management- en directeurs-niveau tussen de SEVESO+-partners, het zogenaamd MO+ en DO+. In deze overleggen werden de voortgang en de ontwikkelingen op het gebied van het Seveso-toezicht en de LBR en de GIR2.0 besproken en gemonitord. De veiligheidsregio's worden hier vertegenwoordigd door Ron Bouwman (directeur LEC) in het MO+ en Jolanda Trijselaar (directeur VR MWB) in het DO+.

Landelijke Handhavingsstrategie

De gezamenlijke inspectiepartners en het OM hebben samen de landelijke handhavingsstrategie Seveso (LHS) opgesteld om overtredingen van de Seveso-regelgeving effectief te handhaven. In Brabant volgen wij deze strategie. In 2023 is de LHS aangepast aan de terminologie van de Omgevingswet, maar is deze inhoudelijk niet aangepast. In 2024 startte daarnaast een landelijke projectgroep van de gezamenlijke inspectiepartners met een evaluatie en actualisatie van de LHS. Dit leidde in 2024 nog niet tot een actualisatie. Deze moet in 2025 plaatsvinden.

Uitvoering Seveso in Brabant

De uitvoering van de Seveso-taken is georganiseerd in zes, over Nederland verdeelde, Seveso-regio's. Eén van deze regio's is de Seveso-regio Brabant. In deze regio werken de Omgevingsdienst Midden- en West- Brabant (OMWB), de Nederlandse Arbeidsinspectie en de drie Brabantse veiligheidsregio's als inspectiepartners samen bij de uitvoering van Seveso-taken. De waterkwaliteitsbeheerders gaan periodiek mee op inspectie als adviseur van de OMWB.

Zowel op de landelijke tafel als in Brabant zorgen de coördinatoren en managers van de verschillende inspectiediensten voor het vertalen van landelijk beleid naar hun eigen kolom. Daarnaast hebben de Brabantse inspectiepartners overleg over het behalen van de gezamenlijke inspectieplanning en evt. escalatie. Voor de zorgbedrijven beslissen de managers in gezamenlijkheid de (handhavings)strategie. De Veiligheidsregio's worden hierin vertegenwoordigd door Rob Kerste (coördinator) en Dina van der Aart-Bloutis (Management).

Seveso inspecties in 2024

In 2024 hebben we in Brabant voldaan aan de wettelijke verplichtingen die voortvloeien uit het Seveso III-richtlijn. Hieronder vindt u een samenvatting welke relevant is namens de Brabantse Veiligheidsregio's. Voor een verdieping op de inspecties en overtredingen verwijzen we naar het Jaarverslag Seveso en Rie-4 2024 van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant van maart 2025.

In 2024 waren er in totaal 80 Seveso-inrichtingen actief in Noord-Brabant, waarvan 79 inrichtingen vallen onder het bevoegd gezag van de provincie en één bedrijf onder de bevoegdheid van het Rijk. Hiernaast was één bedrijf op basis van de vergunning aangewezen als een Seveso-inrichting, maar de Seveso-installaties om deze milieubelastende activiteit uit te voeren waren nog niet gerealiseerd. Om deze reden kon nog geen Seveso-inspectie worden uitgevoerd. Een ander bedrijf is niet geïnspecteerd, omdat de vergunning voor de Seveso-plichtige activiteiten nog niet was verleend.

In Brabant hebben de uitvoeringspartners sinds 2023 een risicogerichte prioritering toegepast voor de olieopslag stations. Op basis van de risico's worden geselecteerde bedrijven uit deze categorie slechts eenmaal per jaar geïnspecteerd op de Seveso-regelgeving (aangekondigd óf onaangekondigd) en niet tweemaal (aangekondigd en onaangekondigd). In 2024 is deze risicogerichte benadering voortgezet voor de PGS15-opslagbedrijven en de gasfles-vulbedrijven. Door deze risicogerichte programmering kunnen de inspectiediensten gezamenlijk op andere Seveso-inrichtingen de inspectielast intensiveren, waar dit op basis van de risico's nodig blijkt.

Medio 2024 vond een evaluatie plaats van deze werkwijze. De resultaten van een enquête onder de betrokken inspecteurs van alle inspectiepartners zijn besproken in het RMO. Op basis hiervan besloot het RMO de werkwijze voor de gasfles-vulbedrijven en PGS15-opslagbedrijven voort te zetten.

Aangekondigde inspecties

In totaal zijn 80 aangekondigde inspecties uitgevoerd. Het ging om 74 periodieke inspecties, 5 verdiepende of extra inspecties en 1 zogenaamde 'hoofdkantoorinspectie' op het hoofdkantoor elders in Nederland. Bij de 80 aangekondigde inspecties zijn 190 overtredingen van de Seveso-regelgeving geconstateerd.

Vijf bedrijven zijn niet aangekondigd geïnspecteerd, omdat deze conform de risicogerichte benadering in 2024 alleen onaangekondigd zijn bezocht.

Dit betekent dat bij alle actieve Seveso-inrichtingen in Noord-Brabant tenminste éénmaal een veiligheidsinspectie is uitgevoerd in het kader van de Seveso-regelgeving. Hiermee is voldaan aan de wettelijke verplichting.

Onaangekondigde inspecties

Een onaangekondigde inspectie is meestal een relatief korte en visuele inspectie. In 2024 zijn 68 onaangekondigde Seveso-inspecties uitgevoerd. Hierbij zijn 20 overtredingen geconstateerd.

Niet alle Seveso-inrichtingen zijn onaangekondigd geïnspecteerd. Dit komt doordat conform de eerder beschreven risicogerichte aanpak die in 2023 is afgesproken niet alle gasfles-vulbedrijven en PGS15- opslagbedrijven onaangekondigd zijn bezocht.

Hiermee is voldaan aan de circa zeventig inspecties zoals gepland. Twee geplande onaangekondigde inspecties zijn niet uitgevoerd. Bij één bedrijf is de onaangekondigde inspectie vervangen door een aangekondigde verdiepende inspectie in verband met de zorgstatus van het bedrijf. Een andere inspectie was gepland in december en kon door ziekte van een inspecteur niet doorgaan.

Handhaving door Veiligheidsregio's

Welke dienst de handhaving op zich neemt en wat de zwaarte is van de overtreding wordt bepaald op basis van de Landelijke Handhavingsstrategie Seveso inrichtingen. In 2024 zijn er 4 handhavingsacties door de veiligheidsregio's in Brabant ingezet.

Tevens zijn er door inspecteurs van de veiligheidsregio's tientallen overtredingen geconstateerd waarbij de handhavingsactie is ingezet door bevoegd gezag Wabo (OMWB) of Nederlandse Arbeidsinspectie.

Zorgbedrijven

Een Seveso-zorgbedrijf is een bedrijf waarvan het inspectieteam (Seveso-OD, NLA en VR en eventueel de waterkwaliteitsbeheerder als adviseur) verwacht dat met het normale inspectieregime en toezicht en handhaving niet voldoende naleefgedrag wordt bereikt en/of de risico's op zware

ongevallen onvoldoende worden beheerst. Het gaat om bedrijven die om meerdere redenen achterblijven of terugvallen in de naleving.

Wanneer een inspectieteam op basis van vastgestelde criteria dit nodig vindt, stelt zij een zorgnotitie op of wordt een bestaande zorgnotitie aangepast. Voor zorgbedrijven is extra aandacht nodig. Mogelijke interventies zijn extra inspecties, bestuurlijk overleg of een inspectie naar de veiligheidscultuur.

Deze zorgnotities waren ook in 2024 een standaard agendapunt van zowel de regionale coördinatie- als de management-overleggen. In deze overleggen werd besproken welke extra inspanningen nodig waren om de situatie bij het bedrijf te verbeteren. Vaststelling van de zorgnotitie vindt plaats in het RMO. Dit proces verloopt in Noord-Brabant goed en naar tevredenheid. Het RMO coördineert en monitort de aanpak op zorgbedrijven en heeft daarbij door zijn regionale karakter oog voor regionaal maatwerk. Omdat het OM deelneemt aan het RMO is een verbinding tussen bestuurs- en strafrecht aanwezig en kan wanneer nodig snel worden geschakeld in de aanpak. Dit betekent dat de aanpak van deze bedrijven zowel op uitvoerend niveau als op tactisch niveau tussen de partners structureel afstemming krijgt.

Begin 2024 waren vier bedrijven aangewezen als zorgbedrijf: Sabic Innovations Plastics B.V. te Bergen op Zoom, Vendrig Holding B.V. te Someren, Diffutherm B.V. te Hapert en Metabel B.V. te Deurne. Eind 2024 besloot het RMO dat het bedrijf Sabic geen zorgbedrijf meer is voor de Seveso regelgeving.

Bedrijfsbrandweer

Achtergrond

De Wet veiligheidsregio's (Wvr) geeft het bestuur van de veiligheidsregio de bevoegdheid tot het aanwijzen van bedrijfsbrandweren (artikel 31). Artikel 31 Wvr biedt de veiligheidsregio de mogelijkheid om de verantwoordelijkheid voor bovenmaatse risicoafdekking bij de risicoveroorzaker zelf (de inrichting) neer te leggen. Bij de beoordeling van bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid dient tevens nagegaan te worden of er sprake is van een situatie waarbij het risico uitstijgt boven het risico waarop de overheidsbrandweer normaal gesproken is voorbereid.

Er is sprake van een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid indien er sprake is van:

- Persoonlijk letsel buiten de inrichting, gewonden, doden (acute persoonlijke schade);
- Directe materiele schade buiten de inrichting, beschadigingen aan gebouwen en dergelijke;
- Escalatie (domino) effecten van de brand of het ongeval binnen de inrichting bij niet tijdig ingrijpen.

Om op een structurele en gewaarborgde wijze uitvoering te geven aan de mogelijkheid die de Wvr hierin biedt is door de besturen van de Brabantse veiligheidsregio's het 'Beleid aanwijzing bedrijfsbrandweren' en het 'Beleid toezicht en handhaving Industriële Veiligheid' vastgesteld.

Uitvoering

In 2024 is er gewerkt aan 23 bedrijfsbrandweertrajecten, waarvan er in 2024 10 trajecten zijn afgerond.

Van de 10 afgeronde trajecten hebben er 2 geleid tot een gereviseerde aanwijzing voor een bedrijfsbrandweer. De overige trajecten hebben allemaal meer inzicht in de veiligheidsrisico's opgeleverd en waar nodig mitigerende maatregelen om de kans op en/of de effecten van een ongeval te verkleinen. Hierbij valt te denken aan een wijziging in de milieuvergunning en de realisatie van een VBB-systeem.

In 2024 is gestart met de uitwerking van een quick scan om risicogericht te bepalen voor welke bedrijven we (als eerste) starten met een aanwijstraject. Deze moet nog worden vastgesteld.

Met behulp van inzichten uit de quick scan zijn er in 2024 6 vervoersgebonden inrichtingen geselecteerd welke zijn opgenomen in de planning voor 2024/2025. Voor deze categorie inrichtingen is in 2024 gestart om samen met de bedrijven inzicht en kennis op te doen ten aanzien van mogelijke scenario's om vervolgens te zoeken naar passende maatregelen.

In 2024 liepen twee trajecten voor een spoorwegemplacement met een langere doorlooptijd dan gemiddeld. Deze trajecten zijn eind 2024 nog niet afgerond.

Bedrijven met een bedrijfsbrandweer

In 2024 waren er 13 bedrijven aangewezen als bedrijfsbrandweerplichtig.

• Aspen Oss B.V. - locatie Moleneind	Oss
• Allnex Netherlands B.V.	Bergen op Zoom
• Covestro (Netherlands) B.V.	Waalwijk
• Shell Nederland Chemie locatie Moerdijk	Moerdijk
• SABIC Innovative Plastics B.V.	Bergen op Zoom
• Troy Moerdijk B.V.	Moerdijk
• Frans de Wit B.V.	Moerdijk
• Dr. W. Kolb Nederland B.V.	Moerdijk
• Stolthaven Moerdijk B.V.	Moerdijk
• Afvalstoffen Terminal Moerdijk B.V.	Moerdijk
• AD Productions B.V.	Heijningen
• Selko B.V.	Tilburg
• Packchoice B.V.	Waalwijk (obv Arie-regeling)

Toezicht op naleving aanwijsbeschikking bedrijfsbrandweer

Bij bedrijven die een bedrijfsbrandweer hebben wordt toezicht op de naleving van de aanwijsbeschikking uitgevoerd. Dit gebeurt middels een audit waarin steekproefsgewijs alle onderdelen van de aanwijsbeschikking bedrijfsbrandweer worden bekeken en door het bijwonen van een praktijkoefening.

In 2024 hebben we bij alle bedrijven voldaan aan deze vorm van toezicht.

Landelijke werkzaamheden

Achtergrond

We bevinden ons in een netwerkomgeving met verschillende partners en organiseren ons daarom ook in een netwerk, om onze uitgangspunten optimaal te kunnen realiseren, uitvoeringstaken te bevorderen en ondersteunen en ruimte te creëren voor doorontwikkeling.

Er zijn afspraken gemaakt door de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RDCV) die op 12 april 2019 zijn bekrachtigd met betrekking tot landelijke samenwerking voor kennisopbouw, kennisdeling en realisatie van nieuwe wet- en regelgeving.

Wij werken als Veiligheidsregio's binnen een landelijk netwerk dat zich richt op:

- Vertegenwoordigingsbevoegdheid van de VR-vertegenwoordigers in het Brzo+.
- De beschikbaarheid van capaciteit voor deelname aan Brzo+ projecten en werkzaamheden in het kader van de PGS-beheersorganisatie.
- Impact van de Omgevingswet op de taken van de veiligheidsregio met betrekking tot industriële veiligheid en daarmee samenhangend op de personele capaciteit.
- Kwaliteitscriteria voor toezichthouders en adviseurs van de veiligheidsregio's in het domein industriële veiligheid.

Op basis van de verdeelsleutel die gebaseerd is op het aantal Seveso-bedrijven per samenwerkingsverband moet Brabant 18% van het totaal benodigde aantal uren leveren. Dit betreft tussen de 750 en 1000 uur op jaarbasis. Hier hebben we als drie Brabantse Veiligheidsregio's aan voldaan.

Uitvoering

Het samenwerkingsverband Brabant heeft, op een samenwerkingsverband na, de grootste aantal risicovolle inrichtingen van Nederland. De vraag om onze kennis en kunde voor landelijke wet- en regelgeving en beleid is daarom groot. Medewerkers van de drie Brabantse Veiligheidsregio's hebben in 2024 actief meegewerkt aan het opstellen van 2 PGS-richtlijnen en aan de vraagbaakfunctie voor 1 afgeronde PGS uit 2023.

Eén van onze inspecteurs heeft meegewerkt aan het vormgeven van opleiding en training voor de Landelijke Inspectie Methodiek voor Seveso-inspecteurs.

Daarnaast is er veelvuldig meegewerkt aan kennisontwikkeling en doorvertaling naar regionaal beleid op het gebied van bedrijfsbrandweer, Seveso en brandveiligheid milieu.

Incidentonderzoek

In 2024 zijn er binnen het samenwerkingsverband 2 incidentonderzoeken uitgevoerd, één n.a.v. een brand bij een Seveso inrichting en één n.a.v. een aanrijding op een emplacement. Beide onderzoeken hebben nieuwe inzichten opgeleverd voor zowel overheid als inrichtingen.

Organisatie en personeel

We zijn 2024 begonnen met drie nieuwe medewerkers die nog niet volledig inzetbaar waren. Zij hebben alle drie in de loop van 2024, naast de verplichte opleidingen voor een Seveso-inspecteur, opbouwend in zwaarte en tijd inspectietaken opgepakt.

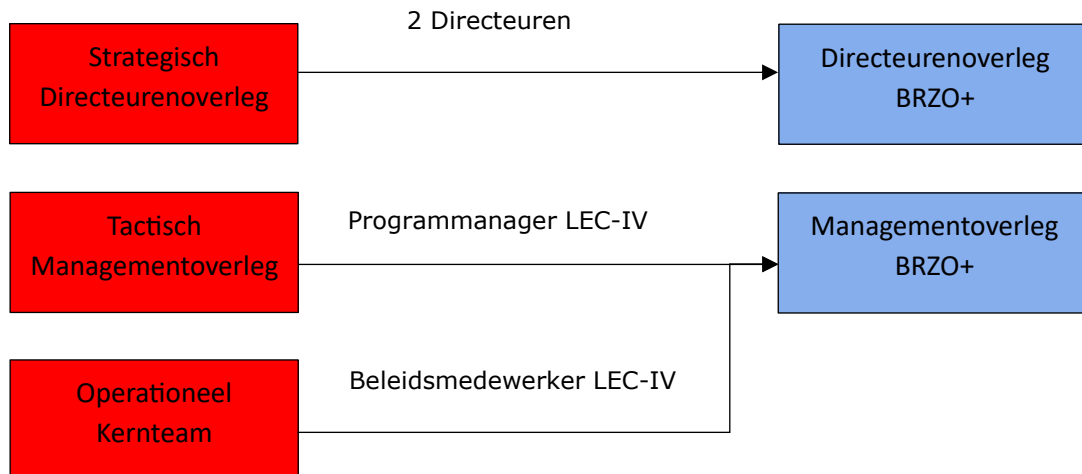
Vanaf Q3 2024 heeft er een overdracht plaatsgevonden van coördinator zodat met het pensioen van de vorige coördinator in januari 2025 de overgang vloeiend zou verlopen.

Het jaar 2024 is afgesloten met het vullen van de laatste vacatures op het Seveso-team.

Bijlage 1 Overlegstructuren

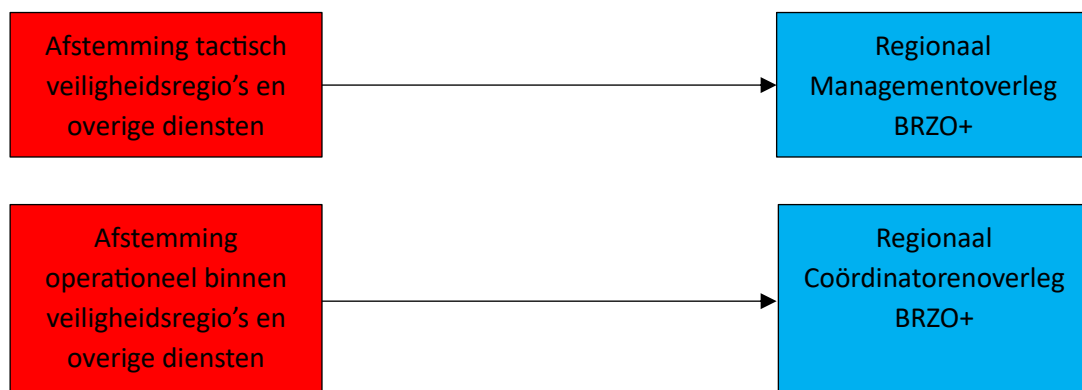
Netwerk in de multidisciplinaire omgeving

Het netwerk IV is op drie niveaus verbonden aan de overlegstructuur binnen Brzo+.

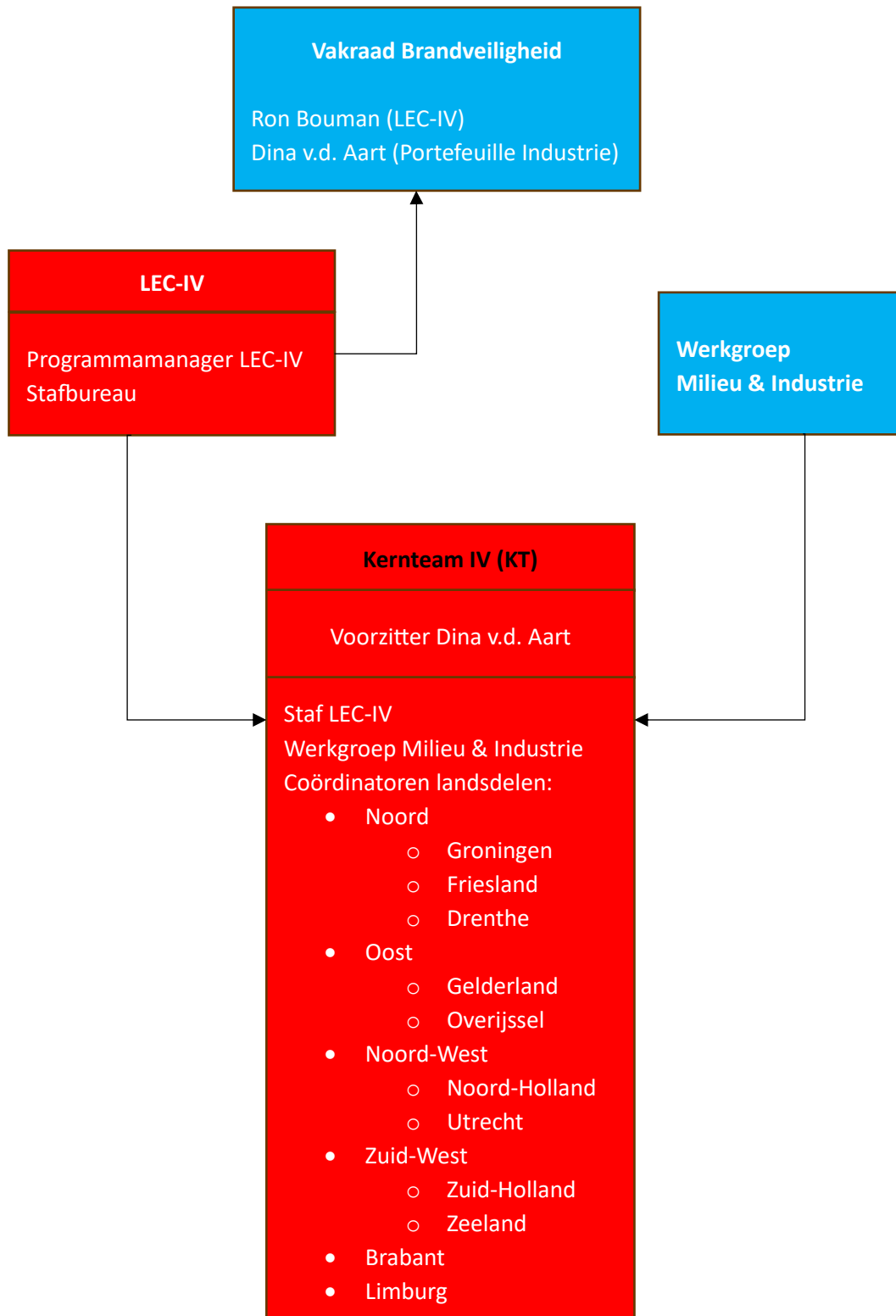


Netwerk in de multidisciplinaire omgeving per landsdeel

Binnen de landsdelen is er afstemming tussen de regio's op de drie niveaus. Dit gaat over de VTH-taken op het gebied van industriële veiligheid. Binnen elke afzonderlijke veiligheidsregio zal ook de verbinding vorm krijgen tussen risicobeheersing (pro-actie, preventie) en de schakels voorbereiding, repressie en nazorg. De veiligheidsregio's worden vertegenwoordigd in het regionaal managementoverleg en het regionaal coördinatorenoverleg BRZO+.



Organisatie netwerk IV



Bestuursvoorstel

Vergaderdatum 1 oktober 2025
Afdeling Control Risk & Audit (CRA)

Onderwerp

Strategisch informatiebeveiligings- en privacybeleid

Voorgesteld besluit

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om:

1. Het Strategisch informatiebeveiligings- en privacybeleid vast te stellen.

Aanleiding

VRBN beschikt over een door het management in 2018 vastgesteld informatiebeveiligingsbeleid.

Dit informatiebeveiligingsbeleid was gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG) die per 1 januari 2019 is vervangen door de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid). Ook de digitale wereld en omgeving van VRBN is flink veranderd de afgelopen jaren. Een update van het Strategisch informatiebeveiligingsbeleid was daarom noodzakelijk.

Het huidige beleid was enkel gericht op informatiebeveiliging. Gelet op de samenhang tussen informatiebeveiliging en privacy is in het vernieuwde beleid ook privacy opgenomen.

Het management heeft op 3 juli jl. ingestemd met het onderhavige Strategisch informatiebeveiligings- en privacybeleid. Gelet op de vitaalstelling, het toenemende belang van informatiebeveiliging en privacy en draagvlak van het Strategisch informatiebeveiligings- en privacybeleid leggen we dit keer het beleid ter vaststelling aan u voor.

Doel

Het Strategisch informatiebeveiligings- en privacybeleid van VRBN heeft als doel het waarborgen van de beschikbaarheid, integriteit, vertrouwelijkheid van informatie, informatiemiddelen en bedrijfsprocessen, door middel van preventieve, detectieve, repressieve en correctieve maatregelen. Dit draagt bij aan het minimaliseren van risico's, het voorkomen van reputatieschade, beveiligingsincidenten, datalekken en het waarborgen van de continuïteit van de informatievoorziening die de organisatie levert aan burgers, ketenpartners en de eigen organisatie.

De doelen van het Strategisch informatiebeveiligings- en privacybeleid van VRBN zijn de volgende:

- *Kader:* het beleid biedt een kader om (toekomstige) maatregelen in de informatiebeveiliging en privacy te toetsen aan vastgestelde eisen die door het MTVR zijn gesteld.
- *Normen:* de basis voor de inrichting van het security-management is de ISO 27001 en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De basis voor de inrichting van privacy management is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in combinatie met de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG).

- **Daadkrachtig:** het beleid dient als basis voor duidelijke keuzes in maatregelen, actieve controle op beleidsregels en de uitvoering daarvan.
- **Helderheid:** het beleid biedt duidelijkheid, is ondubbelzinnig en is voor iedereen binnen VRBN te begrijpen en toe te passen.

Daarnaast wordt tevens voldaan aan wet- en regelgeving omtrent informatiebeveiliging en privacy (BIO, ISO 27001 en AVG).

Argumenten

1.1. Compliance met wetgeving: De AVG, BIO, ISO 27001 en andere relevante wet- en regelgeving vereisen een robuust kader rondom informatiebeveiliging en privacy.

1.2. Doelen, kaders en uitgangspunten: Het document zorgt voor heldere doelen, kaders en uitgangspunten op gebied van informatiebeveiliging en privacy.

Kanttelingen en risico's

Risico's:

Compliance zonder effectiviteit: Wanneer het beleid puur als een formaliteit wordt opgevolgd zonder aandacht voor daadwerkelijke effectiviteit, kan het een schijnveiligheid creëren. In plaats van werkelijke bescherming biedt het slechts kaders en uitgangspunten. Uitvoering geven aan het beleid en het daadwerkelijk inrichten van maatregelen en de controle hierop is essentieel.

Onvoldoende medewerkersbetrokkenheid: Wanneer medewerkers niet goed worden meegenomen in het onderwerp informatiebeveiliging en privacy kan het belang hiervan worden onderschat. Dit kan leiden tot niet gedragen maatregelen of onbewust onjuist gedrag van medewerkers wat leidt tot verhoogde risico's voor de organisatie welke kunnen leiden tot incidenten.

Communicatie

Het Strategisch informatiebeveiligings- en privacybeleid wordt gepubliceerd op de corporate website van VRBN.

Evaluatie

Het beleid geldt voor een periode van vier jaar. Jaarlijks wordt door de CISO en FG gecontroleerd of er grote of significante wijzigingen hebben plaatsgevonden waardoor het beleid eerder moet worden gewijzigd en opnieuw moet worden vastgesteld dan de termijn van vier jaar.

Bijlagen

1. Strategisch informatiebeveiligings- en privacybeleid

Strategisch Informatiebeveiligings- & privacybeleid 2025-2028

Uitgave en redactie

Veiligheidsregio Brabant-Noord, 3-7-2025

Versie:	Datum:	Door:	Activiteit:
1.0	3-7-2025	MTVR	Vastgesteld

Meer informatie

Adviseur Informatiebeveiliging (CISO)

Functionaris Gegevensbescherming

Privacy Adviseur

In Veiligheidsregio Brabant-Noord wonen, werken en recreëren ruim 670.000 inwoners in 11 gemeenten. Binnen de Veiligheidsregio werken brandweer, GHOR, politie, meldkamer en gemeenten samen op het gebied van brandweezorg, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen & rampen en rampenbestrijding.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	5
1.1	Algemeen.....	5
1.2	Aanleiding.....	5
2.	Doelstelling en Kaders.....	6
2.1	Doel informatiebeveiligings- en privacybeleid.....	6
2.2	Doelgroep.....	7
2.3	Scope.....	7
2.4	Kwaliteitsmanagement.....	7
3.	Definitie informatiebeveiliging.....	8
3.1	De definitie die VRBN hanteert.....	8
3.2	Beschikbaarheid, Integriteit en Vertrouwelijkheid.....	8
3.3	Mens, techniek en proces.....	8
3.4	Classificatie.....	9
3.4.1	Type classificaties.....	10
4.	Definitie privacy.....	11
4.1	De definitie die VRBN hanteert.....	11
4.2	Verwerkingsverantwoordelijke.....	11
4.3	Verwerkingsregister.....	11
4.4	Rechtmatige grondslag.....	11
4.5	Privacy by Design, Privacy by Default.....	11
4.6	Risicoanalyse.....	12
4.7	Verwerkingsovereenkomst.....	12
4.8	Privacyverklaring.....	12
4.9	Persoonsgegevens werknemers.....	12
5.	Randvoorwaarden en uitgangspunten.....	13
	Randvoorwaarden.....	13
5.1	Uitgangspunten.....	13
6.	Wet- en regelgeving.....	14
6.1	Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).....	14
6.2	ISO27001.....	14
6.3	Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).....	14
6.4	Open standaarden.....	14
6.5	NIS2.....	14
7.	Organisatie van informatiebeveiliging en privacy.....	15
7.1	Organisatie.....	15
7.2	Taken en verantwoordelijkheden.....	16

7.3	Naleving	17
8.	Information Security Management System (ISMS)	18
8.1	ISMS	18
8.2	PDCA cyclus	18
Bijlage 1: Afkortingen en toelichtingen.....		19
Bijlage 2: Thema uitwerking ISO27001 / BIO		21
Bijlage 3: Thema uitwerking AVG		22

1. Inleiding

1.1 Algemeen

Informatiebeveiliging is voor alle veiligheidsregio's een actueel thema en binnen Veiligheidsregio Brabant-Noord (hierna: VRBN) een relevant onderdeel van het beleidsplan 2024 - 2027¹.

Nieuwe digitale ontwikkelingen volgen elkaar in rap tempo op en informatie speelt een steeds belangrijkere rol in de organisatie. De digitale weerbaarheid wordt steeds belangrijker in het adequaat uitoefenen van ons vak. Dit maakt het noodzakelijk voor VRBN om alert te zijn en te blijven. Een veilige en betrouwbare informatievoorziening is hierbij cruciaal.

VRBN heeft te maken met externe bedreigingen en interne risico's doordat steeds meer gegevensstromen² worden gekoppeld. Keuzes tussen transparantie en openheid van informatie enerzijds en beveiliging van vertrouwelijke informatie anderzijds vragen om zorgvuldige afweging.

Dit document bevat het strategische deel van het informatiebeveiligings- en privacybeleid. Het beschrijft op hoofdlijnen welke uitgangspunten VRBN hanteert voor een goede bescherming van de informatie en hoe de organisatie hiervoor is ingericht.

1.2 Aanleiding

VRBN beschikt over een vastgesteld informatiebeveiligings- en privacybeleid (beide vastgesteld 2018). Dit moet worden bijgewerkt omdat het beleid is gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten (BIG). Per 1 januari 2019 is de BIG vervangen door de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid). Naast de BIO wordt tevens de ISO27001 als standaard gehanteerd voor informatiebeveiliging. VRBN streeft naar een ISO27001 certificering³ omdat verschillende processen de status 'vitaal' krijgen, wat vraagt om strikte informatiebeveiliging. Door deze certificering kunnen we aantonen dat we de informatiebeveiliging op orde hebben. De BIO is niet auditbaar, waardoor het moeilijk is om aantoonbaar te maken dat we volledig aan de eisen voldoen.

¹ Beleidsplan 2024 -2027

² Met gegevensstromen wordt bedoeld de verplaatsing en verwerking van gegevens binnen een systeem of netwerk, van verzameling tot opslag, gebruik, en uiteindelijke verwijdering.

³ Vastgesteld door MTRV op 10-02-2025

2. Doelstelling en Kadern

2.1 Doel informatiebeveiligings- en privacybeleid

Het informatiebeveiligings- en privacybeleid van VRBN heeft als doel het waarborgen van de beschikbaarheid, integriteit, vertrouwelijkheid van informatie, informatiemiddelen en bedrijfsprocessen, door middel van preventieve, detectieve, repressieve en correctieve maatregelen. Dit draagt bij aan het minimaliseren van risico's, het voorkomen van schade, beveiligingsincidenten en datalekken, en het waarborgen van de continuïteit van de informatievoorziening die de organisatie levert aan burgers, ketenpartners en interne afdelingen.

De doelen van het informatiebeveiligings- en privacy beleid van VRBN zijn de volgende:

- *Kader*: het beleid biedt een kader om (toekomstige) maatregelen in de informatiebeveiliging en privacy te toetsen aan vastgestelde eisen die door het MT zijn gesteld.
- *Normen*: de basis voor de inrichting van het security-management is de ISO27001 en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De basis voor de inrichting van privacy management is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in combinatie met de Uitvoeringswet Algemene Verordening Gegevensbescherming (UAVG).
- *Daadkrachtig*: het beleid dient als basis voor duidelijke keuzes in maatregelen, actieve controle op beleidsregels en de uitvoering daarvan.
- *Helderheid*: het beleid biedt duidelijkheid, is ondubbelzinnig en is voor iedereen binnen VRBN te begrijpen en toe te passen.
- Continuïteit informatievoorziening: informatie zowel digitaal als fysiek dient te allen tijde beschikbaar te zijn voor de continuïteit en beschikbaarheid van onze operationele (vitale) werkprocessen.

Dit doen we door te werken aan de volgende subdoelstellingen:

Slim samenwerken met techniek, mensen en ketenpartners door de juiste software en hardware te kiezen, die veilige en efficiënte samenwerking mogelijk maakt.

Kennis en innovatie op het gebied van informatiebeveiliging en privacy richten zich op het ontwikkelen van technologieën en processen om data te beschermen tegen dreigingen. Door voortdurende innovatie kan VRBN de beveiliging verbeteren en voldoen aan de eisen van privacywetgeving en gegevensbescherming.

Veerkracht en wendbaarheid op het gebied van informatiebeveiliging en privacy zorgen ervoor dat de organisatie snel kan reageren op dreigingen en incidenten zonder de veiligheid van gegevens in gevaar te brengen. Met robuuste beveiliging en flexibele processen blijft de organisatie beschermd en kan VRBN zich snel aanpassen aan nieuwe risico's en wetgeving.

Mens en werk in balans. Informatiebeveiliging en privacy worden ingericht om de werkzaamheden te ondersteunen zonder obstakels te creëren. Het is belangrijk dat medewerkers veilig kunnen werken met informatie zonder onnodige belemmeringen. Zo blijft de balans tussen mens en werk behouden, met het juiste beveiligingsniveau dat efficiënt en gebruiksvriendelijk is.

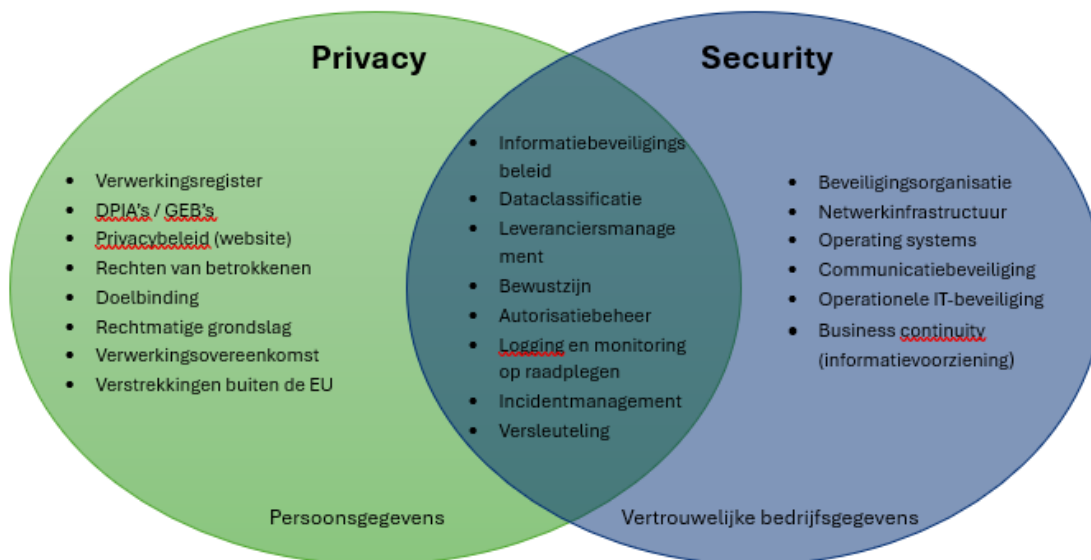
2.2 Doelgroep

Het informatiebeveiligings- en privacybeleid is van toepassing op alle medewerkers (beroeps, vrijwilligers, externe medewerkers, tijdelijke inhuur en stagiaires) van VRBN.

Wanneer er informatie door VRBN wordt gedeeld met derden worden hierover afspraken gemaakt en vastgelegd in het contract, convenant of verwerkingsovereenkomst.

2.3 Scope

Zoals in de aanleiding beschreven is, vormt dit beleid de grondslag voor het totale informatiebeveiligings- en privacybeleid van VRBN. In onderliggend stuk worden op hoofdlijnen de (beleids-)kaders van het informatiebeveiligings- en privacybeleid beschreven. De overeenkomsten en verschillen tussen informatiebeveiliging (security) en privacy zijn als volgt.



Dit beleid geldt voor alle informatie, zowel fysiek als digitaal, binnen VRBN en dekt al haar informatiebeveiligings- en privacyeisen. Het is van toepassing op alle bedrijfsprocessen en iedereen die met deze informatie werkt (medewerkers, ketenpartners, bezoekers, externe relaties zoals bijvoorbeeld inhuur/outsourcing). Het gaat daarbij om de bescherming van hardware, software, locaties, fysieke documentatie en mensen.

2.4 Kwaliteitsmanagement

Vanuit kwaliteitsmanagement is er aandacht voor het continu leren over informatiebeveiliging en privacy. Wij streven naar consistentie, actualiteit, kwaliteit en betrouwbaarheid in al onze processen. Om dit te waarborgen, hanteren wij een kwaliteitsmanagementsysteem gebaseerd op de PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act).

Continu leren staat centraal. Daarmee zorgen we ervoor dat het informatiebeveiligings- en privacybeleid blijft aansluiten bij de actualiteit (denk aan nieuwe ontwikkelingen of verandering wet- en regelgeving).

3. Definitie informatiebeveiliging

3.1 De definitie die VRBN hanteert

Informatiebeveiliging is de verzamelnaam voor de processen, die ingericht worden om de betrouwbaarheid van processen, de gebruikte informatiesystemen en de daarin opgeslagen gegevens te beschermen tegen al dan niet opzettelijk onheil. Informatiebeveiliging is het treffen en onderhouden van een samenhangend pakket maatregelen, gericht op het waarborgen van de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid (BIV) van de informatievoorziening.

3.2 Beschikbaarheid, Integriteit en Vertrouwelijkheid

De criteria om applicaties te categoriseren zijn de BIV-classificaties: Beschikbaarheid, Integriteit en Vertrouwelijkheid. Deze classificatie is standaard voor informatieveiligheid en is gebaseerd op de classificeringcriteria van de ISO27001.

- **Beschikbaarheid** gaat over (bedrijfs)continuïteit. De applicatie en data (digitaal en/of fysiek) moeten beschikbaar zijn voor het werkproces. Maatregelen beperken dat de applicatie of fysieke opgeslagen data niet beschikbaar is.
- **Integriteit** gaat over de kwaliteit in de vorm van juistheid en volledigheid van de data in de applicaties. Het werkproces moet juiste, volledige en actuele informatie leveren. Maatregelen beperken dat het werkproces onjuiste, onvolledige en/of niet actuele informatie oplevert.
- **Vertrouwelijkheid** gaat over de mate waarin er de mogelijkheid is applicaties en data in te zien of te delen met derden. Door het juist beheren kan een gedefinieerde groep kennisnemen van data in de applicatie. Maatregelen beperken dat informatie in handen komt van ongeautoriseerde derden.

De applicatiecategorie is afhankelijk van alle drie de classificaties. Afhankelijk van de categorie worden de uitgangspunten en richtlijnen toegepast en wordt waar nodig maatregelen genomen.

3.3 Mens, techniek en proces

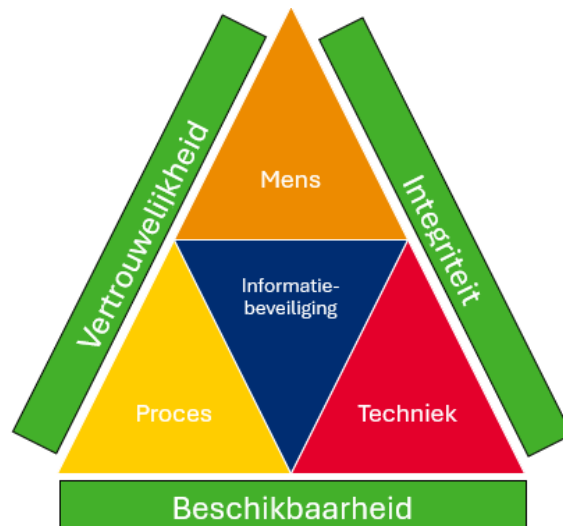
Naast de bovengenoemde betrouwbaarheidsaspecten spelen ook de mens, techniek en proces een cruciale rol in informatiebeveiliging. Deze elementen vormen samen de basis voor informatiebeveiliging.

- **Mens:**
 - Bewustwording en training van medewerkers over beveiligingsrisico's.
 - Beleid en gedragsregels die zorgen voor veilig gebruik van informatie.
 - Verantwoordelijkheid bij alle medewerkers voor het naleven van beveiligingsmaatregelen.
- **Proces:**
 - Duidelijke richtlijnen en procedures voor het omgaan met vertrouwelijke informatie.
 - Periodieke audits en risicobeoordelingen om kwetsbaarheden te identificeren.
 - Incidentresponsplannen voor het snel en effectief reageren op beveiligingsincidenten.

- **Techniek:**

- Implementatie van technologische oplossingen zoals firewalls, encryptie, segmentatie en antivirussoftware.
- Toegangscontrole en authenticatie om ongeautoriseerde toegang te voorkomen.
- Continue monitoring en updates van systemen om nieuwe bedreigingen te kunnen afweren.

Een effectieve informatiebeveiliging vraagt om een balans en samenwerking tussen deze drie pijlers, waarbij de mens centraal staat in het handhaven van de juiste processen en het effectief inzetten van technische middelen.



3.4 Classificatie

Classificatie is essentieel voor informatiebeveiliging en privacy omdat het helpt om een proces, applicatie en gegevens te categoriseren op basis van gevoeligheid van de gegevens en belang van de gegevens voor de organisatie. Classificatie is een cruciale stap in het waarborgen van de integriteit en vertrouwelijkheid van informatie. Classificatie:

Stelt de organisatie in staat om gerichte beveiligingsmaatregelen te implementeren die passen bij de risiconiveaus van verschillende classificaties en gegevens.

- Maakt duidelijk welke informatie extra bescherming vereist. Zo verlagen we de kans op datalekken en ongeoorloofde toegang.
- Helpt bij de naleving van wet- en regelgeving, zoals de ISO27001, BIO en AVG, door te waarborgen dat gevoelige gegevens juist worden beheerd.
- Vergemakkelijkt ook de training en bewustwording van medewerkers over hoe zij met verschillende soorten gegevens moeten omgaan.
- Helpt bij een effectieve incidentrespons door snel te identificeren welke gegevens betrokken zijn bij een beveiligingsincident.

3.4.1 Type classificaties

- Classificatie van processen:
 - Dit betreft het indelen van bedrijfsprocessen op basis van hun belangrijkheid en impact op de organisatie.
 - De classificatie helpt bij het prioriteren van beveiligingsmaatregelen en middelen.
- Classificatie van applicaties
 - Applicaties ondersteunen processen en hebben verschillende beveiligingsbehoeften afhankelijk van hun functie en de gevoeligheid van de verwerkte gegevens.
 - Door applicaties te classificeren op basis van hun rol in kritische processen, kan de organisatie bepalen welke applicaties extra bescherming vereisen. Niet te verwarren met categoriseren⁴ van applicaties.
- Classificatie van data:
 - Gegevens worden vaak geclassificeerd op basis van hun gevoeligheid en belang voor de organisatie (bijvoorbeeld openbaar, intern, vertrouwelijk).
 - De classificatie van data beïnvloedt de benodigde BIV-aspecten. Vertrouwelijke data vereisen striktere maatregelen om integriteit en vertrouwelijkheid te waarborgen.

⁴ Zie applicatiebeleid hoofdstuk 6.

4. Definitie privacy

4.1 De definitie die VRBN hanteert

Privacy is van toepassing op alle verwerkingen van persoonsgegevens van de betrokkenen. Persoonsgegevens zijn alle gegevens die te herleiden zijn, direct of indirect, tot een natuurlijk persoon. Voor alle verwerkingen moet een duidelijk doel zijn vastgesteld waaruit blijkt dat het gebruik van de persoonsgegevens niet onredelijk is en in verhouding staat tot het beoogde resultaat. Om transparantie te waarborgen moet het doel en de verantwoording vastgelegd zijn en inzichtelijk kunnen zijn voor de personen van wie de gegevens verwerkt worden, de betrokkenen. Zodra de persoonsgegevens niet meer nodig zijn voor het beschreven doel, moeten we zorgen dat de gegevens verwijderd worden.

4.2 Verwerkingsverantwoordelijke

De verwerkingsverantwoordelijke bepaalt de doeleinden waarvoor en de middelen waarmee persoonsgegevens worden verwerkt. In onze organisatie is de rol van verantwoordelijke belegd bij leidinggevende. De verantwoordelijke beslist of er persoonsgegevens verwerkt worden, en zo ja:

- Om welke verwerking(en) het gaat;
- Welke persoonsgegevens de organisatie hierbij verwerkt;
- Voor welk doel de organisatie dit doet;
- Op welke manier de organisatie dit doet;
- De verwerking wordt toegevoegd aan het verwerkingsregister;
- Ziet erop toe dat de PDCA-cyclus wordt gehanteerd.

4.3 Verwerkingsregister

Alle verwerkingen van persoonsgegevens worden vastgelegd in het verwerkingsregister. Het register wordt gefaciliteerd door de Functionaris Gegevensbescherming en de Privacy Adviseur en wordt gevuld door de verwerkingsverantwoordelijken.

4.4 Rechtmatige grondslag

Voor alle verwerkingen van persoonsgegevens dient vooraf een grondslag te worden bepaald.

- U heeft toestemming van de persoon om wie het gaat.
- Het is noodzakelijk om gegevens te verwerken om een overeenkomst uit te voeren.
- Het is noodzakelijk om gegevens te verwerken omdat u dit wettelijk verplicht bent.
- Het is noodzakelijk om gegevens te verwerken om vitale belangen te beschermen van betrokkenen.
- Het is noodzakelijk om gegevens te verwerken om een taak van algemeen belang uit te voeren / openbaar gezag uit te oefenen.
- Het is noodzakelijk om gegevens te verwerken om uw gerechtvaardigde belang te behartigen.

4.5 Privacy by Design, Privacy by Default

Bij privacy by design gaat het om aandacht voor gegevensbescherming in de ontwerpfase van een product of dienst. Privacy by default houdt in dat de standaardinstellingen zo privacy-

vriendelijk mogelijk moeten zijn. Beide uitgangspunten zijn verplicht bij het verwerken van persoonsgegevens.

4.6 Risicoanalyse

Bij elk ontwerp van informatiesystemen of andere vorm van gegevensverwerking zal minimaal en doelmatig gebruik van persoonsgegevens het uitgangspunt zijn. Voor nieuwe systemen en grote aanpassingen, waaruit blijkt dat er sprake is van een verhoogd privacy risico, wordt er onder verantwoordelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke in samenwerking met de FG een impact analyse op de informatiebescherming (DPIA) uitgevoerd. Indien de gegevens op enig moment buiten de EU worden verwerkt, zal de opdrachtgever in samenwerking met de FG eveneens een transfer impact analyse uitvoeren (DTIA).

4.7 Verwerkingsovereenkomst

Het uitbesteden van de verwerking mag niet ten koste gaan van de afspraken die met de betrokkene(n) van de persoonsgegevens zijn gemaakt. Dat is precies waar een verwerkersovereenkomst voor is. Hiermee regelt de verwerkersverantwoordelijke dat die derde partij zorgvuldig met de persoonsgegevens omspringt en zich bovendien houdt aan de afspraken die met de betrokkenen daarover gemaakt zijn. VRBN hanteert hiervoor zijn eigen verwerkersovereenkomst.

4.8 Privacyverklaring

Bij de eerste verzameling van persoonsgegevens wordt aan (toekomstige) relaties, (toekomstige) medewerkers en website bezoekers (de betrokkenen) kenbaar gemaakt dat gegevens worden verzameld. Hierbij wordt een privacyverklaring gehanteerd waarbij het doel van de verwerking duidelijk vermeld wordt en de rechten die betrokkenen hebben ten aanzien van de verzamelde gegevens uiteengezet worden.

4.9 Persoonsgegevens werknemers

Werknemers hebben verschillende rechten met betrekking tot persoonsgegevens. Werknemers hebben het recht om te weten welke gegevens worden verwerkt, om onjuiste of onvolledige gegevens te laten corrigeren en te laten verwijderen (tenzij ze wettelijk verplicht zijn ze te bewaren) en recht op inzage.

5. Randvoorwaarden en uitgangspunten

Randvoorwaarden

De randvoorwaarden zijn:

- De implementatie, uitvoering en handhaving van informatiebeveiliging en privacy valt onder verantwoordelijkheid van het lijnmanagement en wordt gedragen door het MTR van VRBN.
- Risicomanagement is uitgangspunt bij informatiebeveiliging en privacy.
- Kennis en expertise zijn cruciaal voor informatiebeveiliging en privacy en moet worden geborgd.
- Informatiebeveiliging en privacy vereist een integrale aanpak, zowel binnen VRBN en voor onze ketenpartners.

5.1 Uitgangspunten

De uitgangspunten van het informatiebeveiligings- en privacybeleid zijn:

- Informatiebeveiliging en werkbaarheid worden altijd zorgvuldig afgewogen, zodat de bescherming van informatie nooit ten koste gaat van de continuïteit van vitale bedrijfsprocessen.
- Informatiebeveiliging en gegevensbescherming bij VRBN vindt plaats conform geldende wet- en regelgeving.
- Regels en verantwoordelijkheden voor de uitvoering van het beleid worden door de CISO, FG en Privacy Adviseur opgesteld en door het MTR vastgesteld in separate uitvoeringsdocumenten en richtlijnen.
- Alle informatiebronnen en -systemen waarvoor VRBN verantwoordelijk is hebben een applicatieeigenaar die gezamenlijk met de CISO en/of FG de classificatie bepaalt. De uitvoering van informatiebeveiliging en privacy binnen de informatiebronnen en -systemen is een verantwoordelijkheid van de eigenaren. De directeur VRBN is eindverantwoordelijk voor de informatiebeveiliging en privacy.
- Voldoen aan informatiebeveiliging en privacy is een continu verbeterproces. De methode 'Plan, do, check en act' vormt de basis van het managementsysteem van informatiebeveiliging en privacy.
- De door VRBN gehanteerde eisen op het gebied van informatiebeveiliging en privacy maken deel uit van afspraken met ketenpartners en leveranciers.
- Kennis en bewustzijn van informatiebeveiliging en privacy en omgaan met vertrouwelijke informatie en persoonsgegevens binnen de organisatie wordt actief door de CISO, FG en Privacy Adviseur bevordert en geborgd (awareness).
- Iedere medewerker, zowel vast als tijdelijk, beroeps of vrijwilliger, intern of extern is verplicht waar nodig gegevens en informatiesystemen te beschermen tegen ongeautoriseerde toegang, gebruik, verandering, openbaring, vernietiging, verlies of overdracht en bij vermeende inbreuken hiervan melding te maken
- VRBN stelt de benodigde mensen en middelen beschikbaar om invulling te kunnen geven aan informatiebeveiliging en privacy volgens de wijze zoals gesteld in dit beleid.
- Afwijking van beleid vindt plaats conform het "pas toe of leg uit"⁵ principe en worden beargumenteerd vastgelegd. [OBJ]

⁵ Volgens het 'pas toe of leg uit'-principe worden de bepalingen in het informatiebeveiligings- en privacybeleid nageleefd door deze toe te passen of uit te leggen waarom van de betreffende bepalingen wordt afgeweken.

6. Wet- en regelgeving

In Nederland geldt wet- en regelgeving op het gebied van informatieveiligheid en bescherming van persoonsgegevens. In dit hoofdstuk wordt de belangrijkste wet- en regelgeving waaraan VRBN moet voldoen of zich aan heeft geconformeerd beschreven.

6.1 Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Overheden, bedrijfsleven en verenigingen moeten voldoen aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Door deze wetgeving krijgen mensen meer zelfbeschikking over hun persoonsgegevens en kunnen zij hun privacyrechten uitoefenen. Organisaties moeten hun systemen en processen hierop inrichten. Het doel van de AVG is om twee belangen te waarborgen: de bescherming van natuurlijke personen aangaande de verwerking van hun persoonsgegevens en het faciliteren van het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Europese Unie ('EU').

6.2 ISO27001

ISO 27001 is een norm voor informatiebeveiliging die helpt bij het beschermen van gevoelige informatie en het minimaliseren van de risico's van beveiligingsincidenten. De ISO 27001 bevat in totaal 114 normen. Deze normen omvatten alle aspecten van informatiebeveiliging, zoals risicobeheer, beveiligingsbeleid en naleving van wet- en regelgeving.

De normen zijn onder te verdelen in verschillende thema's zoals in bijlage 2 is weergegeven:

6.3 Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)

De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is het basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen alle overheidslagen (Rijk, gemeenten, provincies en waterschappen). De BIO is gebaseerd op de ISO27001 norm. Op specifieke normen geeft de BIO een nadere invulling in de vorm van overheidsmaatregelen. Binnen VRBN wordt de ISO27001 norm gehanteerd en zal waar nodig aanvullende BIO maatregelen worden geïmplementeerd.

6.4 Open standaarden⁶

Alle (semi-) overheidsorganisaties hebben de verplichting om de open standaarden op de 'Pas toe of leg uit'-lijst toe te passen. Forum Standaardisatie adviseert de publieke sector over het gebruik van ICT-standaarden. Als computersystemen gegevens uitwisselen, dan moeten zij de afspraken en vaste processen hanteren.

6.5 NIS2⁷

De NIS2-richtlijn biedt een uitzondering voor overheidsinstanties die hoofdzakelijk activiteiten uitvoeren op het gebied van nationale veiligheid, openbare veiligheid, defensie of rechtshandhaving. Dit betekent bijvoorbeeld dat o.a. de veiligheidsregio's zijn uitgesloten van de NIS2-richtlijn. Veiligheidsregio's dienen wel een gelijk niveau van weerbaarheid te hebben.

⁶ Zie: ['Pas toe leg uit' standaarden \(verplicht\) | Forum Standaardisatie](#)

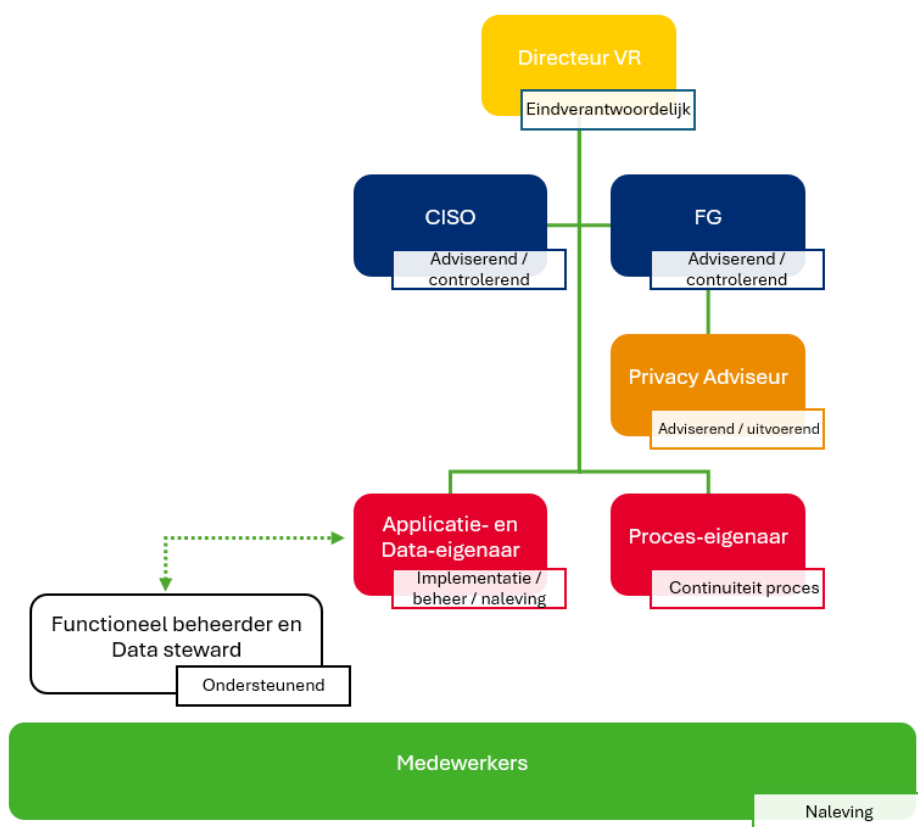
⁷ Zie: [NIS2-richtlijn NIS2-richtlijn - Digitale Overheid](#)

7. Organisatie van informatiebeveiliging en privacy

7.1 Organisatie

Door het inrichten van een informatiebeveiligings- en privacy organisatie zorgt VRBN voor passende aandacht en sturing. Iedereen die werkt binnen de organisatie heeft een verantwoordelijkheid. Dit wordt op vier niveaus ingericht.

- De directeur is te allen tijde eindverantwoordelijk voor de informatiebeveiliging en privacy van de organisatie.
- De CISO, FG en Privacy Adviseur ondersteunen, adviseren, coördineren en bewaken of dit beleid wordt nageleefd.
- De proceseigenaren, applicatie-eigenaren en data eigenaren hebben een cruciale rol bij het uitvoeren van dit informatiebeveiligings- en privacybeleid. Zo maken zij een inschatting van het belang dat de verschillende delen van de informatievoorziening voor de organisatie heeft, de risico's die de organisatie hiermee loopt en welke van deze risico's onacceptabel hoog zijn. Op basis hiervan wordt dit beleid voor informatiebeveiliging opgezet, draagt dit uit naar de organisatie en ondersteunt en bewaakt de uitvoering ervan.
 - o De functioneel beheerders en data steward zijn ondersteunend aan de proces-, applicatie- en dataeigenaren.
- Alle medewerkers binnen de organisatie zijn verantwoordelijk voor het naleven van interne richtlijnen en procedures rondom informatiebeveiliging en privacy.



⁸ Nader toelichting over de rollen applicatie-, data- en proceseigenaar, functioneel beheerder en Data steward is terug te vinden in het document Data Governance (in ontwikkeling).

7.2 Taken en verantwoordelijkheden

Voor informatiebeveiliging en privacy worden binnen VRBN de volgende taken en verantwoordelijkheden onderkend:

Functie:	Verantwoordelijkheid	Rol
Algemeen Directeur	Is eindverantwoordelijk voor de Informatiebeveiliging en privacy van de organisatie.	
Sectorhoofd en teamleider	Is verantwoordelijk voor het actief uitdragen en controle op naleving van informatiebeveiliging en privacy binnen de organisatie. Dit houdt in: - Dat de benodigde capaciteit en middelen beschikbaar zijn voor de uitvoering van het beleid informatiebeveiliging en privacy. - Dat het belang van doeltreffende informatiebeveiliging gecommuniceerd wordt naar de organisatie. - De medewerkers van de afdeling in staat stellen het beleid uit te voeren door duidelijke instructies en het laten volgen van bewustzijnstrainingen. - De medewerkers van de afdeling in staat stellen om afwijkingen op het beleid en incidenten te kunnen identificeren en melden. - Zorgdragen dat informatiebeveiliging en privacy zijn geborgd bij de inkoop van diensten en producten; - De teamleiders zijn aangewezen als verwerkingsverantwoordelijken, ze beslissen of er persoonsgegevens verwerkt worden en met welk doel.	
Proces ⁹ -, applicatie- en dataeigenaar ¹⁰	Is verantwoordelijk voor Informatiebeveiliging en borging van privacy binnen zijn/haar proces, applicatie of data. De verantwoordelijkheden als eigenaar behelzen onder andere: - Dat de eisen uit het beleid informatiebeveiliging en privacy zijn geïmplementeerd binnen de processen en applicaties van de organisatie. - Risico's identificeren en indien nodig te mitigeren. - Eventuele restrisico's voorleggen aan CISO en/of FG. - Bekend zijn met het beleid voor informatiebeveiliging en privacy en deze specifiek implementeren binnen het proces of applicatie. - Zorgdragen dat verbeteringen worden doorgevoerd waar afwijkingen zijn geconstateerd. - Betrokken zijn bij of verzorgen van de training en begeleiding van de medewerkers op het gebied van het informatiesysteem/de applicatie. - Beheren en onderhouden van de bij het informatiesysteem/de applicatie behorende gebruikersdocumentatie.	
CISO	De CISO vervult een adviserende en controlerende rol binnen de organisatie. Dit houdt in:	

⁹ VRBN heeft momenteel nog geen proceseigenaren vastgesteld. Dit betreft een toekomstige ontwikkeling.

¹⁰ VRBN heeft momenteel nog geen dataeigenaren vastgesteld. Dit betreft een toekomstige ontwikkeling en onderdeel van de datastrategie.

	- Coördineren en bewaken van het managementproces van informatiebeveiliging volgens de PDCA-cyclus. - Ontwikkelen van, samen met andere afdelingen, operationele richtlijnen, procedures en beleidsmaatregelen voor informatiebeveiliging. - Coördineren van de uitvoering van het informatiebeveiligings- en privacybeleid en zorgen voor naleving binnen de organisatie. - Adviseren aan de organisatie met betrekking tot informatiebeveiliging. - Organisatie breed verhogen van het bewustzijn rond informatiebeveiliging. - Initiëren van audits om de werking van informatiebeveiligingsmaatregelen te controleren en waar nodig verbeteringen door te voeren. - Rapporteren en informeren naar MTVR inzake de staat van informatiebeveiliging binnen de organisatie.
FG	De FG houdt onafhankelijk toezicht op de naleving van de AVG door de organisatie. Daarnaast geeft de FG gevraagd en ongevraagd advies over onderwerpen en kwesties die de privacyrechten raken van de medewerkers en overige betrokkenen.
Privacy Adviseur	- Stimuleren van het bewustzijn rondom privacy in de organisaties. - Uitvoeren van risicoanalyses op verwerkingsprocessen. - Actueel houden van het verwerkingsregister. - Afhandelen van datalekken. - Adviseren over complexe privacyvraagstukken
Medewerkers	Alle medewerkers (beroeps, vrijwilligers, externe medewerkers, tijdelijke inhuur en stagiaires): - Zijn zich bewust van het beleid en de onderliggende richtlijnen en procedures en handelen daarnaar. - Zorgen dat gegevens en informatiesystemen voldoende beschermd zijn tegen ongeautoriseerde toegang, gebruik, verandering, openbaring, vernietiging, verlies of overdracht. - Melding te maken van vermeende beveiligingsincidenten en datalekken.

7.3 Naleving

Samen werken aan veiligheid

Naleving van informatiebeveiliging en privacy is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het is niet alleen een kwestie van regels en richtlijnen maar ook gedrag. Door samen te werken en bewust om te gaan met informatie, werken we samen aan digitale veiligheid.

8. Information Security Management System (ISMS)

8.1 ISMS

De moderne kijk op Informatieveiligheid vereist dat een organisatie een Information Security Management System (ISMS) heeft ingericht. Het doel van ISMS is het stelselmatig en ook procesmatig sturen, ontwikkelen, verbeteren en borgen van de informatieveiligheid. Een ISMS omvat een PDCA (Plan, Do, Check, Act) gerichte verbetercyclus voor informatieveiligheid. Een vast onderdeel van die verbetercyclus is de uitvoering van ISO27001 risicoanalyses. Daarmee worden specifieke interne en externe organisatierisico's rondom informatiebeveiliging in kaart gebracht en worden passende beveiligingsmaatregelen toegewezen. Op deze manier verlagen we de risico's. De CISO, FG, proces- applicatie- en dataeigenaren maken hierbij continu afwegingen en keuzes of informatie in bestaande en nieuwe processen juist beveiligd is in termen van beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid.

8.2 PDCA cyclus

Informatiebeveiliging en Privacy is een continu verbeterproces. 'Plan, do, check, act' vormen samen het management systeem van informatiebeveiliging en Privacy.

- **Plan:** De cyclus start met informatiebeveiligings- en privacybeleid, gebaseerd op wet- en regelgeving, landelijke normen zoals de BIO, AVG of ISO27001. Deze zijn uitgewerkt in regels en maatregelen voor onder meer informatiegebruik, bedrijfscontinuïteit en naleving. Dit beleid wordt jaarlijkse bijgewerkt.
- **Do:** De uitgangspunten zijn de basis voor risicomanagement, uitvoering van (technische) maatregelen en bevordering van beveiligingsbewustzijn. Uitvoering geschiedt op dagelijkse basis en maakt integraal onderdeel uit van het werkproces.
- **Check:** Evalueren van de effectiviteit van de geïmplementeerde maatregelen en processen. In deze fase worden de resultaten van de acties die in de "Do"-fase zijn uitgevoerd gecontroleerd en vergeleken met de vooraf vastgestelde doelstellingen en normen. Dit gebeurt door middel van audits, controles, risicobeoordelingen en monitoring van systemen om te bepalen of er zwakke punten, non-conformiteiten of verbeterpunten zijn.
 - Externe controle betreft een controle die wordt uitgevoerd buiten het primaire proces door bijvoorbeeld een externe auditor in het kader van een certificering. Bevindingen, aanpak en risico-classificatie worden gerapporteerd aan MT-VRBN.
- **Act:** De cyclus is rond met de uitvoering van verbeteracties o.b.v. check en externe controle. De cyclus is een continu proces; de bevindingen van controles zijn weer input voor de jaarplanning. De interne controlerapportage conform PDCA wordt verwerkt (en vastgelegd conform) in de interne controlerapportages VRBN breed, gerapporteerd door concerncontrol. Afwijkingen wordt gerapporteerd aan het Dagelijks Bestuur van VRBN.



Bijlage 1: Afkortingen en toelichtingen

AVG	De afkorting AVG staat voor Algemene Verordening Gegevensbescherming . Dit is dé privacywetgeving, die sinds mei 2018 in de hele Europese Unie (EU) geldt. Goed om te weten: de AVG is ook bekend onder de Engelse naam: General Data Protection Regulation (GDPR).
BIO	Per 1 januari 2020 is de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) van kracht. BIO is het normenkader voor informatiebeveiliging binnen de gehele overheid, op basis van actuele ISO-normatiek. Voorheen hadden de verschillende bestuurslagen (gemeenten, rijk, waterschappen en provincies) elk hun eigen baseline. Voor gemeenten was dat de BIG: Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten.
BIV	Een BIV-classificatie of BIV-indeling is een indeling die binnen de informatiebeveiliging wordt gehanteerd, waarbij de beschikbaarheid (continuïteit), de integriteit (betrouwbaarheid) en de vertrouwelijkheid (exclusiviteit) van informatie en systemen wordt aangegeven. BIV staat voor Beschikbaarheid, Integriteit, Vertrouwelijkheid.
CISO	CISO staat voor Chief Information Security Officer (CISO) en is in een organisatie verantwoordelijk voor de informatiebeveiliging en daarmee ook het aanspreekpunt over dit onderwerp.
DPIA	Data Protection Impact Assessment is een analyse van een verwerking om te bepalen welke gevolgen die verwerking heeft voor de bescherming van persoonsgegevens. Een DPIA kan uitwijzen dat er teveel gegevens verwerkt worden, waardoor de gegevensbescherming van betrokkenen wordt geschaad. Of dat de betrokkene zijn rechten niet effectief kan uitvoeren, waardoor hij niet kan weten wat er precies gebeurt met zijn persoonsgegevens.
FG	De functionaris gegevensbescherming (FG) houdt binnen een organisatie toezicht op de toepassing en naleving van de privacywetgeving. Zij hebben een onafhankelijke functie. Voor sommige organisaties is het verplicht een FG aan te stellen en die aan te melden bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).
ISMS	ISMS staat voor Information Security Management System en is een managementsysteem voor informatiebeveiliging.
ISO27001	International Standardization Organization (ISO). ISO27001 is een wereldwijd erkende norm op het gebied van informatiebeveiliging. De norm beschrijft hoe je

	procesmatig met het beveiligen van informatie kunt omgaan, met als doel om de vertrouwelijkheid, beschikbaarheid en integriteit van informatie binnen de organisatie zeker te stellen.
ISO-normen	De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is geheel gestructureerd volgens NEN-ISO/IEC 27001:2017 en NEN-ISO/IEC 27002:2017. De BIO beschrijft de invulling van deze normen voor de overheid, maar vervangt deze niet.
MTVR	Managementteam van Veiligheidsregio Brabant-Noord.
PDCA-cyclus	De PDCA-cyclus (Plan-Do-Check-Act) is een methode waarmee je stap voor stap je werk, prestaties en organisatie beter kunt maken om zo continu te verbeteren.
VRBN	Afkorting voor Veiligheidsregio Brabant-Noord.

Bijlage 2: Thema uitwerking ISO27001 / BIO



IB-beleid is passend effectief en cyclisch



IB-organisatie is formeel ingesteld en gepositioneerd



Informatiebeveiliging is verankerd in **personeelsbeleid**



Werkomgevingen (fysiek/online) zijn passend beveiligd



Toegang tot de ICT-infrastructuur is logisch beveiligd



Systeembeheer borgt wijzigingen en bewaakt prestaties



IB-incidenten worden vastgelegd om van te leren



ICT wordt beschermd tegen **kwetsbaarheden en aanvallen**



Netwerken en Informatiestromen worden bewaakt



Testen/ontwikkelen kent procedures en security ~~by~~ design



Wetten/contracten worden aantoonbaar nageleefd



Cryptografie wordt in beleid geborgd en passend uitgevoerd



Back-up / redundantie / uitwijk is onderdeel van BCM



De ~~lifecycle~~ **van alle apparatuur en data** is geregistreerd

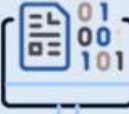


In **leveranciersbeheer** zijn risicoafwegingen doorslaggevend



Periodiek vinden **audits en beoordelingen** plaats ~~adhy~~ ISMS

Bijlage 3: Thema uitwerking AVG

	Onder persoonsgegevens verstaat de AVG: alle informatie die direct over iemand gaat of naar iemand te herleiden is. Het verwerken van persoonsgegevens omvat alles wat een organisatie ermee kan doen: van opslaan en delen tot wijzigen en vernietigen.		Zes grondslagen voor het mogen verwerken van persoonsgegevens: - Toestemming; - Overeenkomst; - Wettelijke verplichting; - Vitale belangen; - Algemeen belang; - Gerechtvaardigd belang.
	Bijzondere persoonsgegevens zijn vertrouwelijker dan 'gewone' persoonsgegevens. Het verwerken hiervan is extra beschermd in de AVG: tenzij een organisatie zich kan beroepen op een specifieke wettelijke uitzondering, is het verboden.		Voorbeelden bijzondere persoonsgegevens: - Ras of etnische afkomst; - Politieke opvattingen; - Religieuze overtuigingen; - Gegevens over gezondheid; - Seksueel gedrag/gerichtheid; - Biometrische gegevens.
	Organisaties moeten persoonsgegevens op een veilige manier verwerken. Bijvoorbeeld door persoonsgegevens te beschermen tegen verlies, onbeschikbaarheid, corruptie en onnodige (verdere) verwerking.		Een organisatie die persoonsgegevens verwerkt, dient een privacybeleid te hebben. In het privacybeleid staan maatregelen die je treft om aan te tonen dat wordt voldaan aan wet- en regelgeving.
	Iedere publieke organisatie dient een register van verwerkingsactiviteiten (verwerkingsregister) te hebben. In het verwerkingsregister staat informatie over de persoonsgegevens die een organisatie verwerkt.		Als een organisatie een andere organisatie inschakelt om persoonsgegevens te verwerken, dan zijn de rolverdelingen en verantwoordelijkheden belangrijk. In een verwerkersovereenkomst zijn de taken en rollen vastgelegd.
	Betrokkenen hebben het recht om in te zien welke persoonsgegevens een organisatie van hen verwerkt. Dit is het recht op inzage. Ook kunnen zij verzoeken om hun eigen gegevens aan te passen of te verwijderen.		Bij een datalek worden persoonsgegevens (onbedoeld) gewijzigd, gedeeld of verwijderd. Als het datalek een risico voor de betrokkenen oplevert, dan moet een organisatie dit binnen 72 uur melden bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Bepaal vervolgens ook of je betrokkenen op de hoogte stelt van het datalek.

**Samenwerken
aan veiligheid.**

Memo Informatiegestuurd werken

Aan : Algemeen Bestuur
Datum : 2 oktober 2025
Steller : Strategisch Informatieadviseur
Betreft : Voortgang Informatiegestuurd werken (IGW) en besteding middelen Kadernota 2024
Bijlagen : -

Aanleiding

Met deze memo informeren wij u over de voortgang van het programma Informatiegestuurd Werken (IGW). De door uw beschikbaar gestelde middelen hebben ons in staat gesteld om diverse zaken op het gebied van IGW te realiseren waarmee we onze organisatie hebben kunnen te versterken. Met IGW hebben we de basis op orde gebracht en het informatiehuis van VRBN ingericht. Dat fundament staat: hierdoor kunnen we informatiegestuurd werken organisatiebreed toepassen als standaard werkwijze.

Wat is IGW

IGW betekent dat VRBN beleid, uitvoering en verantwoording systematisch baseert op betrouwbare, eenduidige en tijdige informatie zodat we als platformorganisatie effectiever kunnen sturen op risico's en organisatieprestaties. Het zogeheten informatiehuis vormt daarvoor het fundament. Daarmee wordt informatie niet langer slechts ondersteunend maar richtinggevend in samenwerking en besluitvorming. Dit draagt bij aan een wendbare en veerkrachtige organisatie. Het resultaat daarvan is aantoonbare meerwaarde voor veiligheid.

Samengevat

We hebben een stevig fundament gelegd voor informatiegestuurd werken. De integrale geo-informatievoorziening is ingericht, de eerste versies van kernregistraties voor personeel en incidenten zijn opgeleverd, het datawarehouse is operationeel en zaakgericht werken is aanbesteed en geïmplementeerd. Dit heeft geleid tot directe versterking van het functioneel beheer en capaciteit binnen team Informatisering & Automatisering. Deze versterking van de informatievoorziening (IV) heeft de slagkracht van VRBN aantoonbaar vergroot en continuïteit en optimaal gebruik van de voorzieningen is geborgd. Gemeenten ervaren dit in de praktijk: VRBN heeft een versterkte (boven)regionale informatiepositie die naadloos aansluit bij de ambities uit het beleidsplan 2024-2027.

Resultaten IGW tot heden

Door de extra input en capaciteit is de informatievoorziening en beheerfunctie versterkt. Hierdoor konden we doorontwikkelen. Concreet zien we:

- **Borging in de lijn:** extra formatie functioneel beheer en specialistische IV-ondersteuning, zodat nieuwe voorzieningen stabiel draaien en doorontwikkelen (continuïteit van informatie).
- **Versnelling adoptie:** dankzij structurele beheer- en datacapaciteit worden de integrale geo-voorziening, kernregistraties, data-ontwikkelingen en zaakgericht werken, aantoonbaar gebruikt en verbeterd, en in de lijn geborgd.
- **Aansluiting op bestuurlijke koers:** de input heeft bijgedragen aan het realiseren van de perspectieven 'Zicht op risico's' en 'Zicht op organisatie', waarop IGW aantoonbaar voortbouwt.

Integrale Geo-Informatievoorziening

Er is een integraal geo-informatievoorziening ingericht en in gebruik genomen. Hierbij werken we vanuit één centrale database die wordt beheerd door een opgeleide functioneel beheerder.

Kernregistraties personeel & Incidenten

Eerste versie van Kernregistratie Personeel en Kernregistratie Incidenten zijn opgeleverd; definities en gegevensmodel zijn vastgesteld. Het Datawarehouse is ingericht voor centrale rapportagedata waardoor we nu kunnen leren en ontwikkelen op basis van historie en ervaring. Ook hebben we door de kernregistratie personeel kunnen leren hoe we eenmalig opslaan en meervoudig gebruik technisch realiseren en borgen. Dit draagt bij aan betrouwbare informatie ontsluiten voor besluit- en beleidsvorming.

Zaakgericht werken

Aanbesteding afgerond en implementatie gerealiseerd; overgang naar beheer ronden we eind 2025 af. In het nieuwe zaakstelsel zijn extra functionaliteiten geïntegreerd, waardoor informatie inwinnen vanaf de bron eenvoudiger is. Dit verbetert onze werkprocessen, doorlooptijden en kwaliteit van de informatie.

Organisatieversterking I&A

Functioneel beheer is geprofessionaliseerd; het datateam is gepositioneerd en de Informatievoorziening is versterkt met een strategisch adviseur.

Koppeling beleidsplan 2024-2027 VRBN

IGW is géén inhoudelijk thema, maar een randvoorwaarde bij de uitvoering van het beleidsplan. Concretisering per uitgangspunt:

- **Slim samenwerken:** door één informatiehuis kunnen gemeenten en VRBN gezamenlijk informatie delen en risico's duiden. Dit versterkt onderlinge samenwerking en regie binnen het netwerk.
- **Veerkracht en wendbaarheid:** door actueel inzicht in risico's via incident- en geodata kan VRBN sneller en gericht handelen bij acute en sluimerende crises. Dit vergroot de operationele wendbaarheid van de organisatie.
- **Kennis en innovatie:** het gepositioneerde datateam maakt het mogelijk om op basis van feiten te leren, evalueren en verbeteren. Dit stimuleert continue verbetering van beleid en uitvoering.
- **Mens en werk in balans:** zaakgericht werken vermindert administratieve druk en versterkt digitale vaardigheden. Dit draagt bij aan een toekomstbestendige inzet van medewerkers in een steeds digitaalere werkveld.

Door de recente ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening binnen VRBN sluiten wij nu ook goed aan op landelijke ontwikkelingen en standaarden rondom informatievoorziening. Dit stelt ons in staat om proactief in te spelen op nationale beleidslijnen en innovaties, en versterkt onze positie als toekomstbestendige platformorganisatie.

Impact van IGW voor uw gemeente

Dankzij de versterking van de informatievoorziening handelt VRBN aantoonbaar slagvaardiger. We beschikken over actuele, eenduidige en herleidbare informatie over risico's en prestaties binnen onze regio. Gemeenten ervaren hierdoor directe meerwaarde voor de fysieke veiligheid. Informatie is actueel en betrouwbaar. Daarmee vervult VRBN steeds sterker haar rol als platformorganisatie die samenwerkt met gemeenten en andere partners aan de veerkracht en veiligheid van morgen.

Vervolg

Er zijn belangrijke stappen gezet in het versterken van onze informatievoorziening, maar dit is een doorlopend proces. De huidige resultaten vormen een solide basis. In de komende periode zetten wij in

op verdere professionalisering en doorontwikkeling van informatiegestuurd werken. Dit betekent dat wij blijven investeren in digitale vakbekwaamheid, het optimaliseren van governance en het benutten van centrale IV-voorzieningen binnen onze platformorganisatie. Door deze continue versterking creëren wij ruimte om nieuwe kansen te benutten en de organisatie – en onze informatievoorziening - toekomstbestendig te maken.

Ter informatie

Vergaderdatum 1 oktober 2025

Afdeling Bestuurs- & Managementadvisering (BMA)

Onderwerp

Regionale Raadsavond 8 oktober, thema maatschappelijke weerbaarheid

Kennisnemen van

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om kennis te nemen van het programma van de regionale raadsavond van 8 oktober 2025 in Oss. Tijdens deze bijeenkomst stelt de Veiligheidsregio Brabant-Noord het thema maatschappelijke weerbaarheid centraal.

Aanleiding

De raadsgriffiers van de 11 deelnemende gemeenten in Noordoost-Brabant organiseren tweemaal per jaar een regionale raadsavond. Doel is raads- en commissieleden gezamenlijk te informeren over actuele ontwikkelingen binnen regionale samenwerkingsverbanden en hierover in gesprek te gaan. De komende bijeenkomst vindt plaats op 8 oktober 2025 in Oss en is de laatste raadsavond van deze raadsperiode. In overleg met de griffiers is gekozen voor het thema maatschappelijke weerbaarheid, gezien de toenemende complexiteit en duur van crises, klimaatverandering en geopolitieke dreigingen.

Kernboodschap

De samenleving wordt in toenemende mate geconfronteerd met risico's zoals uitval van vitale voorzieningen, polarisatie en digitale beïnvloeding. De overheid kan deze uitdagingen niet volledig zelfstandig opvangen. Daarom is het noodzakelijk de maatschappelijke weerbaarheid te versterken. Dit vergt samenwerking tussen inwoners, organisaties en overheden, gericht op het vergroten van zelfredzaamheid, samenredzaamheid en veerkracht. Tijdens de regionale raadsavond gaan we met raadsleden in gesprek over wat dit betekent voor onze gemeenten en gemeenschappen, en hoe we gezamenlijk kunnen bijdragen aan een veerkrachtige regio.

Programma

18.00 – 19.00 uur: Diner

19.00 – 19.30 uur: Terug- en vooruitblik regionale samenwerking

Onder leiding van Richard Engelfriet wordt samen met de aanwezigen teruggekeken op de eerdere regionale raadsavonden en lokale initiatieven, zoals de focusgroepen in Boekel en de regiotafel in Meierijstad. Daarbij wordt ook verkend of het werken met een focusgroep en klankbordgroepen, zoals voor de RNOB is ingericht, mogelijk van meerwaarde kan zijn voor andere regelingen. Ook komt het concept van regiotafels aan bod als mogelijk alternatief. Dit kan ertoe leiden dat de Veiligheidsregio in de toekomst eveneens van deze werkwijze gebruik gaat maken.

19.30 – 20.30 uur: Veiligheidsregio Brabant-Noord – thema Weerbaarheid

- **Introductiefilm en interactieve vragen**
- **Interview met bestuurders**
- **Gesprek met raadsleden**

20.30 – 20.45 uur: Pauze

20.45 – 21.45 uur: Regionale Energiestrategie (RES)

Vanaf 21.45 uur: Gezamenlijke afsluiting en borrel

Consequenties

De raadsleden worden door deze bijeenkomst beter geïnformeerd en actief betrokken bij het thema maatschappelijke weerbaarheid. Voor de Veiligheidsregio betekent dit een versterking van de verbinding met gemeenten en raadsleden rondom dit thema.

Vervolg

Het Algemeen Bestuur ontvangt kort na de bijeenkomst een schriftelijke terugkoppeling van de raadsavond. Eventuele vervolgacties met betrekking tot het thema weerbaarheid worden vervolgens teruggebracht naar het Algemeen Bestuur.

Bijlagen

1. Uitnodiging Regionale Raadsavond

Memo

Aan : Algemeen Bestuur
Datum : 1 oktober 2025
Steller : C&R
Betreft : Weerbare Samenleving
Bijlagen : Concept, bestuurlijke afspraken weerbaarheid

Aanleiding

In navolging op uw instemming op 20 maart op de programma-opzet Weerbare Samenleving ontvangt u periodiek een update van de ontwikkelingen op dit onderwerp.

Een eerste update heeft u ontvangen voor de AB-vergadering van 3 juli.

Wij nemen u in deze memo mee in de ontwikkelingen vanaf 3 juli tot nu.

Landelijke en regionale ontwikkelingen

De voorbereiding op langdurige crises vraagt van alle partijen inzet. Naast veiligheidsregio's hebben gemeenten hier een belangrijke rol in. Gemeenten staan het dichtst bij de inwoner en zijn bij uitstek in staat om lokale netwerken, bewonersinitiatieven en publieke voorzieningen te mobiliseren in tijden van crisis.

Op dit moment zijn nog geen directe en structurele middelen beschikbaar gesteld aan individuele gemeenten voor het versterken van maatschappelijke weerbaarheid. Wel worden vanaf 2027 gelden beschikbaar gesteld met een voorinvestering in 2026 en 2025. Deze middelen worden vooralsnog ingezet op het ontwikkelen van noodsteunpunten en burgerhulpverlening, het versterken van veiligheidsregio's, het lanceren van een landelijke publiekscampagne en evaluatie en onderzoek. Het geld wordt verdeeld via de veiligheidsregio's, waarbij het uitgangspunt is dat besteding plaatsvindt op basis van gezamenlijke besluitvorming met de betrokken gemeenten.¹

Tegelijkertijd vraagt de actualiteit om een stevigere positionering van gemeenten in het versterken van maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht. Een mogelijke route hiervoor is via de verhoogde NAVO-norm voor defensie-uitgaven (5%). Naar verwachting kan circa 1,5% van deze middelen worden ingezet voor defensie gerelateerde onderdelen zoals kritieke infrastructuur, civiele paraatheid, maatschappelijke weerbaarheid en innovatie. De exacte invulling hiervan is echter nog onderwerp van overleg en besluitvorming in NAVO- en EU-verband en is mede afhankelijk van het beleid van het nieuwe kabinet dat aantreedt na de verkiezingen op 29 oktober 2025.²

¹ Zie voor een uitgebreide toelichting: CONCEPT Bestuurlijke afspraken versterking regionale en lokale weerbaarheid in het kader van crisisbeheersing – BOBZ 17-9-2025 (ook opgenomen in de bijlage)

² Bron: Handreiking weerbaarheid en veerkracht op lokaal niveau-VNG augustus 2025

• Noodsteunpunten

De landelijke werkgroep Noodsteunpunten, waar de Veiligheidsregio Brabant-Noord deel van uit heeft gemaakt, heeft voor de zomer een verkenning van de maatstaf voor noodsteunpunten opgeleverd. Eind augustus zijn de regio's door de Raad Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) gevraagd ieder minimaal 2 pilots uit te lopen voor noodsteunpunten in 2025 en 2026. De ervaringen worden landelijk opgehaald en leiden eind 2026 tot een advies voor een landelijk netwerk.

Financiering:

Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor de gefaseerde ontwikkeling van burgerhulpverlening en een landelijk netwerk van noodsteunpunten. Voor de pilotfase stelt het ministerie van JenV uit de middelen weerbaarheid landelijk via de BDuR uitkeringen aan de veiligheidsregio's:

- 4,5 miljoen euro in 2025
- 10 miljoen euro in 2026
- 35 miljoen euro in 2027 en 2028
- 36 miljoen euro in 2029
- 37 miljoen euro structureel vanaf 2030

De beschikbare middelen voor de pilotfase worden gelijkmatig verdeeld over de 25 veiligheidsregio's.

De beschikbare gelden voor 2025 en 2026 zullen worden aangewend om invulling te geven aan de landelijke opdracht voor pilots op de regionale en lokale noodsteunpunten. De Veiligheidsregio Brabant-Noord is momenteel bezig om samen met de gemeenten die zijn aangesloten op de regionale werkgroep lokale noodsteunpunten een inventarisatie op te stellen voor lokale noodsteunpunten. Dit, samen met de inventarisatie op regionale noodsteunpunten, leidt tot een voorstel voor het algemene bestuur.

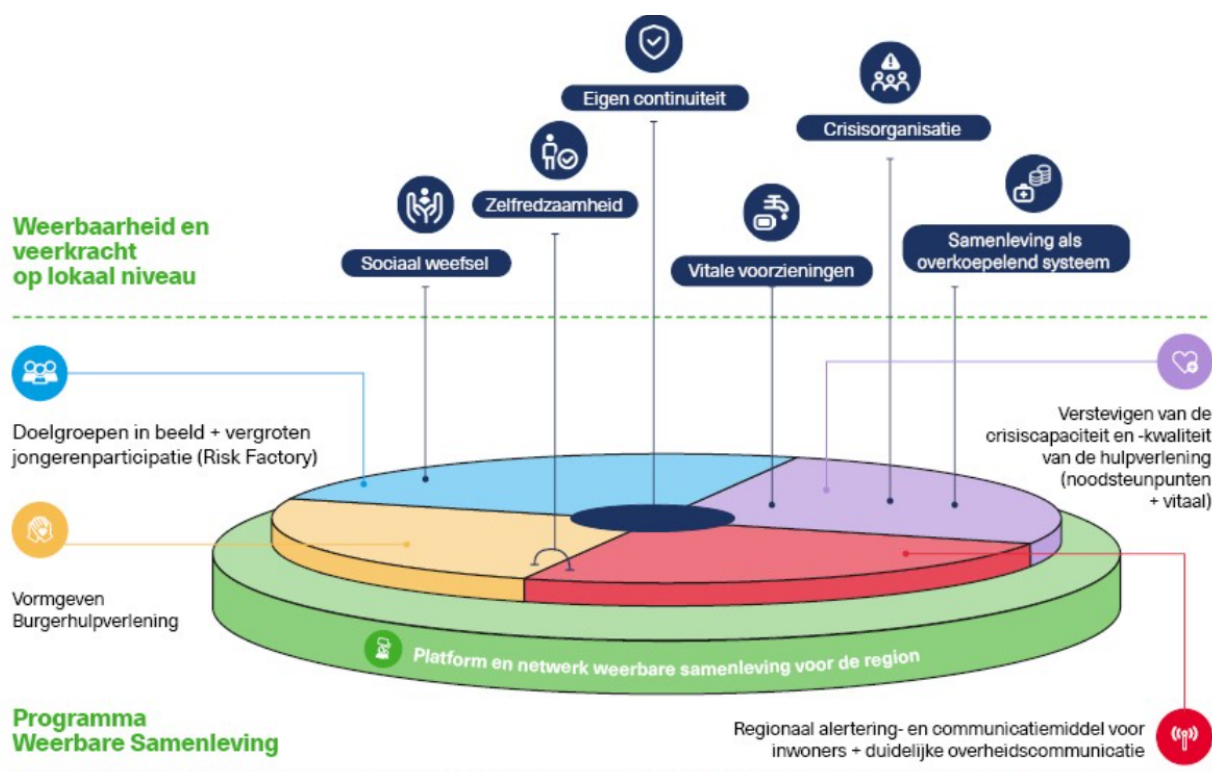
• Handreiking VNG voor lokale overheden

Maatschappelijke weerbaarheid en veerkracht



De VNG heeft eind augustus een handreiking uitgebracht voor lokale overheden. Hierin zijn 6 thema's genoemd gebaseerd op de voorbereiding bij langdurige verstoringen. Ieder thema beschrijft wat gemeenten kunnen doen om aan het basisniveau te voldoen en welke partners hierbij betrokken zijn. De onderwerpen die hierin genoemd zijn komen overeen met de onderwerpen van het regionale programma Weerbare Samenleving dat eerder dit jaar door het AB is vastgesteld. Het regionale programma van de Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft daarnaast nog 2 extra onderwerpen waarop wordt doorontwikkeld: Het ontwikkelen van een platform voor gemeenten en het formuleren van een eenduidige boodschap voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Figuur 1: thema's Weerbare Samenleving in de Handreiking VNG



Figuur 2: visuele weergave van de gedeelde thema's tussen de VNG-Handreiking en het regionale programma Weerbare Samenleving

• Landelijke publiekscampagne Denk Vooruit

Vanaf eind september gaat een landelijke publiekscampagne van start op het thema weerbaarheid om beter voorbereid te zijn op noodsituaties. Eind november zal een huis-aan-huis boekje verspreid worden onder inwoners. Gemeenten krijgen van het ministerie een communicatie-toolkit (format van communicatie-berichten) om ook lokaal op maat bij te kunnen dragen aan de campagne. Dit wordt ingeleid met een webinar, georganiseerd door de VNG in samenwerking met het Ministerie van J&V voor burgemeesters, wethouders, raadsleden en (communicatie) adviseurs van gemeenten en veiligheidsregio's.

De Veiligheidsregio Brabant Noord sluit op deze landelijke campagne aan. Daarnaast wordt samen met enkele andere veiligheidsregio's gewerkt aan een aanvullende campagne voor de veiligheidsregio's en hun gemeenten gericht op inwoners. Deze campagne is gericht op één gedragsdoel ('Vul de ontbrekende spullen van het noodpakket aan') en gebaseerd op gedragsonderzoek. Zo zal er in november 2025 een regionale campagne ontstaan die aansluit bij de landelijke campagne (NCTV), die gebaseerd is op concreet gedrag én toepasbaar is voor een veiligheidsregio en gemeenten. De focus hierbij zal, naast online middelen, voornamelijk liggen op offline middelen die regionaal en lokaal uitgerold kunnen worden.

Op 9 oktober organiseert de Veiligheidsregio Brabant-Noord een bijeenkomst voor alle gemeentelijke communicatieadviseurs waarin zij onder andere hierover worden geïnformeerd en wordt de samenwerking opgezocht over de uitrol van deze landelijke publiekscampagne en de regionale campagne.

- **Regionaal Platform Weerbare Samenleving**

Landelijk heeft dit thema grote aandacht. De uitvoering ligt zowel bij de veiligheidsregio's als de gemeenten. De veiligheidsregio is op verzoek van het bestuur (Bestuurdersbijeenkomst 22 januari) faciliterend als informatieknooppunt, regionaal coördinerend en lokaal ondersteunend naar behoefte.

- *Informatieknooppunt*

De veiligheidsregio voorziet gemeenten in de (landelijke en lokale) informatiedeling middels:

- Teamsomgeving voor gemeente-adviseurs met directe toegang tot bestuurlijke besluiten, voortgang programma, naslagwerk en lokale ervaringen;
- Regionale fysieke kennissessies op thema's Continuïteit van de Samenleving en Weerbare Samenleving (2 x per jaar);
- Periodieke overleggen met adviseurs communicatie, Integrale Veiligheid en AOV
- Periodieke memo's en berichtgevingen aan adviseurs en bestuur
- Eén op één gesprekken op thema weerbaarheid

De Veiligheidsregio levert waar gewenst gemeenten maatwerk en ondersteuning bij de interne beeldvorming en informatiedeling over dit onderwerp.

- *Presentatie-toolkit voor gemeenten en communicatieboodschap*

Momenteel wordt, in samenwerking met gemeenten, gewerkt aan een toolkit en formats van presentaties die gemeenten kunnen gebruiken om in gesprek te gaan met organisatie, bestuur en inwoners op het thema weerbaarheid en veerkracht. Hierin is ook een eenduidige communicatieboodschap voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties opgenomen. Beide zullen in oktober beschikbaar worden gesteld aan de gemeenten van de regio.

- **Regionaal Programma Weerbare Samenleving**

Het programmateam is sinds begin juli 3 keer samengekomen en werkt aan een definitie en stappenplan op de thema's dat het Algemene Bestuur in maart van dit jaar heeft geaccordeerd. De thema's in de Handreiking van de VNG worden hierin meegenomen. De uitwerkingen worden voorgelegd aan de Bestuurlijke Klankbordgroep, alvorens dit wordt gepresenteerd aan het AB. Voor de Bestuurlijke Klankbordgroep is een eerste overlegmoment gepland.

Geplande activiteiten Weerbare Samenleving

- Eind september start de landelijke Denk Vooruit-campagne. Op 5 oktober wordt hierover een introductie gegeven aan bestuurders en adviseurs in de vorm van een webinarvideo, opgesteld door de VNG in samenwerking met Ministerie J&V. Hierin wordt de inhoud en de planning van de landelijke campagne, die tot eind november doorloopt, toegelicht.
- 8 oktober: Regionale Raadsavond Raadzaal gemeentehuis Oss: In gesprek met de raadsleden over Weerbaarheid en Veerkracht
- 9 oktober: Workshops voor gemeentelijke communicatie-adviseurs over Weerbaarheid en Veerkracht, zie uitnodiging hieronder.

Is jouw inwoner weerbaar voor dé crisis?

Want, wat als nu in jouw gemeente de pleuris uitbreekt? Ligt er dan bij hen een noodpakket in huis? Of is het noodplan voor iedereen duidelijk?
Is er gedacht aan de kwetsbare mensen onder ons?

Wij willen hier samen met jullie over brainstormen, maar vooral samen aan de slag!

Speciaal hiervoor organiseren we een workshop en netwerkmoment.
Zo maken wij samen de gemeenten in Brabant-Noord veiliger.



Donderdag 9 oktober
2025



Inloop: 09:00
Bijeenkomst: 09:30 - 12:00
Optioneel lunch: tot 13:00



Kooikersweg 2,
's-Hertogenbosch



Aanmelden via: communicatie@vrbn.nl
Geef aan met hoeveel personen je aanwezig bent en of je met ons mee luncht. Alsof het je laatste is.



- Wat doen jullie al en hoe kunnen we jullie daarbij helpen?
- Aan de slag! Wat gaan we (nog meer) doen?
- Landelijke campagne Denk Vooruit en regionale invulling



Meer informatie? Laat het ons vooral weten!

Bas Sturkenboom: b.sturkenboom@vrbn.nl
Kiki Thielen: k.thielen@vrbn.nl
Imca van Dijk: i.van.dijk@vrbn.nl

BESTUURLIJKE AFSPRAKEN VERSTERKING REGIONALE EN LOKALE WEERBAARHEID IN HET KADER VAN CRISISBEHEERSING

Inleiding

In het regeerprogramma heeft het kabinet-Schoof aangekondigd steviger in te willen zetten op het versterken van de weerbaarheid van overheid, bedrijven en burgers bij o.a. rampen en crises. Het kabinet staat daarbij een maatschappij brede aanpak voor. Bij de Voorjaarsnota is daarom vanaf 2027 structureel een bedrag van 70 miljoen euro ter beschikking gesteld voor het versterken van de maatschappelijke weerbaarheid. De minister van Justitie en Veiligheid (verder: de Minister) heeft in aanvulling hierop respectievelijk 10 en 20 miljoen euro beschikbaar gesteld om ook in de jaren 2025 en 2026 bij te kunnen dragen aan diverse initiatieven.

De Minister van Justitie en Veiligheid, het Veiligheidsberaad en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, verder: Partijen, overwegen hierbij het volgende:

- Dat een weerbare maatschappij bijdraagt aan de bescherming van onze veiligheid, vrijheid, welvaart en waarden;
- Dat dit niet alleen geldt bij hybride aanvallen of een militair conflict maar ook bij andere crises of rampen, zoals grootschalige overstromingen, een pandemie of langdurige uitval van vitale processen;
- Dat een scenario van grootschalige en/of langdurige maatschappelijke ontwrichting onder andere vanwege grootschalige uitval van vitale infrastructuur steeds realistischer wordt door geopolitieke dreigingen, recente rampen en crises in binnen- en buitenland en de effecten van klimaatverandering;
- Dat de overheid een verantwoordelijkheid heeft om inwoners te beschermen en ondersteunen voor, tijdens en na een ramp of crisis;
- Dat hulpdiensten en lokale overheden bij grootschalige rampen en crises overvraagd zullen worden, waardoor hulp zich dan zal richten daar waar die het hardst nodig is;
- Dat in het licht van bovenstaande bij grootschalige rampen en crises een grotere mate van zelf- en samenredzaamheid gevraagd wordt van burgers, organisaties en gemeenschappen, en er daarom in de samenleving een breder gesprek plaatsvindt over risico's en dreigingen;
- Dat erkend wordt dat zelfredzaamheid niet voor iedereen vanzelfsprekend is en dat voor kwetsbare doelgroepen lokaal ondersteuning beschikbaar dient te zijn, en dat, bij langdurige uitval de behoefte aan diverse voorzieningen, waaronder informatie, snel zal toenemen voor grotere groepen burgers.

Een gezamenlijke aanpak¹

Het is van belang dat deze middelen maximaal ingezet worden om de weerbaarheid te vergroten. Daarvoor is het juist op regionaal en lokaal niveau van groot belang om de inwoners actief te informeren en te betrekken. Gelet op de opgave wordt uitgegaan van situaties met zeer grote maatschappelijke impact waarbij de overheid het niet alleen kan. Daarbij kunnen ook situaties optreden met schaarste en verdringingseffecten, bijvoorbeeld ten aanzien van beschikbare hulpverleningscapaciteit. De benodigde 'whole of society' aanpak, zoals benoemd door het kabinet, is daarom cruciaal.

Om de middelen effectief te besteden wordt als eerste ingezet op vier onderwerpen: het activeren van de samenleving met behulp van een landelijke publiekscampagne waarop regionaal en lokaal actief wordt aangesloten; het verder vorm, inhoud en uitvoering geven aan zogenoemde burgerhulpverlening (inzet vrijwilligers); het starten met het inrichten van zogenoemde

¹ Belangrijke definities: Burgerhulpverlening: hulp die door burgers, vaak getrainde vrijwilligers, wordt geboden in noodsituaties; Maatschappelijk middenveld: niet-gouvernementele en non-profitorganisaties die een bijdrage kunnen leveren aan de versterking van zelfredzaamheid en samenredzaamheid in tijden van rampen en crises; Lokale noodsteunpunten: fysieke locaties die zijn ingericht om informatie, hulp en ondersteuning te bieden aan de bevolking in geval van rampen en crises; Regionale coördinatiepunten: Fysieke locaties die deel uitmaken van de regionale crisisorganisatie en zorgen dat de lokale noodsteunpunten hun werk kunnen doen.

noodsteunpunten voor situaties van grootschalige uitval van bijvoorbeeld stroom en/of communicatiemogelijkheden; en ondersteuning van landelijke partners bij thema's die breed spelen en die het best landelijk aangevlogen kunnen worden, waarbij de focus vooral gericht is op het maatschappelijk middenveld. Deze vier onderwerpen zijn nauw verbonden en zorgen tezamen voor een belangrijke basis.

Inmiddels worden in navolging van landelijke bestuursopdrachten van het Veiligheidsberaad en van de VNG in steeds meer veiligheidsregio's en gemeenten projecten ingericht gericht op weerbaarheid. Hierbij ontstaat in de praktijk een nauwe samenwerking tussen gemeenten en veiligheidsregio's in gezamenlijke projecten en trajecten. Die samenwerking tussen gemeenten en veiligheidsregio's is cruciaal, aangezien lokaal een belangrijke rol is weggelegd voor gemeenten in aansluiting op hun taken in het kader van bevolkingszorg, terwijl de veiligheidsregio's de noodzakelijke coördinatie en structuren verzorgen, waaronder de aansluiting op de crisisstructuur. Hiermee wordt de regionale slagkracht en het organisatievermogen gecombineerd met de benodigde lokale kennis en maatschappelijke en sociale structuren.

De inzet op de hierboven geprioriteerde onderwerpen past bij deze ontwikkeling en geeft de mogelijkheid tot het zetten van een aantal eerste relevante stappen om de weerbaarheid van overheid, bedrijven en burgers te versterken. De weerbaarheidsopgave is groot en breed, en aanvullende stappen zullen nodig is. Rijk, veiligheidsregio's en gemeenten blijven hierin samen optrekken waarbij richting de toekomst telkens in gezamenlijkheid zal moeten worden gezien welk ambitieniveau noodzakelijk, passend en haalbaar is.

DEEL 1: DE BESTUURLIJKE AFSPRAKEN

De volgende bestuurlijke afspraken worden gemaakt:

Ten aanzien van de Noodsteunpunten en Burgerhulpverlening:

Algemeen

1. De Minister, het Veiligheidsberaad en de VNG zetten zich gezamenlijk in voor het stapsgewijs ontwikkelen van een landelijk netwerk aan noodsteunpunten. Veiligheidsregio's en gemeenten geven hier regionaal en lokaal invulling aan.
2. De Minister stelt de volgende bedragen ter beschikking aan de Veiligheidsregio's:
 - a. 4,5 miljoen euro in 2025
 - b. 10 miljoen euro in 2026
 - c. 35 miljoen euro in 2027 en 2028
 - d. 36 miljoen euro in 2029
 - e. 37 miljoen euro structureel vanaf 2030
3. De middelen zullen worden toegekend aan de veiligheidsregio's. De veiligheidsregio's maken in hun algemeen bestuur afspraken met de inliggende gemeenten over de financiering van de gemeentelijke inzet in het kader van de noodsteunpunten.
4. De bijdragen voor 2025, 2026 en 2027 zal de Minister door middel van een incidentele bijdrage toekennen op grond van artikel 8.3 Besluit Veiligheidsregio's. Deze bijdragen zullen voor 2025 en 2026 evenredig worden verdeeld over de betreffende regio's. Uiterlijk 1 oktober 2026 zullen het ministerie van JenV en het Veiligheidsberaad afspraken maken over de verdeling van de financiële middelen voor 2027 over de veiligheidsregio's.
5. Vanaf 2028 zal de bijdrage als bepaald in het tweede lid als structurele reeks worden toegevoegd aan de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Partijen bepalen vóór 1 juli 2027 welk verdeelsysteem daarbij van toepassing zal zijn. De middelen van 2028 en verder worden in dat geval voor het eerst in de BDuR Decemberbrief van 2027 aan de veiligheidsregio's toegekend.
6. Indien voor toevoeging van de structurele reeks aan de BDuR in 2028 een aanpassing van wet- en regelgeving noodzakelijk is, kan de Minister de bijdrage voor 2028 en eventueel volgende jaren nog toekennen als incidentele bijdrage op grond van artikel 8.3 Besluit veiligheidsregio's tot het moment dat de wijziging van de regelgeving in werking treedt. Daarbij wordt in beginsel het verdeelsysteem zoals uiterlijk 1 juli 2027 wordt afgesproken, gehanteerd.

7. Veiligheidsregio's en gemeenten zeggen toe een gedeelte van de beschikbaar gestelde middelen aan te zullen wenden voor de versterking van maatschappelijke initiatieven in het kader van burgerhulpverlening mede in relatie tot de noodsteunpunten. De nadere invulling en besluitvorming hierover betreffen een gezamenlijke verantwoordelijkheid van veiligheidsregio's en gemeenten.

Proces: pilotfase, evaluatie, advies voor vervolgaanpak

8. De Minister verstrekt in 2025 een bijdrage voor de landelijke projectorganisatie pilots 2025, 2026 en 2027 van in totaal 0,5 miljoen euro aan het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid.
9. Veiligheidsregio's zullen de middelen voor 2025 en 2026 benutten voor pilots die zowel regionale coördinatiepunten als lokale noodsteunpunten omvatten.
10. Elke veiligheidsregio zal in samenwerking met inliggende gemeenten een pilot uitvoeren voor één of meerdere lokale noodsteunpunten met bijbehorende coördinatiepunt(en), en een actieve bijdrage leveren aan het landelijke project door het beantwoorden van de onderzoeksvragen vanuit de landelijke projectorganisatie ten behoeve van de tussentijdse evaluatie en eindevaluatie.
11. De landelijke projectorganisatie draagt zorg voor een landelijke evaluatie van de pilotfase, en een advies tot inrichting van een landelijk netwerk van noodsteunpunten. Dit advies beschrijft in ieder geval het minimale ambitieniveau en de basisfunctionaliteiten van noodsteunpunten passend binnen de landelijk financiële budget, en zal vóór 1 juli 2027 ter besluitvorming worden voorgelegd aan de Minister, de VNG en het Veiligheidsberaad. Vóór 1 augustus 2027 nemen het Veiligheidsberaad, VNG en Minister gezamenlijk, mede op basis van het advies, een besluit over de stapsgewijze ontwikkeling van het landelijk netwerk noodsteunpunten.

Verantwoording

12. Elke veiligheidsregio levert vanaf 2028 jaarlijks voor 1 maart een inhoudelijke verantwoording aan bij JenV op basis van geleverde prestaties in het voorgaande jaar, waarbij in ieder geval ingegaan wordt op de volgende vragen:
 - a. hoeveel noodsteunpunten heeft de regio ingericht?;
 - b. welke activiteiten zijn ondernomen ten aanzien van versterking van maatschappelijke initiatieven in het kader van burgerhulpverlening mede in relatie tot de noodsteunpunten en wat zijn daar de resultaten van?;
 - c. hoe verloopt de samenwerking tussen de veiligheidsregio en de inliggende gemeenten bij de vorming van het netwerk van noodsteunpunten?
 - d. op welke wijze wordt de bevolking geïnformeerd over de noodsteunpunten?

Veiligheidsregio's kunnen ervoor kiezen deze informatie per veiligheidsregio of gezamenlijk bij JenV aan te leveren.

13. Elke veiligheidsregio levert vanaf het moment dat de toekenning via de BDuR plaatsvindt zoals gebruikelijk is jaarlijks volgens de reguliere Single information, Audit Single (SISA)-verantwoordingsmethodiek financiële informatie aan over de in het voorgaande jaar gedane financiële uitgaven aan de in artikel 3 beschreven activiteiten. Hiervoor wordt een extra indicator toegevoegd aan de verantwoordingsinformatie. De vragen onder de voorgaande bepaling, maken geen onderdeel uit van de SISA-verantwoording.
14. De Minister behoudt zich het recht voor om vanaf 1 januari 2028 met betrekking tot het landelijk netwerk noodsteunpunten op grond van artikel 37 Wet veiligheidsregio's (Wvr) landelijke doelstellingen af te kondigen. Op grond van artikel 38 zal de Minister hierover overleg voeren met het Veiligheidsberaad.

Ten aanzien van de Versterking veiligheidsregio's t.b.v. lokale/regionale weerbaarheid:

1. Veiligheidsregio's zetten zich in voor versterking en intensivering van regionale weerbaarheid in het kader van de crisisbeheersing. In dat kader zijn de veiligheidsregio's bijvoorbeeld op grond van artikel art. 46, tweede lid, Wet veiligheidsregio's, verantwoordelijk voor de risicocommunicatie in hun regio's en daarmee voor de publiekscampagnes in hun regio's.
2. De Minister stelt een financiële bijdrage ter beschikking om te borgen dat zij zowel deze taken als al hun kerntaken goed kunnen blijven uitvoeren. De Minister stelt hiervoor de volgende bedragen ter beschikking aan de Veiligheidsregio's:
 - a. 8 miljoen euro in 2026

- b. 25 miljoen euro structureel vanaf 2027
- 3. De middelen zullen worden toegevoegd aan de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) en worden verdeeld volgens het verdeelsysteem zoals beschreven in bijlage 2 bij het Besluit Veiligheidsregio's.
- 4. Inzet en besteding van de betreffende middelen door de veiligheidsregio's vindt plaats via de wettelijk voorgeschreven begrotings- en verantwoordingssystematiek van de veiligheidsregio's, waar de Rijksbijdrage onderdeel van is.

Ten aanzien van publiekscommunicatie:

- 1. Met het oog op het versterken van zelf- en samenredzaamheid en bewustwording over dreigingen bij langdurige uitval van voorzieningen, wordt door de rijksoverheid extra geïnvesteerd in risicocommunicatie. De NCTV start in 2025 met een meerjarige publiekscampagne (waaronder een huis-aan-huis publicatie) in samenwerking met departementen, veiligheidsregio's, gemeenten, private partijen, kennisinstellingen en maatschappelijke partners voor optimaal bereik en activatie. De campagne wordt opgebouwd in meerdere fasen en er wordt rekening gehouden met de diversiteit aan doelgroepen binnen de hele samenleving.
- 2. De Minister stelt de volgende financiële middelen ter beschikking aan de NCTV in het kader van publiekscommunicatie:²
 - a. 5 miljoen euro in 2025
 - b. 5 miljoen euro in 2027 en 2028
 - c. 3,5 miljoen euro in 2029
 - d. 2 miljoen euro structureel vanaf 2030

Ten aanzien van de versterking van het maatschappelijk middenveld:

- 1. Op nationaal niveau wordt budget gereserveerd voor ondersteuning van landelijke initiatieven uit het maatschappelijk middenveld die bijdragen aan de versterking van de lokale en regionale weerbaarheid.
- 2. JenV reserveert hiervoor de volgende financiële middelen op de eigen begroting:
 - a. 1,5 miljoen euro in 2026
 - b. 4 miljoen euro in 2027 en 2028
 - c. 4,5 miljoen euro in 2029
 - d. 5 miljoen euro structureel vanaf 2030
- 3. De financiering van het Landelijk platform weerbaarheid (WeerbaarheidNL.nl) dat met incidentele bijdrage vanuit JenV is opgestart, wordt met de middelen als bedoeld in het tweede lid structureel geborgd. De Minister levert hiervoor een structurele bijdrage van xxx euro.
- 4. JenV treedt in overleg met veiligheidsregio's en VNG over de toewijzing van middelen aan landelijke initiatieven uit het maatschappelijk middenveld.

Ten aanzien van kennis, onderzoek en evaluatie:

- 1. Met de beschikbaar gestelde middelen, wordt een impuls gegeven aan de versterking van regionale en lokale maatschappelijke weerbaarheid. Om lokale, regionale en landelijke initiatieven beter op elkaar af te kunnen stemmen, is onder meer nauwe betrokkenheid en een goede informatiepositie van het Rijk onontbeerlijk. Om effectief te zijn moet beleid bovendien goed aansluiten bij de leefwereld, de mogelijkheden en het (te verwachten) gedrag van de specifieke doelgroep waarop dat beleid betrekking geeft. JenV investeert daarom in haar coördinerende rol en versterkt de (eigen) kennispositie, bijvoorbeeld door middel van evaluaties en onderzoek. Daarmee levert JenV een directe bijdrage aan kennisopbouw en kennisdeling.
- 2. De Minister reserveert hiertoe op de eigen begroting de volgende financiële middelen:
 - a. 500.000 euro in 2026
 - b. 1 miljoen euro structureel vanaf 2027

² Anders dan de reeks in artikel 5, tweede lid doet vermoeden, is ook voorzien in budget voor 2026. Daarvoor zal de NCTV een kasschuif toepassen en middelen vanuit het structurele budget vanaf 2027 naar voren halen. Daardoor hoeft in 2026 geen beroep te worden gedaan op een deel van de door de minister toegezegde 20 miljoen euro.

3. De Minister draagt in overleg met Veiligheidsberaad en VNG zorg voor opname van voorstellen voor onderzoek voor de versterking van de regionale en lokale weerbaarheid in de strategische onderzoeksagenda crisisbeheersing.

DEEL 2: DE GOVERNANCE EN RANDVOORWAARDEN

Monitoring bestuurlijke afspraken

Partijen bespreken tenminste eenmaal per jaar de voortgang van de afspraken op bestuurlijk niveau. Partijen kunnen elkaar aanspreken op het nakomen van afspraken of knelpunten die moeten worden opgelost. Als bij de uitwerking verschil van inzicht ontstaat, kan dit onderwerp van gesprek zijn in dit het bestuurlijk overleg. Elke partij kan de andere partijen schriftelijk verzoeken de bestuurlijke afspraken te wijzigen. De wijziging behoeft de schriftelijke instemming van alle partijen.

Besteding, informatieverstrekking en terugvordering

1. Gemeenten en veiligheidsregio's verstrekken de Minister op diens verzoek alle informatie die voor de evaluatie van deze bestuurlijke afspraken en het daarin bepaalde noodzakelijk is.
2. De Minister ziet erop toe dat de administratieve lasten van de rapportage- en informatieverstrekking voor de veiligheidsregio's tot een minimum worden beperkt.
3. In lijn met de huidige financieringssystematiek van de BDuR worden bijdragen in het kader daarvan niet in de vorm van een voorschot versterkt en worden deze niet teruggevorderd bij gebrek aan bestedingen.
4. Artikelen 8.1 , 8.4, en 8.5 van het Besluit Veiligheidsregio's zijn overeenkomstig van toepassing op de bijdragen aan de Veiligheidsregio's als beschreven in deze afspraken.

Evaluatie

De Minister laat in overleg met het Veiligheidsberaad en de VNG binnen vijf jaar na ondertekening een evaluatie uitvoeren naar de werking van de bestuurlijke afspraken en de hierin beschreven activiteiten en resultaten.

BIJLAGEN

De volgende bij deze afspraken behorende bijlagen maken er integraal onderdeel uit:

1. Opdracht pilots noodsteunpunten (2025)

Bestuursvoorstel

Vergaderdatum 1 oktober 2025

Afdeling Brandweer

Onderwerp

Beleidsambities brandweer 2025-2027

Voorgesteld besluit

Het Algemeen Bestuur wordt voorgesteld om:

1. De beleidsambities Brandweer 2025-2027 vast te stellen.

Aanleiding

In 2023 is het VRBN beleidsplan 2024-2027 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Daarbij is op strategisch niveau een aantal ambities bepaald. De brandweer (sectoren Brandweezorg én Risicobeheersing) ervaart, naast operationaliseren van de strategische ambities, een urgentie om ook op tactisch/operationeel niveau ambities vast te leggen. Dat helpt te voorkomen dat de waan van de dag en de waan van het proces regeren.

De afgelopen periode heeft de brandweer gewerkt aan ambitiebepaling: Samen met het bestuur tijdens de bestuursdag in januari van dit jaar en tijdens de vergaderingen van het AB afgelopen maart en juli is verkend hoe de brandweer van de toekomst er uit zou kunnen zien. Laatstelijk is met name gesproken over de oriëntatie op taakverbreding.

Naar aanleiding van de laatste behandeling in het AB zijn nog diverse gesprekken gehouden. Op basis van de input vanuit ambtelijke en bestuurlijke zijde is de notitie aangescherpt op punten. Zo hebben we het accent gelegd op meer adaptieve brandweezorg in plaats van taakverbreding. Een aantal voorbeelden is verwijderd. De bestuurlijke uitgangspunten zijn aangepast en gesynchroniseerd met de opbrengsten uit het AB van maart 2025.

Doel

Een gezamenlijk beeld van de toekomst van de brandweer waaruit de opgaves voor de komende periode blijken. Het biedt een basis om op gestructureerde wijze te werken aan een toekomstbestendige brandweer.

Argumenten

De toekomstvisie biedt houvast

Eerder constateerden we dat de waan van de dag en de waan van het proces soms best wel op de loer liggen. Een gezamenlijk beeld van de toekomst en de beweging erheen biedt houvast en helpt bij het aanbrengen van focus.

Deze focus wordt geborgd in de Planning & Control-cyclus, waarbij op gestructureerde wijze (bij)gestuurd kan worden op realisatie van ambities.

Reikwijdte adaptieve brandweer

Beoogd is een meer wendbare brandweer die in staat is mee te bewegen met de maatschappelijke behoefte. De kern van de in juli gemaakte opmerkingen: Weeg probleem en toegevoegde waarde tegen elkaar af en ga uit van een weerbare samenleving.

Deze toekomstvisie straalt passie, ambitie en doe-kracht uit, maar geeft wat meer woorden aan de verwachting van de weerbare samenleving en de toegevoegde waarde van de brandweer. We willen de brandweer niet belasten als duizend-dingen-doekje; Binnen het kader van maatschappelijke weerbaarheid verwachten wij een eigen verantwoordelijkheid van burgers en bedrijven.

Bestuurlijk wordt bepaald welke mate van risico's acceptabel is en op welke risico's de brandweer zich richt (voorkomen, beperken en/of bestrijden). We hoeven niet per definitie in te gaan op alles wat er door de samenleving van ons wordt gevraagd.

Flexibiliteit in houding, inzet en organisatie is essentieel, net als het bewust en strategisch vormgeven van de adaptieve brandweer. Transparant over prestaties en binnen de bestuurlijke uitgangspunten, schoenmaker blijf bij de leest, maar die leest mag anders worden. Zo blijft de brandweer relevant, zichtbaar en stevig verbonden met de samenleving, nu en in de toekomst.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Oog houden voor dynamiek en niet rigide worden

De omgeving waarin de brandweer opereert is niet altijd maakbaar. Het hebben van een kompas biedt houvast, maar zou kunnen doorslaan in rigiditeit. Er is dynamiek en periodiek wordt stilgestaan bij de wijze waarop de brandweer zich verhoudt tot deze dynamiek.

Het werk wat de brandweer doet is ook niet altijd zichtbaar. Denk aan preventie en preparatie. De positieve outcome van deze werkzaamheden hiervan uit zich in minder of kleinere incidenten.

1.2. Het is nooit volledig en af

Hoewel er grote zorgvuldigheid is betracht bij het vormgeven van de visie, bestaat de kans dat we niet volledig zijn. De brandweerorganisatie en haar omgeving zijn dynamisch. Volledig zijn in planvorming is wenselijk en tegelijkertijd niet haalbaar. Op gezette tijden zal de balans opgemaakt moeten worden om te bezien, gekoppeld aan P&C-cyclus, of we het goede nog goed doen en te voorkomen dat we in de waan van het proces komen.

Financiën

Met de bestuurlijke vaststelling van het Beleidsplan 2024-2027 is tevens een financieel kader geboden voor de uitwerking ervan. Om in de toekomst financiële ruimte te kunnen creëren, zal vooral goed beleid gevoerd moeten worden: Bij eventuele nieuwe taken worden oude taken heroverwogen.

Uitvoering en evaluatie

Er is een uitvoeringsagenda (hoofdpijnen) opgenomen in het document. Deze wordt ambtelijk nog verder uitgewerkt. Daaruit blijken concreet doel, resultaten, eigenaar en tijdlijn en bieden daarmee de basis om de P&C-cyclus vorm te geven.

Bijlagen

1. Brandweer 2025-2027
2. Infographic

Brandweer 2025 – 2027

COLOFON

Uitgave en redactie

Veiligheidsregio Brabant-Noord en Brandweer Brabant-Noord, oktober 2025

Status

DEFINITIEF – oktober 2025

In Veiligheidsregio Brabant-Noord wonen, werken en recreëren ruim 670.000 inwoners in 11 gemeenten. Binnen de Veiligheidsregio werken brandweer, GHOR, politie, meldkamer en gemeenten samen op het gebied van brandweertzorg, crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen & rampen en rampenbestrijding.

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Veranderende omgeving	3
Doel document	3
Onze missie en visie	4
Onze kernwaarden	4
Bestuurlijke uitgangspunten	6
Brandweer Brabant-Noord in een dynamische omgeving	7
Slim Samenwerken	7
Veerkracht en Wendbaarheid	9
Kennis en Innovatie	10
Mens en Werk in Balans	12

Inleiding

Aanleiding

In dit document is een beeld van de toekomst van de brandweer opgesteld waaruit de opgaves voor de komende periode blijken. Het biedt een basis om op gestructureerde wijze te werken aan een toekomstbestendige brandweer.

In 2023 is het VRBN beleidsplan 2024-2027 vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Daarbij is op strategisch niveau een aantal ambities bepaald. De brandweer (sectoren Brandweezorg én Risicobeheersing) ervaart, naast operationaliseren van de strategische ambities, een urgentie om ook op tactisch/operationeel niveau ambities en kaders vast te leggen.

De landelijke ontwikkelingen vanuit de grote werken en de landelijke samenwerkingsagenda geven voeding aan onze ontwikkelingen. Dit betrekken we bij het vormgeven van onze regionale ambities. De afgelopen periode heeft de brandweer gewerkt aan ambitiebepaling. Samen met het bestuur tijdens de bestuursdag in januari van dit jaar en de AB bijeenkomsten van afgelopen maart en juli is de ontwikkelrichting van de brandweer verkend. Die inbreng hebben we verwerkt in het voorliggend document.

Veranderende omgeving

Onze maatschappij en onze omgeving is continue in verandering. Maatschappelijke ontwikkelingen en technologische ontwikkelingen volgen elkaar snel op en beïnvloeden daarmee de toekomst van de brandweer. Het is van belang dat we als brandweer voldoende in staat zijn om daar waar nodig mee te kunnen bewegen met de maatschappelijke en technologische ontwikkelingen.

Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) heeft een toekomstverkenning uitgevoerd, waarmee zij een schets hebben gemaakt van de Nederlandse samenleving in 2030 en de vraagstukken waar de brandweer als organisatie voor komt te staan¹. De ambities die in het beleidsplan 2024-2027 van VRBN zijn gesteld, sluiten aan bij de ontwikkelingen uit de toekomstverkenning. Voor de komende jaren zien we een aantal ontwikkelingen vanuit de omgeving op ons af komen die van belang zijn voor het functioneren van de brandweer:

1. **Veranderende samenleving:** technologische middelen als basisbehoefte, toename van triple helix samenwerking², groeiende maatschappelijke verontwaardiging, groter beroep op een voorbeeldfunctie van overheden, krappe arbeidsmarkt.
2. **Veranderend risicobeeld:** meer verminderd-zelfredzamen, versterken maatschappelijke weerbaarheid, steeds dichtere en complexere bebouwde omgeving, toepassing nieuwe (bouw)materialen, vergunningsvrij toepassen van verduurzaming, andere incidenten door nieuwe technologieën en veranderend klimaat, groeiend risico op extreem geweld en terrorisme en de gevolgen daarvan voor continuïteit van vitale processen andere en nog ongekende maatschappelijke crises.
3. **Veranderende mogelijkheden voor de brandweer:** Meer aan de voorkant van een initiatief betrokken worden, verruiming wettelijke (advies)taken, risicogericht adviseren en toezicht, belevingsleren, nieuwe technologieën beschikbaar, afnemend potentieel aan brandweermensen, nieuwe organisatie- en operatieconcepten.
4. **Veranderende wet- en regelgeving:** Omgevingswet, Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, aanpassing arbeidsvoorwaarden en evaluatie Wet veiligheidsregio's.
5. **Veranderende technologie:** Kunstmatige intelligentie (AI) biedt nieuwe kansen voor fysieke veiligheid, zoals het sneller herkennen van risico's en efficiënter inzetten van hulpdiensten. Tegelijkertijd brengt het ook risico's met zich mee, zoals continuïteitsproblemen van zowel de eigen organisatie als de maatschappij. Een zorgvuldige en verantwoorde inzet is daarom cruciaal.

De genoemde veranderingen vragen om aanpassingsvermogen van de brandweer. Als brandweer moeten we mee ontwikkelen, vanuit onze positie als sterk merk en het sympathieke gezicht van de overheid.

Verandering is aan de orde van de dag en bovendien volgen veranderingen zich in een hoog tempo op. Om die veranderingen goed te kunnen volgen, moeten we in staat zijn flexibel mee te bewegen. Organiseren doen we daarom zo flexibel mogelijk. Hierdoor houden we aansluiting met onze omgeving.

¹ [NIPV Toekomstverkenning Brandweer 2022-2030](#)

² De (al dan niet tijdelijke) samenwerking tussen onderwijs, overheid en bedrijfsleven als het gaat om innoveren.

Doel document

Dit document heeft tot doel op eenvoudige en heldere wijze op strategisch/tactisch-niveau weer te geven wat de ambitie van Brandweer Brabant-Noord is en via welk organisatie- en sturingsconcept deze ambitie wordt waargemaakt. Tevens wordt aangegeven op basis van welke kaders en uitgangspunten gewerkt wordt. Onder de ambities uit het beleidsplan “slim samenwerken”, “veerkracht en wendbaarheid”, “kennis en innovatie” en “mens en werk in balans” komen brandweer specifieke onderwerpen en voor de brandweer beheersorganisatie relevante zaken aan bod. Denk hierbij aan risicogericht werken, paraatheid, vakmanschap, structureel in samenhang werken, wederzijds data uitwisselen en goed werkgeverschap. Het document wordt vervolgens gebruikt als basis om te operationaliseren in de dagelijkse praktijk.

De doelstellingen en resultaten uit dit document zijn in een separate uitvoeringsagenda verder geconcretiseerd en geven zo meer inzicht in hoe we de gestelde resultaten en doelstellingen willen bereiken. De uitvoeringsagenda biedt waardevolle input voor het opstellen van jaarplannen en het plannen van activiteiten en zorgt ervoor dat we gerichte acties ondernemen en de voortgang effectief monitoren. Dit proces leidt ertoe dat onze strategische doelen worden vertaald naar praktische stappen, waardoor we beter voorbereid zijn om uitdagingen aan te pakken en successen te behalen.

Onze missie en visie

Onze missie ‘Samenwerken aan veiligheid’

Als Veiligheidsregio Brabant-Noord werken wij met elkaar aan een veilige Brabantse leefomgeving. Wij leren met en van bedrijven, burgers, gemeenten en onze partners over belangrijke veiligheidsthema's, nu en in de toekomst.

Onze visie

Elke dag werken wij op een professionele en bevlogen manier mee aan een duurzaam veiliger Brabant. We beschikken over waardevolle informatie, kennis en ervaring op het gebied van veiligheid. Door deze unieke expertise te bundelen en te delen, werken we samen aan het succesvol voorkomen, voorbereiden, bestrijden en leren van crises en incidenten. We brengen (toekomstige) veiligheidsthema's en -risico's in kaart. En verbinden hierbij verschillende partners. Samenwerken vinden wij vanzelfsprekend. We zijn sterk lokaal verankerd. Met elkaar voeren we ons vak met passie, trots en plezier uit.

Onze kernwaarden

Met onze kernwaarden betrokken, betrouwbaar, deskundig en paraat dragen we samen bij aan onze gezamenlijke ambitie: samenwerken aan veiligheid. We stellen daarbij hoge eisen aan onze medewerkers als het gaat om flexibiliteit, omgevingsbewustzijn en samenwerkingsvermogen.

Betekenis geven aan deze kernwaarden is randvoorwaardelijk om succesvol invulling te geven aan de missie. Vanuit leiderschap wordt op dagelijkse basis nader betekenis en sturing gegeven aan deze kernwaarden, onder andere door dubbelzinnigheid te reduceren. De identiteit en organisatiekenmerken die maken dat het fijn werken is binnen onze brandweerorganisatie.

➤ *In verbinding met onze omgeving*

We zijn als brandweer één van de krachtige merken van Veiligheidsregio Brabant-Noord. We zijn stevig lokaal verankerd en herkenbaar aanwezig. De maatschappij weet wat zij van ons mogen verwachten — en wij maken dat waar.

➤ *We staan 24/7 paraat*

4 Samenwerken aan veiligheid.

We zijn een volcontinu georganiseerde dienst, wat betekent dat we 24/7 paraat staan om snel en effectief te reageren op noodsituaties. Vanuit vrijwilligheid, ploegendiensten en een goed georganiseerde meldkamer zijn we dag en nacht inzetbaar. Daarbij vormen onze brandweervrijwilligers een onmisbare schakel; dankzij hun inzet kunnen we ook lokaal snel en adequaat optreden.

➤ *Vrijwilligheid is de basis: vitaliteit, betrokkenheid en eigenaarschap*

Vrijwilligheid vormt het fundament van onze organisatie. We hechten veel waarde aan de motivatie, betrokkenheid en inzet van onze mensen. Samen zorgen we voor een veilige leefomgeving en kwalitatieve brandweezorg, binnen een platte organisatie met korte lijnen. Iedereen krijgt de ruimte om eigenaarschap te tonen en verantwoordelijkheid te nemen, gebaseerd op vertrouwen en taakvolwassenheid. In onze besluitvorming is er aandacht voor de gevoelens en emoties van medewerkers – we beseffen dat de meest efficiënte oplossing niet altijd de meest passende is.

➤ *Gebruik maken van bewezen oplossingen*

We gaan effectief en efficiënt met onze capaciteit om. We volgen daarom ontwikkelingen in onze omgeving, analyseren de uitkomsten en adopteren waar mogelijk de opgedane kennis. Hiermee creëren we ruimte om onze schaarse capaciteit op de plekken in te zetten daar waar we het verschil kunnen maken. Het is belangrijk te erkennen dat we niet alle uitdagingen binnen onze eigen organisatie hoeven op te lossen; we kunnen ook samenwerken met partners. Innovatie omvat niet alleen de ontwikkeling van nieuwe technologieën en apparatuur, maar ook het verbeteren van werkwijzen en het richten op diverse doelgroepen. Daarbij richten we ons bewust op het voorbereiden op de incidenten van 'morgen' en niet die van 'gisteren'.

➤ *Gelijkwaardigheid in de uitvoering van het werk*

Iedere burger heeft recht op gelijkwaardige brandweezorg en iedere samenwerkingspartner ontvangt gelijkwaardige adviezen op maat. Ongeacht bij welke post de pager afgaat of aan welke partner het advies wordt gegeven: het resultaat is consistent, betrouwbaar en van dezelfde kwaliteit.

➤ *Oog voor integraliteit en kwaliteit*

We denken verder dan ons eigen taakveld en stemmen af met interne en externe partners om zo compleet mogelijk werk af te leveren. Als brandweer zijn we een flexibele en oplossingsgerichte adviespartner en streven ernaar om een houding van 'ja, mits' en 'lenigheid' uit te stralen, binnen de kaders van veiligheid, verlengd lokaal bestuur en haalbaarheid. We kijken verder dan de wet- en regelgeving en brengen een restrisico met bijbehorende gevolgen en handelingsperspectief in beeld. Dit stelt ons in staat om partners in onze regio te voorzien van integrale adviezen en zo goed mogelijk te ondersteunen bij nieuwe uitdagingen, ongeacht de schakel uit de veiligheidsketen. Zo dragen we maximaal bij aan het maatschappelijk rendement.

Bestuurlijke uitgangspunten

Brandweer Brabant-Noord werkt adaptief op basis van focus, prioritering en realistische doelstellingen. Daarbij is het belangrijk dat er een gedegen brandweerorganisatie staat die de bestuurlijke uitgangspunten kan waarmaken in de komende jaren.

De brandweer zorgt ervoor dat ze als deskundige hulpdienst in staat blijft om te blijven doen wat de samenleving het meest waardeert en op vertrouwt: Het voorkomen, beperken en oplossen van incidenten is onze belangrijkste kerntaak. De Brandweer draagt bij daar waar de toegevoegde waarde op veiligheid het grootste is, we werken dus risicogericht. De vraag wat deze inzet oplevert en welk probleem het oplost staat hierbij steeds centraal. Hiermee bereiken we dat de brandweer niet gebruikt wordt als een 1000-dingendoekje; Binnen het kader van maatschappelijke weerbaarheid verwachten wij een eigen verantwoordelijkheid. Bestuurlijk wordt bepaald welke mate van risico's acceptabel is en op welke risico's de brandweer zich richt (voorkomen, beperken en/of bestrijden). Zo kunnen we zoveel mogelijk meerwaarde en maatschappelijk rendement bieden. Daarnaast voldoen we natuurlijk aan onze wettelijke taken.

De brandweer bouwt hiermee verder aan een wendbare en robuuste brandweer. Op basis van onze vrijwilligheid dragen we vanuit het hart van de samenleving bij aan de weerbaarheid van de Brabant. De Brandweer een deskundige samenwerkingspartner in regionale samenwerkingsverbanden. Vanuit een 'ja én' houding kijkt ze naar nieuwe risico's en de wijze hoe hier het beste mee om te gaan.

Een herkenbare brandweer identiteit die elders in het document is verwoord, levert een kader op waarbinnen we onze taken transparant verantwoorden en afwegen aan de gemeenteraden en het bestuur. Als financieel kader hanteren we "geen extra middelen, tenzij" grondhouding waarmee we recht doen aan de gemeentelijke financiële uitdagingen.

Brandweer Brabant-Noord in een dynamische omgeving

Op basis van de ambities uit het beleidsplan wordt toegelicht welke ontwikkelingen er al zijn ingezet of waar de komende periode op wordt ingezet door Brandweer Brabant-Noord.

Slim Samenwerken

In verbinding staan met onze omgeving

In een voortdurend veranderende omgeving is het cruciaal dat de brandweer goed in verbinding blijft staan met de omgeving. Dit omvat sterke relaties tussen medewerkers, posten en lokaal bestuur, waardoor de brandweer zichtbaar is en goed verankerd in de gemeenschap. De fijnmazigheid van ons netwerk aan brandweerkazernes en bemensing vanuit de lokale gemeenschap, maakt dat we midden in de maatschappij staan en bijdragen aan de weerbaarheid ervan.

Daarnaast onderhouden we nauwe contacten met ondernemers, instellingen en het bevoegd gezag, wat bijdraagt aan een uniforme dienstverlening en een goede relatie. Idem voor de samenwerking met en tussen veiligheidsregio's.

Om deze relaties te behouden en versterken, is (pro)actief netwerken en kennisdelen essentieel. Door gedegen netwerkanalyses worden belangen en behoeften van de omgeving in kaart gebracht, wat helpt bij het versterken van de verbinding. De brandweer bouwt allianties en neemt deel aan samenwerkingsverbanden.

In het kader van natuurbrandveiligheid is de brandweer betrokken bij een programma dat gestart is in 2025, waarbij er wordt samengewerkt met partners zoals de provincie, gemeenten en natuurorganisaties (onder andere gebiedscommissies). Een eerdere samenwerking met zorginstelling Stichting Dichterbij over doelgerichte brandveiligheid dient als goed voorbeeld van een waardevolle samenwerking die ook bij andere (zorg)organisaties kan worden toegepast.

Interne samenwerking

Binnen de veiligheidsregio werken we steeds intensiever samen, zowel met externe partners als intern tussen sectoren en teams. Deze samenwerking versterkt onze gezamenlijke aanpak van maatschappelijke opgaven. Om echt integraal te werken, is het belangrijk dat we informatie delen, elkaars belangen begrijpen en samen doelen formuleren. Nieuwe risico's vragen mogelijk om een andere organisatievorm, met kansen op thema's als strategische personeelsplanning, tweede loopbaanbeleid, herijking van arbeidsvoorwaarden, informatiegestuurde veiligheid en risicogericht werken.

Doelstellingen en resultaten Slim Samenwerken

In verbinding met onze omgeving	Doelstelling: Versterken van de verbinding tussen de brandweer en de lokale gemeenschap, ondernemers, instellingen en het bevoegd gezag. Resultaten: • Doorontwikkelen stake- en shareholdermanagement – 2026 • Oriëntatie samenwerking zorginstellingen – 2027
Interne samenwerking	Doelstelling: Vergroten en verbeteren van de interne samenwerking binnen de veiligheidsregio en brandweerkolom. Resultaten: • Werken met organisatiebreed zaaksysteem – 2025 • Inzet datawarehouse voor informatieuitwisseling – 2026 • Versterking eigen planning & control cyclus – 2025 • Organiseren integrale overlegtafels (brandweerkundig overleg) – 2025

Veerkracht en Wendbaarheid

Weerbaarheid en zelfredzaamheid

Als brandweer spelen we een belangrijke rol in het vergroten van de weerbaarheid en zelfredzaamheid van de samenleving, zowel in het bestrijden als het proactief voorkomen van incidenten. Samen met partners binnen en buiten de veiligheidsregio voeren we gesprekken over deze rollen en de invulling daarvan.

Door risicogericht te werken en paraatheid (continuïteit en voortzettingsvermogen) duurzaam te organiseren, zorgen we dat onze inzet bijdraagt aan het beperken van de gevolgen van incidenten. Onze aanwezigheid en optreden bij incidenten, oefenmomenten en deelname aan lokale activiteiten maken ons zichtbaar en toegankelijk. Daarmee vervullen we een belangrijke maatschappelijke rol. De activiteiten vanuit Brandveilig Leven stimuleren zelfredzaamheid en weerbaarheid en bieden praktische handelingsperspectieven, zodat burgers en organisaties beter voorbereid zijn op (brand)veiligheidsrisico's. We denken mee over hoe een Risk Factory hier een bijdrage aan kan leveren.

We investeren in vakmanschap en samenwerking om wendbaar en slagvaardig op te kunnen treden, juist in een snel veranderende omgeving. Daarnaast werken we aan de continuïteit van onze eigen brandweerorganisatie, zodat we als brandweer weerbaarder worden en beter voorbereid zijn op toekomstige uitdagingen.

Adaptief vermogen

We zien dat er een aantal ontwikkelingen zijn die lenigheid en aanpassingsvermogen vragen, dat vergt een adaptieve brandweer. De bestuurlijke uitspraak "schoenmaker blijf bij je leest, maar de leest mag wel iets breder" vat deze ontwikkeling treffend samen. Dit betekent niet dat de brandweer onbegrensd andere taken oppakt of wijzigt. We zoeken steeds vanuit onze kernkwaliteiten als slagkracht, improvisatievermogen, betrouwbaarheid, deskundigheid en lokale verankering naar waar we maatschappelijke meerwaarde kunnen bieden. Steeds wordt in afstemming afgewogen of we complementair zijn aan onze netwerkpartners, de belastbaarheid van onze mensen.

Ons takenpakket vraagt om voortdurende reflectie: Wat lossen we op, wat levert het op en hoe draagt het bij aan een veiliger en weerbaarder Brabant-Noord? Flexibiliteit in houding, inzet en organisatie is essentieel, net als het bewust en strategisch vormgeven van de brandweertaak. Zo blijft de brandweer relevant, zichtbaar en stevig verbonden met de samenleving, nu en in de toekomst.

We identificeren nieuwe risico's en zien dat we als brandweer bij kunnen dragen aan een maatschappelijke behoefte. Een voorbeeld hiervan het is het steeds groter wordende risico op natuurbranden. We wegen de samenhang der dingen af in samenwerking met onze ketenpartners. We maken afgestemd keuzes om risico's te mitigeren, zoals gebiedscommissies doen aan de voorkant van de veiligheidsketen en/of te flankeren door aan de achterkant van de veiligheidsketen maatregelen te nemen, zoals de oprichting van een bovenregionaal team Handcrew.

De afgelopen periode hebben we op meer maatschappelijke thema's laten zien dat we bij kunnen dragen, onder andere het bieden van faciliteiten en logistieke ondersteuning ten tijde van de COVID-crisis. Een actueel thema is de landelijke oriëntatie op de inzet van brandweerkazernes in een netwerk van noodsteunpunten en de eventuele rol van de brandweer.

Lerende organisatie en maatschappij

Als brandweer willen we een lerende organisatie zijn, waarbij we onze dienstverlening continu willen verbeteren, zowel op repressief als preventief vlak. Daarnaast willen we de maatschappij laten leren van incidenten, zodat de maatschappij beter voorbereid is op toekomstige uitdagingen en risico's. Vanuit het leeragentschap is er al aandacht voor het leren van bijzondere inzetten als het gaat om repressief optreden. Maar ook op preventief vlak kunnen we nog veel leren van incidenten, bijvoorbeeld of de preventieve voorzieningen waarop we adviseren werken zoals we hadden verwacht. Op het moment dat we dit soort vragen kunnen beantwoorden kunnen we daadwerkelijk leren van ons eigen optreden en de maatschappij hierbij betrekken. Om hier nog meer structureel aandacht voor te hebben vraagt dit thema nog om verdere doorontwikkeling, bijvoorbeeld door de mogelijkheden van incidentonderzoek te onderzoeken.

Doelstellingen en resultaten Veerkracht en Wendbaarheid

Weerbaarheid en zelfredzaamheid	Doelstelling: Vergroten van de weerbaarheid en zelfredzaamheid van de samenleving en de eigen brandweerorganisatie. Resultaten: • Continuïteit en voortzettingsvermogen van de eigen brandweerorganisatie – 2026 • Oriëntatie op inrichten van brandweerkazernes (als onderdeel van een netwerk van) noodsteunpunten – 2026 • Verder ontwikkelen van flexibiliteit bij onvoorziene omstandigheden door gebruik te maken van ervaring en gezond verstand, naast het volgen van standaardprotocollen – 2027 • Oriëntatie doorontwikkeling producten en activiteiten vanuit Brandveilig Leven t.b.v. vergroten zelf- en samenredzaamheid (o.a. meedenken Risk Factory) – 2026
Adaptief	Doelstelling: Breder bijdragen aan maatschappelijke opgaven naast de traditionele brandweertaken, door flexibiliteit en strategische inzet. Resultaat: • Oriëntatie/visievorming bredere bijdrage maatschappelijke opgaven – 2026 • Agenderen landelijk gesprek over coördinatie en regie bovenregionale specialistische taken zoals (eerder) Handcrew – 2026
Lerende organisatie en maatschappij	Doelstelling: Doorontwikkelen van een lerende organisatie om onze dienstverlening continu te verbeteren, zowel op repressief als preventief vlak. Resultaten: • Haalbaarheidsonderzoek incidentonderzoek – 2026 • Vergroten interdisciplinaire kennisdeling – 2026

Kennis en Innovatie

Risicogerichtheid

Het risicobeeld in onze samenleving verandert: nieuwe risico's dienen zich aan, die het gevolg zijn van maatschappelijke veranderingen zoals de vergrijzing (en extramuralisering van zorg), verstedelijking en de energietransitie. Deze ontwikkelingen vragen om een hernieuwde blik op hoe we ons als brandweer voorbereiden op deze risico's. Binnen een risicogerichte benadering staat het herkennen, begrijpen en wegen van risico's centraal.

Niet elk risico is te voorkomen, maar we kunnen wel bewust kiezen welke risico's we accepteren, welke we mitigeren en welke we flankerend benaderen. Dit vraagt om inzicht in waar risico's zich voordoen, ondersteund door data, en om het expliciet maken van restrisico's. Deze worden vervolgens vertaald naar handelingsperspectieven voor de hulpverleners op straat, bestuur en burgers, onder andere via risicocommunicatie. Dit vraagt om een ketenaanpak: Geen preventie zonder repressie en vice versa. Het is waardevol om vanuit onze expertise ook in te zetten op bewustwording van risico's bij branches, fabrikanten en ondernemers, door de veiligheidscultuur en risicogericht denken bij bedrijven te stimuleren.

De activiteiten die we al uitvoeren binnen het programma Brandveilig Leven krijgen in dit licht mogelijk een nieuwe betekenis. In de businesscase van een Risk Factory kunnen we deze initiatieven meewegen en mogelijk verder versterken. Zo bouwen we aan een toekomstbestendige brandveiligheidsaanpak waarin risicogerichtheid, bewustwording en samenwerking centraal staan.

Zicht op risico's

We creëren meer inzicht in risico's (door middel van verzamelen van data en informatie) zodanig dat een basis wordt geboden waarop alle activiteiten in het kader van (organiseren van en adviseren op) de brandweerkolom kunnen worden afgestemd. We ontwikkelen risicoprofielen die input vormen voor het risicogericht werken.

Doelstellingen en resultaten Kennis en Innovatie

Risicogerichtheid	Doelstelling: Integreren van een risicogerichte benadering in de werkzaamheden van Brandweer Brabant-Noord Resultaten: • Risicogerichte werkwijze toepassen in advisering en implementeren in onze processen, producten en de kennis en vaardigheden van medewerkers – 2027 • Prioritering van toezicht op brandveiligheid op basis van risico's, met aandacht voor bewustwording en gedragsverandering van eigenaren en gebruikers (Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029) – 2029
Zicht op risico's	Doelstelling: Het vergroten van inzicht in risico's Resultaten • Werken aan data volwassenheid – 2026

	• Ontwikkeling risicoprofielen brand, hulpverlening, incidentbestrijding gevaarlijke stoffen en waterongevallen – 2027
--	---

Mens en Werk in Balans

Het vinden, binden en boeien van gepassioneerde en gedreven mensen

We zijn in staat om -gegeven de financiële kaders- een adequate brandweerorganisatie in stand te houden. Daar zijn we trots op. De gepassioneerde en gedreven mensen die aan de sectoren zijn verbonden werken dagelijks aan een veilige maatschappij, maar ook aan hun eigen vakbekwaamheid.

We zien op sommige plekken dat de continuïteit van vrijwilligheid (in de toekomst) in het geding komt en dat vertaalt zich in onderbezetting posten en afnemende paraatheid. We herkennen het landelijke beeld van het afnemend aantal jaren dat een vrijwilliger zich bindt aan de organisatie. Dat betekent dat we ook moeten werken aan het behouden van vrijwilligheid, eventueel geflankeerd door capaciteit binnen onze beroepsorganisatie. Daarbij worden onder andere vanuit wet- en regelgeving meer eisen gesteld aan personeel, denk hierbij bijvoorbeeld aan opleidingsniveau. Hierdoor duurt het een tijd tot iemand volledig inzetbaar is. In tijden van een krappe arbeidsmarkt in het moeilijk mensen te vinden en vervolgens te behouden, zodat ze na hun opleiding behouden blijven. Dit is van groot belang voor het waarborgen van de continuïteit van onze producten en diensten en verdere kennisopbouw.

De rol van de hoofdwerkgever van de vrijwilliger is van groot belang: hun medewerking en flexibiliteit maken het mogelijk dat vrijwilligers inzetbaar blijven voor de brandweer.

Mentale Weerbaarheid en Ondersteuning

We bieden regelmatige trainingen en workshops aan, gericht op stressmanagement, veerkracht en het herkennen van vroege tekenen van psychosociale (over)belasting. Daarnaast is het essentieel om een cultuur van open communicatie te bevorderen, waar brandweerlieden zich veilig voelen om hun ervaringen en zorgen te delen. Nazorg speelt een cruciale rol door het aanbieden van professionele ondersteuning na traumatische incidenten. Het implementeren van een robuust PTSS-programma kan helpen om de mentale gezondheid van brandweerlieden te waarborgen, door hen te voorzien van de tools en technieken die nodig zijn om met stressvolle situaties om te gaan en te herstellen.

Doelstellingen en resultaten Mens en Werk in Balans

Vinden, binden en boeien van gepassioneerde en gedreven mensen	Doelstelling: Het vinden, binden en boeien van gepassioneerde en gedreven mensen om een adequate brandweerorganisatie in stand te houden, met aandacht voor het behoud van vrijwilligheid en het waarborgen van continuïteit en vakbekwaamheid. Resultaten: • Aantrekkelijk opleidingsstelsel – 2027 • Opleveren toolbox ondersteuning vrijwilligers – 2026 • Vakbekwaamheid op niveau – 2026 • Paraatheid duurzaam organiseren – 2026
---	---

Mentale Weerbaarheid en Ondersteuning	Doelstelling: Het vergroten van mentale weerbaarheid Resultaten: • PTSS-programma (preventie en herstel) – 2026
--	--

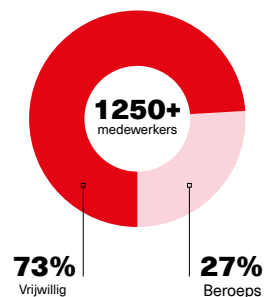
**Samenwerken
aan veiligheid.**

Samenwerken aan veiligheid.

Brandweer Brabant-Noord 2025-2027

Onze organisatie

Brandweezorg wordt verzorgd vanuit de meldkamer brandweer, 38 vrijwillige posten en 1 beroepspost. Daarnaast ondersteunt de sector Risicobeheersing gemeenten en provincie bij hun verantwoordelijkheid voor het borgen van brandveiligheid.



Risicobeheersing

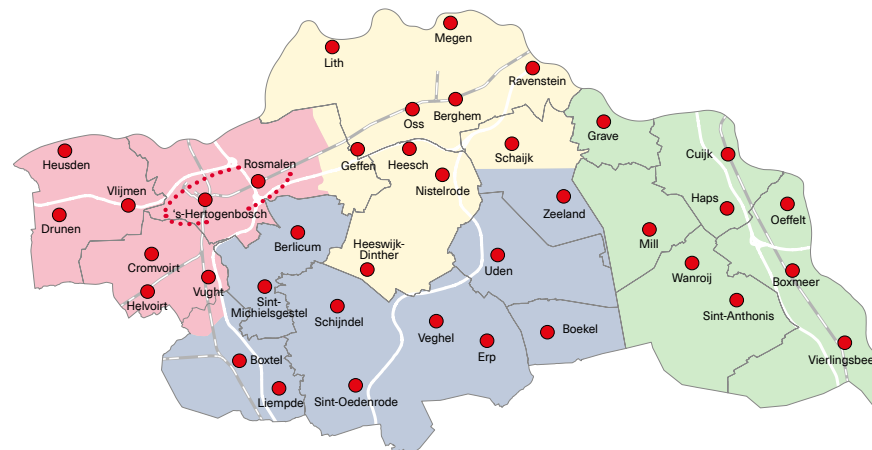
Het takenpakket bestaat uit adviezen, toezicht en diensten met betrekking tot:

- ruimtelijke ordening en infrastructuur
- industriële veiligheid en milieu
- Seveso en bedrijfsbrandweer
- bouwen
- brandveilig gebruik
- evenementen
- maatschappelijke aandacht voor brandveiligheid

Clusters

Binnen Brandweer Brabant-Noord bestaan 5 verschillende clusters namelijk:

- Cluster Bosch en Duin
- Cluster Maasland
- Cluster De Meierij
- Cluster Land van Cuijk
- Cluster 's-Hertogenbosch



Onze ambities



Slim samenwerken

We pakken complexe uitdagingen samen op met partners, inwoners en organisaties. Slim samenwerken maakt mensen zelfstandiger en vergroot hun verantwoordelijkheid.



Kennis en innovatie

We investeren in kennis en innovatie om nieuwe risico's aan te kunnen. Leren en ontwikkelen zijn essentieel voor de toekomst.



Veerkracht en wendbaarheid

We zijn flexibel en voorbereid op risico's en crises. We weten niet wát er komt, maar wél dát het komt – en daar handelen we naar.



Mens en werk in balans

We zorgen goed voor onze mensen. Gezondheid, inclusiviteit en verdeling van belasting staan centraal – vooral bij langdurige inzet.

Onze Kernwaarden

- In verbinding met onze omgeving
- We staan 24/7 paraat
- Vrijwilligheid is de basis
- Gebruik maken van bewezen oplossingen
- Gelijkwaardigheid in de uitvoering van het werk
- Oog voor integraliteit en kwaliteit



Slim samenwerken

In verbinding met onze omgeving

Doelstelling

Versterken van de verbinding tussen de brandweer en de lokale gemeenschap, ondernemers, instellingen en het bevoegd gezag.

Resultaten

- Doorontwikkelen stake- en shareholdermanagement – **2026**
- Oriëntatie samenwerking zorginstellingen – **2027**

Interne samenwerking

Doelstelling

Vergroten en verbeteren van de interne samenwerking binnen de veiligheidsregio en brandweerkolom.

Resultaten

- Werken met organisatiebreed zaakstelsel – **2025**
- Inzet datawarehouse voor informatie-uitwisseling – **2026**
- Versterking eigen planning & control cyclus – **2025**
- Organiseren integrale overlegtafels (brandweerkundig overleg) – **2025**



Veerkracht en wendbaarheid

Weerbaarheid en zelfredzaamheid

Doelstelling

Vergroten van de weerbaarheid en zelfredzaamheid van de samenleving en de eigen brandweerorganisatie.

Resultaten

- Continuïteit en voortzettingsvermogen eigen brandweerorganisatie – **2026**
- Oriëntatie op inrichten van brandweerkazernes (als onderdeel van een netwerk van) noodsteunpunten – **2026**
- Verder ontwikkelen van flexibiliteit bij onvoorziene omstandigheden door gebruik te maken van ervaring en gezond verstand, naast het volgen van standaardprotocollen – **2027**
- Oriëntatie doorontwikkeling producten en activiteiten vanuit Brandveilig Leven t.b.v. vergroten zelf- en samenredzaamheid (o.a. meedenken Risk Factory) – **2026**

Adaptief

Doelstelling

Breder bijdragen aan maatschappelijke opgaven naast de traditionele brandweertaken, door flexibiliteit en strategische inzet.

Resultaten

- Oriëntatie bredere bijdrage maatschappelijke opgaven – **2026**
- Agenderen landelijk gesprek over coördinatie en regie bovenregionale taken zoals (eerder) Handcrew en (actueel) Quick Response Team Brandweer – **2026**

Lerende organisatie en maatschappij

Doelstelling

Doorontwikkelen van een lerende organisatie om onze dienstverlening continue te verbeteren, zowel op repressief als preventief vlak.

Resultaten

- Haalbaarheidsonderzoek incidentonderzoek – **2027**
- Vergroten interdisciplinaire kennisdeling – **2026**



Kennis en innovatie

Risicogerichtheid

Doelstelling

Integreren van een risicogerichte benadering in de werkzaamheden van Brandweer Brabant-Noord.

Resultaten

- Risicogerichte werkwijze toepassen in advisering en implementeren in onze processen, producten en de kennis en vaardigheden van medewerkers – **2027**
- Prioritering van toezicht op brandveiligheid op basis van risico's, met aandacht voor bewustwording en gedragsverandering van eigenaren en gebruikers (Risicogerichte Toezichtstrategie Brandveiligheid 2026-2029) – **2029**

Zicht op risico's

Doelstelling

Het vergroten van inzicht in risico's.

Resultaten

- Werken aan data volwassenheid – **2026**
- Ontwikkeling risicoprofielen brand, hulpverlening, IBGS en waterongevallen – **2027**



Mens en werk in balans

Het vinden, binden en boeien van gepassioneerde en gedreven mensen

Doelstelling

Het vinden, binden en boeien van gepassioneerde en gedreven mensen om een adequate brandweerorganisatie in stand te houden, met aandacht voor het behoud van vrijwilligheid en het waarborgen van continuïteit en vakbekwaamheid.

Resultaten

- Aantrekkelijk opleidingsstelsel – **2027**
- Behouden vrijwilligheid – **2026**
- Vakbekwaamheid op niveau – **2026**
- Paraatheid duurzaam organiseren – **2026**

Mentale weerbaarheid

Doelstelling

Het vergroten van mentale weerbaarheid.

Resultaten

- PTSS-programma (preventie en herstel) – **2026**

Memo

Aan : Algemeen Bestuur
Datum : 1 oktober 2025
Steller : Bestuurs- & Management Advisering
Betreft : Onderzoek inspectie: voorbereiding Veiligheidsregio's op stroomuitval
Bijlagen : overzicht aan van onze huidige voorbereiding op stroomuitval

Aanleiding

Op 8 augustus jl. hebben wij u geïnformeerd over het rapport van de Inspectie Justitie en Veiligheid inzake de voorbereiding van veiligheidsregio's op stroomuitval. Het rapport sluit af met de volgende aanbevelingen richting veiligheidsregio's:

- Waarborg de continuïteit van de eigen crisisorganisatie;
- Versterk bovenregionale oefeningen;
- Houd meer rekening met de duur van een crisis.

Naar aanleiding van dit rapport geven wij in deze memo een nadere toelichting op het project 'Continuïteit eigen organisatie' dat in mei van dit jaar is gestart.

Project 'Continuïteit eigen organisatie'

Doel en aanpak

Het project heeft als doel om de continuïteit van onze organisatie te waarborgen bij verstoringen zoals langdurige stroomuitval, cyberaanvallen, overstromingen of infectieziekten. We hanteren hierbij een integrale en pragmatische aanpak.

Huidige fase: inventarisatie kritische processen

Momenteel brengen we in kaart welke processen binnen onze organisatie als kritisch worden beschouwd. Dit betreft zowel reguliere ('koude') bedrijfsprocessen als processen binnen onze crisisorganisatie. We kijken specifiek naar risico's op uitval of verstoring van:

- ICT en informatievoorziening
- Middelen en faciliteiten
- Fysieke locaties
- Beschikbaarheid van personeel

Na afronding van de inventarisatie worden de processen geprioriteerd. Daarbij brengen we in kaart welke maatregelen al zijn getroffen en waar nog aanvullende acties nodig zijn. Op basis van deze analyse verkennen we de mogelijke vervolgstappen om de continuïteit van onze organisatie te versterken. Denk hierbij aan het uitbreiden van voorraden van essentiële middelen, het maken van afspraken met leveranciers over de inzet van diensten bij verstoringen, maar ook aan de aanschaf van extra aggregaten, zonnepanelen, brandstoftanks, opslagbatterijen en het versterken van de cyberbeveiliging.

Vervolgstappen en besluitvorming

De uiteindelijke keuzes over welke maatregelen worden doorgevoerd en binnen welke termijn, worden genomen door de stuurgroep. Wij streven ernaar deze fase eind 2025 af te ronden.

Financiële consequenties

De financiële impact van de nog te nemen maatregelen is op dit moment nog niet volledig te overzien. Wij zullen u hierover op een later moment nader informeren.

Vooruitblik 2026: Bedrijfscontinuïteitsplan (BCP)

In 2026 zetten we een volgende stap met het opstellen van een bedrijfscontinuïteitsplan (BCP). Hierin wordt onder meer vastgelegd:

- Wie verantwoordelijk is voor de continuïteit van processen tijdens een ramp of crisis
- Hoe deze verantwoordelijkheden worden geborgd
- Hoe we deze processen oefenen en evalueren

Bijlage

Ter aanvulling treft u als bijlage een overzicht aan van onze huidige voorbereiding op stroomuitval, conform de aanbevelingen uit het inspectierapport van J&V.

Bijlage 'Overzicht van de huidige voorbereiding op stroomuitval'

Meldkamer:

- De infrastructuur op de meldkamer is zodanig ingericht dat bij stroomuitval direct langdurig kan worden overgeschakeld op noodstroomaggregaat.
- Meldtafels zijn dubbel gevoed: bij uitval aan één zijde blijft de andere zijde operationeel.
- Bij uitval van het LMS (computer)netwerk, andere systemen, of een stroomstoring elders in onze veiligheidsregio zijn er voor de brandweer centralisten werkinstructies beschikbaar met handelingsperspectieven.

Noodstroomvoorzieningen brandweerkazernes:

- Op de brandweerkazernes Mill en Oss zijn vaste noodstroomaggregaten geïnstalleerd, waarmee de continuïteit van de stroomvoorziening bij calamiteiten is geborgd. Voor de locatie Den Bosch (Vogelstraat) wordt bij oplevering van de nieuwbouw voorzien in een mobiele noodstroomaggregaat, waarmee eveneens in de stroombehoefte bij uitval kan worden voorzien.
- Er is onderzocht welke kazernes momenteel beschikken over een aangepaste meterkast die het mogelijk maakt om een noodstroomaggregaat aan te sluiten, en op welke locaties dit ontbreekt. Op dit moment wordt er onderzocht wat er financieel en technisch nodig is om ook de overige meterkasten geschikt te maken voor aansluiting op een noodstroomaggregaat.
- Daarnaast verkennen wij de mogelijkheden van een robuuste en duurzame noodstroomvoorziening. Hierbij wordt gedacht aan een gecombineerde oplossing bestaande uit:
 - Plaatsing van een brandstoftank met HVO-100: Hiermee wordt op duurzame wijze voorzien in de brandstofbehoefte van zowel de voertuigen als het noodstroomaggregaat op de betreffende kazerne.
 - Installatie van zonnepanelen: Een aantal kazernes beschikt reeds over zonnepanelen. Verdere uitbereiding wordt onderzocht.
 - Opslag van elektriciteit via batterijen: Door energie op te slaan kan de kazerne mogelijk gedurende langere tijd off-grid blijven functioneren.

De oplossingsrichtingen worden momenteel verder uitgewerkt en getoetst op haalbaarheid, effectiviteit en kosten.

Evaluaties 'grootschalige stroomuitval':

- De evaluatie van de stroomstoring in Den Bosch en omgeving op 27 juni jl. is momenteel in uitvoering.
- Landelijk vindt een onderzoek plaats naar lessen uit de grootschalige stroomuitval in Spanje en Portugal op 28 april jl., met als doel om hier als Nederland van te leren. Veiligheidsregio Brabant-Noord volgt deze uitkomsten nauwgezet.

Samenwerking met vitale en ketenpartners:

- Regionale impactanalyse langdurige stroomuitval:
In samenwerking met de vitale en ketenpartners zijn de gevolgen van langdurige stroomuitval in kaart gebracht door middel van een tijdlijn. Deze tijdlijn helpt de vitale partners om binnen hun eigen organisatie te starten met hun bedrijfscontinuïteit.
- Verbinding noodsteunpunten en crisisorganisatie:
De coördinerende noodsteunpunten vormen een cruciale schakel tussen de bedrijfscontinuïteit van de vitale partners en de bredere crisisorganisatie. In de komende periode worden deze raakvlakken verder uitgewerkt en samengebracht binnen het concept van de noodsteunpunten.



> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de voorzitters van de veiligheidsregio's
cc. liaisons

**Inspectie Justitie en
Veiligheid**
Directie Politie, Security en
Crisisbeheersing
Afd. Crisisbeheersing & Cyber

Hoge Nieuwstraat 8
2514 EL Den Haag

Postbus 20301
2500 EH Den Haag

www.inspectie-jenv.nl

Contactpersoon
contact@inspectie-jenv.nl

Onze referentie
6411939

Datum 18 juli 2025

Betreft Toezicht preparatie op (langdurige) stroomuitval

Geachte voorzitter,

In 2024 heeft de Inspectie Justitie en Veiligheid (hierna: de Inspectie JenV) ¹ een verkenning uitgevoerd naar de voorbereiding van veiligheidsregio's samen met de crisispartners² op het risico van (langdurige) stroomuitval. De aanleiding hiervoor was het gesignaleerde toenemende risico met mogelijke ontwrichtende effecten.

Langdurige stroomuitval van meer dan 48 uur heeft mogelijk zeer ernstige en ontwrichtende gevolgen voor de samenleving en vitale sectoren. Nederland is een gedigitaliseerd land en digitale systemen zijn sterk verweven in ons dagelijks leven. Uitval van stroom kan daarmee ingrijpende effecten op het dagelijks leven veroorzaken, onder andere de uitval van pinverkeer en betalingssystemen, verlies van communicatiemogelijkheden en verstoringen van vitale processen bijvoorbeeld in ziekenhuizen of waterzuiveringsinstallaties. In de Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid (RbRa)³ wordt een landelijke black-out geduid als een waarschijnlijk scenario met ernstige impact. Door de afhankelijkheid van digitale systemen en verschillende recente ontwikkelingen neemt het risico op (langdurige) stroomuitval steeds verder toe. Zo ontstaat er vanwege een toename aan elektrificatie (het gebruik van elektriciteit) onder andere als gevolg van de energietransitie, een verhoogde afhankelijkheid van het Europese elektriciteitsnet. Dit kan leiden tot netcongestie, waarbij meer elektriciteit wordt gevraagd dan dat er capaciteit aanwezig is om de hoeveelheid elektriciteit te vervoeren op het elektriciteitsnet. De stabiliteit van het elektriciteitsnet staat ook onder druk door geopolitieke spanningen en cyberdreigingen.

Op de hoofdlijnen concludeert de Inspectie JenV dat de uitval van elektriciteit als een waarschijnlijk en impactvol risico wordt gezien waarop veiligheidsregio's zich voorbereiden. Zo stellen veiligheidsregio's operationele planvorming op en oefenen ze met het scenario. Netbeheerders worden hierbij actief betrokken. Het

¹ Op grond van artikel 57 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) houdt de Inspectie Justitie en Veiligheid toezicht op de veiligheidsregio's ten aanzien van de taken met betrekking tot de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

² Partijen in de functionele keten, de landelijke netbeheerder TenneT, regionale netbeheerders en het ministerie van Economische Zaken, zijn verantwoordelijk voor het beheer van het elektriciteitsnet en zijn in eerste instantie aan zet om een crisis in de elektriciteitsvoorziening te verhelpen. De algemene keten, waaronder het ministerie van Justitie en Veiligheid en de veiligheidsregio's, kan bij een crisis in de functionele keten geactiveerd worden wanneer er gevolgen zijn voor de openbare orde en veiligheid en/of voor andere sectoren en richt zich daarbij op het handhaven van de openbare orde en treft maatregelen richting de bevolking in het kader hiervan. Bron: Nationaal Crisisplan Elektriciteit

³ [Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid | Rapport | Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid](#)

is niet het geval dat er regio's zijn die structureel beter of minder goed zijn voorbereid op stroomuitval. Bij elke regio zijn er thema's waar het al beter loopt en thema's waar verbetering op noodzakelijk is. De Inspectie JenV ziet vooral ruimte voor verbetering voor veiligheidsregio's en netbeheerders in de voorbereiding op een uitval van elektriciteit die grootschaliger en/of langduriger van aard (meer dan 48 uur) is. Een zorgpunt is het gebrek aan actuele continuïteitsplannen bij de veiligheidsregio's. Een dergelijk plan is essentieel om de continuïteit van de eigen organisatie te waarborgen in het geval een crisis zoals (langdurige) stroomuitval ook de eigen organisatie raakt.

Bevindingen, analyse en (deel)conclusies per thema

De Inspectie JenV heeft de interviewverslagen van 27 gesprekken en de ontvangen documentatie in samenhang bekeken en geanalyseerd (zie bijlage *Methodiek: Verricht toezicht door de Inspectie JenV*) op tien vooraf vastgestelde thema's die raken aan de taakuitvoering van de veiligheidsregio's ten aanzien van crisisbeheersing en rampenbestrijding, te weten Duiding van het risico, Impactanalyse, Planvorming, Continuïteit van de eigen crisisorganisatie, Samenwerking met netbeheerders, Bevorderen netwerksamenwerking, Informatiedeling, Risicocommunicatie, Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO) en Evalueren⁴. Hierbij heeft de Inspectie gekeken naar aspecten die positief kunnen bijdragen aan de voorbereiding op stroomuitval, zoals samenwerking tussen regio's onderling en tussen regio's en crisispartners en of deze geborgd zijn in de vorm van afspraken of convenanten, het actief delen van informatie om het risico op stroomuitval te monitoren en het doorlopen van de PDCA⁵-cyclus. In onderstaande tekst wordt ingegaan op de bevindingen, analyse en (deel)conclusie per thema:

Duiding van het risico

(Langdurige) stroomuitval wordt in de Regionale Risicoprofielen (RRP) van de 25 veiligheidsregio's als mogelijk tot en met zeer waarschijnlijk⁶ scenario beoordeeld, met ernstige tot en met catastrofale gevolgen voor de veiligheid van de samenleving. Ondanks het feit dat er variatie is in de beoordeling van de waarschijnlijkheid en de impact van het risico, ziet de Inspectie JenV dat regio's (langdurige) stroomuitval over het algemeen als een realistisch en impactvol scenario zien waarop voorbereiding noodzakelijk is. Deze observatie wordt verder ondersteund door het feit dat bijna de helft (10 van de 25) van de veiligheidsregio's aangeeft (ofwel in het RRP en/of in de gesprekken) dit scenario als een prioritair risico te beschouwen en er daarom meer aandacht aan besteden binnen de organisatie (bijvoorbeeld door het aanwijzen van een themahouder die verantwoordelijk is voor de doorontwikkeling van de preparatie op stroomuitval

⁴ Deze thema's zijn vergelijkbaar met de thema's die de Inspectie JenV in 2023 heeft onderzocht in het kader van de voorbereiding van de veiligheidsregio's op het risico van overstroming. Hierover heeft de Inspectie JenV gerapporteerd in de [Brief Toezicht preparatie op overstromingsrisico veiligheidsregio's | Inspectie Justitie en Veiligheid](#).

⁵ Plan-do-check-act.

⁶ De mogelijke klassen die in de RRP's worden gebruikt zijn: zeer onwaarschijnlijk, onwaarschijnlijk, mogelijk, waarschijnlijk, zeer waarschijnlijk.

binnen de veiligheidsregio) of de ambitie laten zien om dit de komende tijd te doen.

In de RRP's wordt niet altijd expliciet vermeld of netwerkpartners zoals netbeheerders bij de duiding van het risico van (langdurige) stroomuitval betrokken zijn geweest. Desondanks ziet de Inspectie JenV vanuit de gevoerde gesprekken geen aanwijzingen om te veronderstellen dat het betrekken van netwerkpartners bij het opstellen van het RRP niet in voldoende mate gebeurt.

Impactanalyse

De meerderheid van de veiligheidsregio's (15 van 25 veiligheidsregio's) stelt een (beknpte) impactanalyse op om de effecten van (langdurige) stroomuitval in kaart te brengen. De Inspectie JenV constateert dat verschillen aanwezig zijn ten aanzien van de impactanalyses. Ten eerste wordt het risico van (langdurige) stroomuitval op verschillende manieren gecategoriseerd. Sommige veiligheidsregio's groeperen het risico samen met andere risico's onder 'uitval vitale infrastructuur'. Andere regio's beschrijven de uitval van stroom echter als een enkel scenario.

Ten tweede zijn ook inhoudelijke verschillen te zien in de uitwerking van de keteneffecten. Ook wordt bij de beschrijving van de keteneffecten soms weinig aandacht besteed aan de vraag of en hoe deze effecten in de loop van het incident veranderen (8-24 uur, 24 uur, meer dan 48 uur). Bij andere risico's, zoals bij het risico van hoogwater, is een landelijke handreiking voor een impactanalyse⁷ ontwikkeld. Deze handreiking ondersteunt veiligheidsregio's op een eenduidige en consistente manier komen tot een inschatting van de impact van een risico. Daarnaast zorgt het ervoor dat een impactanalyse een integrale stap wordt bij de voorbereiding op een crisis.

In een reflectiegesprek met de vakraad risico- en crisisbeheersing over de verkenning naar de preparatie op (langdurige) stroomuitval wordt aangegeven dat de nafase en herstel ook aandacht behoeft. Het Rijk en veiligheidsregio's kunnen hiervoor samen met ketenpartners zoals netbeheerders, gemeenten en andere partners nader verkennen wat er moet gebeuren in deze nafase nadat de stroom het weer doet.

Planvorming

Momenteel wordt gewerkt aan een nieuw Landelijk Crisisplan Elektriciteit (LCP-Elektriciteit) in opvolging van het huidige Nationaal Crisisplan Elektriciteit⁸. Dit plan geeft inzicht in bestaande afspraken en werkwijze ten aanzien van de crisisbeheersing bij (dreigende) verstoringen van het elektriciteitsnet. Naar verwachting wordt dit in 2026 opgeleverd en dienen de veiligheidsregio's dit plan te vertalen naar de eigen regio. In een reflectiegesprek met de vakraad risico- en crisisbeheersing over de verkenning naar de preparatie op (langdurige)

⁷ Landelijk Draaiboek Hoogwater en Overstromingsdreiging | Informatiepunt Leefomgeving

⁸ <https://www.nctv.nl/binaries/nctv/documenten/publicaties/2022/03/15/nationaal-crisisplan-elektriciteit-2021/nationaal-crisisplan-elektriciteit-2021.pdf>

stroomuitval wordt echter benadrukt dat de wens bestaat dat de veiligheidsregio's nauw samenwerken met de ministeries bij de ontwikkeling van het LCP-elektriciteit.

De veiligheidsregio's geven aan dat de operationele planvorming (zoals een informatiekaart of incidentbestrijdingsplan) ten aanzien van (langdurige) stroomuitval aanwezig is binnen hun regio. Bij vrijwel alle veiligheidsregio's is deze planvorming ook actueel (22 van de 24 regio's). Veelal zijn deze ook afgestemd op het Nationaal Crisisplan Elektriciteit. De Inspectie JenV acht het een positieve ontwikkeling dat de districten Oost-5⁹, Noordwest-3¹⁰ en Noord-3¹¹ ook bovenregionale planvorming (bijvoorbeeld multi-aandachtskaarten) hebben opgesteld. Zeker gezien een (langdurige) stroomuitval ook meerdere regio's tegelijkertijd kan treffen. Ook gaven de netbeheerders aan bij de planvorming betrokken te zijn. Een aandachtspunt ten aanzien van planvorming is dat de focus van de planvorming vaak gericht is op een stroomuitval maar niet expliciet op een langer durend (meer dan 48 uur) of een black-out scenario¹².

Bij de planvorming die aan de Inspectie JenV is voorgelegd, is gekeken of er aandacht is voor mogelijke scenario's en handelingsperspectieven bij (langdurige) stroomuitval, de alarmerings- en opschalingsfase, en de verdeling van taken, rollen en verantwoordelijkheden tussen betrokken crisispartners. Dit zijn elementen waarvan de Inspectie JenV denkt dat ze van belang zijn bij een inzet op operationeel niveau¹³. Bij 16 van de 25 veiligheidsregio's waren deze elementen aanwezig in de operationele planvorming. In enkele gevallen waren in de operationele planvorming ook extra elementen aanwezig, zoals sleutelbesluiten, crisiscommunicatie en verantwoordelijkheden voor de mono-kolommen (brandweer, politie, geneeskundige hulpverlening en gemeenten).

Continuïteit van de eigen crisisorganisatie

(Langdurige) stroomuitval heeft niet alleen een enorme impact op het samenleven van de bevolking in Nederland, het vormt ook een risico voor de veiligheidsregio's zelf omdat het ook de eigen organisatie kan raken. Continuïteitsplannen zijn essentieel om inzichtelijk te maken wat tijdens een ramp of een crisis op de crisisorganisatie van de veiligheidsregio's afkomt en wat de regio's zelf kunnen doen om de eigen continuïteit te waarborgen. De Inspectie JenV constateert dat bij meer dan de helft van de veiligheidsregio's (15 van de 25 regio's) geen (actueel) continuïteitsplan bestaat, waarin ook specifiek aandacht is voor een (langdurige) stroomuitval.

⁹ Samenwerkingsverband tussen de veiligheidsregio's Gelderland-Zuid, Gelderland-Midden, Noord- en Oost-Gelderland, IJsselland en Twente.

¹⁰ Samenwerkingsverband tussen de veiligheidsregio's Noord-Holland-Noord, Zaanstreek-Waterland en Kennemerland.

¹¹ Samenwerkingsverband tussen de veiligheidsregio's Groningen, Fryslân en Drenthe.

¹² Bij een black-out scenario is er sprake van een grootschalige stroomstoring waarbij het gehele elektriciteitsnet uitvalt en een zogenoemde 'black-start procedure' nodig is om de elektriciteitscentrales weer op te starten. Deze definitie is gebaseerd op de opbrengsten van de gesprekken met de twee netbeheerders.

¹³ [Toetsingskader Multidisciplinaire Taakuitvoering Veiligheidsregio's | Toetsingskader | Inspectie Justitie en Veiligheid](#)

De Inspectie JenV ziet wel dat het onderwerp bij de regio's op de agenda staat. Regio's hebben in de gesprekken aangegeven de ambitie te hebben om het eigen continuïteitsplan de komende jaren te ontwikkelen (9 van de 25 regio's). Daarnaast geven drie regio's aan dat zij wel al inzicht hebben in de effecten van een stroomuitval op hun eigen organisatie, maar dat zij deze nog niet hebben vastgelegd in een plan. Bij de plannen die aan de Inspectie JenV zijn voorgelegd, is te zien dat de veiligheidsregio's mitigerende maatregelen hebben genomen om ervoor te zorgen dat de eigen continuïteit gewaarborgd is (bijvoorbeeld door uitwijklocaties, verdringingsreeksen¹⁴ en personele bezetting).

Er zijn zes veiligheidsregio's die afspraken of convenanten hebben gemaakt met DARES. DARES kan internetonafhankelijk een autonoom en robuust communicatienetwerk activeren, waarmee verbindingen gemaakt kunnen worden tijdens noodsituaties. Dit kan een aanvulling zijn op de fall-backopties¹⁵ die veiligheidsregio's zelf treffen. Deze fall-backsystemen kunnen immers ook uitvallen.

Samenwerking met netbeheerders

Zowel de regio's als de netbeheerders geven aan dat de samenwerking tussen de veiligheidsregio's en de netbeheerders goed loopt. Zij spreken over laagdrempelige contacten op verschillende niveaus en dat netbeheerders aansluiten bij oefeningen. 15 regio's geven aan dat de samenwerking is vastgelegd in de vorm van een convenant of vastgelegde samenwerkingsafspraken. Deze worden echter niet altijd regelmatig vernieuwd of aangepast. Een niet-geformaliseerde samenwerking kan in de praktijk goed verlopen. Toch kan het concretiseren van samenwerking in de vorm van afspraken en het regelmatig actualiseren van deze afspraken na evaluatie van de samenwerking ervoor zorgen dat de samenwerking structureel geborgd wordt en minder afhankelijk is van functionarissen die in die tijdsperiode bij de organisaties werken.

Beide netbeheerders die de Inspectie JenV sprak geven aan dat de samenwerking met de veiligheidsregio's over het algemeen goed verloopt en regelmatig contact is. Echter, wordt ook erkend dat de frequentie en mate van formalisering van het contact per veiligheidsregio en per niveau binnen de veiligheidsregio verschilt. Bovendien geven de netbeheerders aan dat het tijdrovend kan zijn om alle veiligheidsregio's op dezelfde manier te bedienen. Als mogelijke oplossing hiervoor wordt door een netbeheerder voorgesteld om periodiek ter aanvulling een netwerkdag tussen de regionale netbeheerders en de veiligheidsregio's te organiseren.

¹⁴ Een verdringingsreeks bepaalt de verdeling van de beschikbare stroom in het geval van schaarste. De verdringingsreeks is opgezet om prioriteiten te kunnen geven aan de verschillende sectoren die stroom vragen. Bron: <https://www.nctv.nl/binaries/nctv/documenten/publicaties/2022/03/15/nationaal-crisisplan-elektriciteit-2021/nationaal-crisisplan-elektriciteit-2021.pdf>

¹⁵ Het hebben van extra systemen of middelen die beschikbaar zijn als back-up in het geval van storingen of uitval van het primaire systeem.

In een reflectiegesprek met de vakraad risico- en crisisbeheersing over de verkenning naar de preparatie op (langdurige) stroomuitval wordt daarnaast de wens uitgesproken om de samenwerking met landelijke partijen die een rol hebben bij een verstoring van het elektriciteitsnet te versterken. Dit vanuit de behoefte om meer betrokken te worden bij de landelijke ontwikkeling op thema's zoals verdringingsreeksen, redundantie¹⁶, wetgeving en informatiedeling.

Bevorderen netwerksamenwerking

De Inspectie JenV heeft in dit onderzoek onvoldoende beeld gekregen hoe veiligheidsregio's andere organisaties en (sleutel)functionarissen in de crisisorganisaties stimuleren hun voorbereiding op stroomuitval te versterken. Veiligheidsregio's geven aan daarmee bezig te zijn en beschrijven de samenwerking met de netwerkpartners zelf grotendeels als positief. De intensiteit van de samenwerking met netwerkpartners verschilt echter per regio, onder andere ook omdat dit afhangt van de regionale risico's en kwetsbaarheden. Voorbeelden van netwerkpartners met wie de regio's contact hebben, zijn bijvoorbeeld de chemische industrie of kwetsbare objecten zoals ziekenhuizen en zorginstellingen. Een werkwijze in de praktijk is: veiligheidsregio Twente werkt met de zorgsector (in totaal 13 zorginstellingen) aan weerbaarheid in de keten, waar de voorbereiding op langdurige stroomuitval ook een onderdeel van is. De focus ligt daarbij op planvorming, doorleefsessies en oefeningen. Hierbij komen ook maatregelen naar voren die zorgpartners kunnen treffen wanneer de stroomuitval, onder andere op communicatie en informatievoorziening en protocollen.

Dit is een goed voorbeeld hoe veiligheidsregio's kunnen investeren in de samenwerking met netwerkpartners die een rol kunnen hebben in het beperken van ongewenste keteneffecten van stroomuitval, door niet alleen vast te stellen wat deze effecten zijn, maar organisaties ook aan te sporen mitigerende maatregelen te treffen om de eigen weerbaarheid te versterken.

Informatiedeling

Afspraken tussen veiligheidsregio's en netbeheerders over het delen van informatie hebben met name betrekking op de lauwe en warme fase van een ramp of crisis (m.a.w. tijdens een ramp of crisis). Informatie die wordt gedeeld gaat over actuele storingen of energieonderbrekingen. De netbeheerders die de Inspectie JenV heeft gesproken, hebben hiervoor toegang tot het Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS)¹⁷ en kunnen hierin relevante operationele informatie voor crisispartners toevoegen.

Het delen van risico-informatie vanuit de netbeheerder aan de veiligheidsregio in de koude fase lijkt uiteen te lopen: veiligheidsregio's zijn voor het versterken van

¹⁶ Dit houdt in dat er meerdere netwerkverbindingen in gebruik zijn en dat zodra er één verbinding uitvalt, een andere het overneemt.

¹⁷ Het Landelijk Crisis Management Systeem wordt door crisispartners gebruikt om een actueel en gedeeld beeld te onderhouden, ter ondersteuning van de netcentrische werkwijze. Het situatiebeeld biedt snel een overzicht van alle gedeelde informatie. Bron: NIPV

hun informatievoorziening bezig met het inrichten van veiligheidsinformatieknooppunten (VIK)¹⁸ of hebben al een VIK operationeel. Zij geven aan behoefte te hebben aan het opnemen van informatie in het VIK over de geplande werkzaamheden van de regionale netbeheerder die een tijdelijke uitval van elektriciteit kunnen veroorzaken. Met deze informatie kunnen zij het risico op stroomuitval beter monitoren. De ontwikkeling van de VIK's loopt uiteen per regio en het aanleveren van informatie voor de VIK's over het elektriciteitsnetwerk verschilt per netbeheerder. Sommige regio's hebben formele afspraken gemaakt met de netbeheerders in hun convenant over het delen van risico-informatie. De Inspectie JenV blijft de doorontwikkeling van de VIK's en KCR2 en de aandacht voor informatie over elektriciteit(uitval) hierbij volgen.

Risicocommunicatie

Op grond van artikel 46 van de Wet veiligheidsregio's en artikel 5 en 9 van het Besluit inzake informatie rampen en crises is het bestuur van de Veiligheidsregio verantwoordelijk voor risicocommunicatie aan de bevolking. Uit het onderzoek van de Inspectie JenV blijkt dat veiligheidsregio's hier voornamelijk uitvoering aan geven door informatie over stroomuitval aan te bieden via de website van de eigen regio. Hierbij wordt ook regelmatig verwezen naar de landelijke campagne *Denk vooruit*¹⁹ of de fictieve nieuwsuitzending *Black-out*²⁰.

De Inspectie JenV voert momenteel een onderzoek uit naar hoe gemeenten, veiligheidsregio's en de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) samenwerken om met risicocommunicatie de samenleving voor te bereiden op rampen en crises²¹.

Multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO)

Bij een groot deel van de veiligheidsregio's vinden (multidisciplinaire) oefeningen op het thema stroomuitval plaats. Dit zijn met name oefeningen op CoPI²²/ROT²³-niveau, waarbij liaisons van regionale netbeheerders regelmatig aansluiten, en in mindere mate oefeningen op BT²⁴-niveau. Daarnaast vinden er in meerdere regio's ook andere (M)OTO-activiteiten plaats ten aanzien van stroomuitval, zoals

¹⁸ Knooppunt waar informatie van veiligheidsregio's en partners samenkomt, met elkaar wordt verbonden en een actueel veiligheidsbeeld wordt gepresenteerd. Hiermee wordt de informatiepositie van de Veiligheidsregio en partners voor, tijdens en na incidenten versterkt. Bron: NIPV

¹⁹ Denk vooruit (<https://www.denkvooruit.nl/>) is een campagne vanuit de NCTV in samenwerking met de veiligheidsregio's om mensen te stimuleren na te denken over mogelijke noodsituaties en zich hierop voor te bereiden door een noodpakket samen te stellen.

²⁰ Een fictief nieuwsprogramma dat is uitgezonden op de NPO om de consequenties van langdurige stroomuitval inzichtelijk te maken en hiermee meer bewustzijn te creëren over de weerbaarheid van de samenleving. Het programma is ontwikkeld in samenwerking met verschillende partijen, zoals de NCTV en Stedin.

²¹ Het plan van aanpak (d.d 17 april 2025) voor het onderzoek naar risicocommunicatie aan de bevolking is te vinden via: [Onderzoek naar risicocommunicatie aan bevolking | Nieuwsbericht | Inspectie Justitie en Veiligheid](#).

²² In het Commando Plaats Incident (CoPI) zitten vertegenwoordigers van de verschillende hulpverleningsdiensten en samen coördineren ze het incident en adviseren ze hoe het incident het beste aangepakt kan worden.

²³ Het Regionaal Operationeel Team (ROT) verzamelt informatie, adviseert en coördineert bij inzet van hulpverleningsdiensten buiten de plaats van het incident (brongebied).

²⁴ Het beleidsteam is een multidisciplinair team dat de burgemeester adviseert over (mogelijk) te nemen maatregelen en de communicatie richting pers en publiek bij een incident binnen een gemeente (Gemeentelijk Beleidsteam) of meer dan twee gemeenten (Regionaal Beleidsteam).

kennissessies, e-learnings voor crisisfunctionarissen of 'doorleefsessies' met partners om het scenario door te leven en hierbij zaken zoals keteneffecten en de verdeling van verantwoordelijkheden in kaart te brengen.

De oefeningen die nu plaatsvinden binnen de veiligheidsregio's zijn met name gericht op kortdurende stroomuitval en in mindere mate op een stroomuitval die dagen of zelfs weken duurt. Bovenregionale en/of landelijke multidisciplinaire oefeningen hebben nog niet plaatsgevonden voor zover de Inspectie JenV heeft kunnen nagaan. Dergelijke oefeningen zijn belangrijk om goed de integrale aanpak van het incident te beoefenen in een context van complexe (keten)effecten die de samenleving raken en waarbij veel verschillende crisispartners (zowel lokaal, regionaal als landelijk) en vitale sectoren betrokken zijn.

Evalueren

Het merendeel van de veiligheidsregio's geeft aan dat er is geëvalueerd na een inzet of oefening met het scenario (langdurige) stroomuitval. In de evaluatieverslagen die de Inspectie JenV heeft ontvangen is er aandacht voor aspecten zoals de onderlinge samenwerking en informatiedeling. Wel wordt in deze verslagen de aanpak van het incident beperkt geëvalueerd, waardoor er weinig inhoudelijke leerpunten over de aanpak naar voren komen. De Inspectie JenV vindt dit een omissie. Uit evaluaties kan bijvoorbeeld naar voren komen dat operationele planvorming of werkwijzen bijgesteld moeten worden. Een voorbeeld vanuit het district Oost-5 is dat aandachtspunten uit eerdere oefeningen opgenomen zijn in operationele planvorming.

Conclusie

Op basis van de bevindingen concludeert de Inspectie JenV dat de veiligheidsregio's de uitval van elektriciteit over het algemeen als een waarschijnlijk scenario zien en zich hierop voorbereiden binnen hun regio. Veiligheidsregio's hebben hiervoor operationele planvorming opgesteld en oefenen veelal regelmatig met het scenario stroomuitval. Bij de voorbereiding op het scenario betrekken de veiligheidsregio's ook actief de regionale netbeheerders. Een zorgpunt is de aanwezigheid van continuïteitsplannen binnen de veiligheidsregio's. Een (langdurige) stroomuitval kan immers ook de crisisorganisatie van de veiligheidsregio zelf treffen en dus is het van belang dat veiligheidsregio's maatregelen treffen om de eigen continuïteit te waarborgen.

De veiligheidsregio's kunnen samen met partners nog een slag maken in de voorbereiding op een uitval van elektriciteit die grootschaliger en/of langduriger van aard is. Het is niet uit te sluiten dat stroomuitval meerdere veiligheidsregio's of het hele land treft (black-out scenario). Er is steeds meer bewustwording over de potentiële ontwrichte effecten van stroomuitval op vitale processen en de continuïteit van de samenleving. Met een verdere gezamenlijke voorbereiding op langdurige en/of grootschalige uitval van elektriciteit kunnen deze negatieve gevolgen zoveel als mogelijk gemitigeerd en beperkt worden.

Aanbevelingen

De Inspectie JenV beveelt de veiligheidsregio's aan om de preparatie op stroomuitval verder te versterken:

- Waarborg de continuïteit van de eigen crisisorganisatie: stel een continuïteitsplan voor de eigen crisisorganisatie en zorg onder andere voor voldoende redundantie in communicatiemiddelen en informatiesystemen die als fall-back optie kunnen dienen in het geval van stroomuitval en beoefen en test deze regelmatig samen met partners.
- Versterk bovenregionale oefeningen: zorg ervoor dat incidenten die impact kunnen hebben over de regio-grenzen of landelijke grenzen heen, zoals grootschalige stroomuitval, periodiek gezamenlijk beoefend worden. Verken hierbij de mogelijkheid om systeemtesten²⁵ gezamenlijk met meerdere regio's te organiseren en uit te voeren.
- Houd meer rekening met de duur van een crisis: bezie of de huidige opgestelde scenario's, keteneffecten en operationele planvorming ten aanzien van stroomuitval ook toepasbaar zijn voor een scenario van uitval van elektriciteit van langer dan 48 uur en beoefen dit periodiek. De Inspectie JenV denkt dat het van toegevoegde waarde kan zijn om de keteneffecten verder en in samenhang uit te werken en hierbij gericht aandacht te hebben voor het tijdsbestek van stroomuitval (ook meer dan 48 uur).

De Inspectie JenV zal de komende jaren de opvolging van de aanbevelingen monitoren.

Hoogachtend,

E.G.M. Huijzer

Waarnemend inspecteur-generaal Inspectie Justitie en Veiligheid

²⁵ In een systeemtest worden de onderdelen van de hoofdstructuur van rampenbestrijding en crisisbeheersing beoefend aan de hand van een fictieve ramp of crisis. Op grond van artikel 2.5.1 Besluit veiligheidsregio's zijn de besturen van de veiligheidsregio's verplicht om jaarlijks een systeemtest uit te voeren.

BIJLAGE

Methodiek: Verricht toezicht door de Inspectie JenV

Tussen begin februari en eind november 2024 heeft de Inspectie JenV gesprekken gevoerd met crisisfunctionarissen van 24 veiligheidsregio's²⁶. Verder heeft de Inspectie JenV twee netbeheerders geïnterviewd over de wijze van samenwerking met veiligheidsregio's en met DARES (Dutch Amateur Radio Emergency Service), een netwerk bestaand uit radioamateurs die noodcommunicatie kan bieden 'wanneer reguliere communicatievoorzieningen van hulpdiensten uitvallen of ontoereikend zijn'²⁷. De reden waarom de Inspectie JenV in zijn verkenning ook andere partijen naast de veiligheidsregio's heeft meegenomen is dat bij een grootschalige en/of langdurige uitval van elektriciteit verschillende partijen betrokken zijn, zowel in de functionele keten als algemene keten. De functionele keten bestrijkt één specifiek terrein zoals elektriciteit. Partijen in de functionele keten, de landelijke netbeheerder TenneT, regionale netbeheerders en het ministerie van Economische Zaken, zijn verantwoordelijk voor het beheer van het elektriciteitsnet en zijn in eerste instantie aan zet om een crisis in de elektriciteitsvoorziening te verhelpen²⁸. De algemene keten, waar de veiligheidsregio's onder vallen, kan bij een crisis in de functionele keten geactiveerd worden wanneer er gevolgen zijn voor de openbare orde en veiligheid en/of voor andere sectoren. De algemene keten richt zich op de openbare veiligheid en het handhaven van de openbare orde en treft maatregelen richting de bevolking in het kader hiervan.

Naast de genoemde 27 gesprekken zijn aanwezige (operationele) plannen, continuïteitsplannen, convenanten met partners en evaluatieverslagen ten aanzien van stroomuitval opgevraagd bij de veiligheidsregio's.

De gespreksverslagen en de documenten zijn door de Inspectie JenV op twee manieren geanalyseerd, per thema en per regio. In de laatstgenoemde analyse zijn de bevindingen per regio afzonderlijk bekeken om te achterhalen of er regio's zijn die structureel beter of minder goed zijn voorbereid op stroomuitval. Dit bleek niet het geval. Bij elke regio zijn er thema's waar het al beter loopt en thema's waar verbetering op noodzakelijk is. Vanwege deze variëteit en in het kader van de vertrouwelijkheid van de gesprekken wordt in deze brief niet verwezen naar de bevindingen per veiligheidsregio, maar is er gekozen voor een thematische indeling.

²⁶ De Inspectie JenV heeft in 2024 accountgesprekken gevoerd met alle 25 veiligheidsregio's, maar bij één regio is het onderwerp (langdurige) stroomuitval niet besproken.

²⁷ Bron: [DARES – Dutch Amateur Radio Emergency Service](#)

²⁸ Bron: Nationaal Crisisplan Elektriciteit

<https://www.nctv.nl/binaries/nctv/documenten/publicaties/2022/03/15/nationaal-crisisplan-elektriciteit-2021/nationaal-crisisplan-elektriciteit-2021.pdf>

Ter informatie

Vergaderdatum 1 oktober 2025
Afdeling Bestuurs- & Management Advisering (BMA)

Onderwerp

Planning vergaderingen Algemeen Bestuur VRBN 2026

Kennisnemen van

Het Algemeen Bestuur (AB) wordt voorgesteld om kennis te nemen van de planning van de AB-vergaderingen in 2026.

Aanleiding

VRBN streeft ernaar om bij het plannen van de AB-vergaderingen zo veel mogelijk aan te haken bij de regiodagen van RNOB. Deze regiodagen zijn onder andere afgestemd op de gemeenteraadsverkiezingen op 18 maart 2026 en het VNG-congres op 29 en 30 september 2026.

Vanwege vaste deadlines in de planning- en controlcyclus, zoals het aanleveren van stukken bij de Provincie en gemeentelijke zienswijzetermijnen, worden aanvullend twee digitale AB-vergaderingen georganiseerd. Deze richten zich specifiek op betreffende P&C-producten.

Planning

- | | |
|-----------------------------|----------|
| - Donderdag 5 maart 2026 | Regiodag |
| - Donderdag 2 april 2026 | digitaal |
| - Donderdag 18 juni 2026 | Regiodag |
| - Woensdag 8 juli 2026 | digitaal |
| - Donderdag 8 oktober 2026 | Regiodag |
| - Donderdag 3 december 2026 | Regiodag |